

DECYZJA O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

Działając na podstawie:

- art. 59 ust. 1 pkt 2, art. 63 ust. 1 i art. 71 ust. 2 pkt 2, w oparciu o art. 73 ust. 1, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 78 ust. 1 pkt 2 i ust. 4, art. 80 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, art. 82, mając na względzie zapisy art. 85 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą oos”
- § 3 ust. 1 pkt 62 oraz § 3 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.)
- art. 104, 108 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572 z późn. zm.)

po rozpatrzeniu wniosku Inwestora – Zarządu Dróg Województwa Podkarpackiego w imieniu, którego działa Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich, ul. T. Boya Żeleńskiego 19a, 35 – 105 Rzeszów, reprezentowany przez Pełnomocnika Panią Annę Labus – Mazur, E&C Sp. z o.o., ul. 3 Maja 32/16, 41 – 300 Dąbrowa Górnicza, o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 897 - etap I Radoszyce – Cisna” oraz niżej wymienionej dokumentacji:

- 1) wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz załącznikami;
- 2) Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - wykonawca: mgr inż. Robert Wańczyk, marzec 2023 r.;
- 3) Aneksu nr 1 do Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - wykonawca: mgr inż. Robert Wańczyk, wrzesień 2023 r.;
- 4) Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - wykonawca: mgr inż. Robert Wańczyk, czerwiec 2024 r.;
- 5) Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - wykonawca: mgr inż. Robert Wańczyk, październik 2024 r.;
- 6) Uzupełnienie Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - wykonawca: mgr inż. Robert Wańczyk, marzec 2025 r.;
- 7) Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - wykonawca: mgr inż. Robert Wańczyk, wrzesień 2025 r.;

orzekam

Ustalam środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 897 - etap I Radoszyce – Cisna” w gminie Komańcza i gminie Cisna, w wariantcie inwestycyjnym – wariant W1.

I. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia.

Przedmiotowa inwestycja obejmowała będzie rozbudowę i przebudowę drogi wojewódzkiej nr 897 od km ok. 39+100 (skrzyżowanie z DW 892 wraz z przebudową tego skrzyżowania) do km ok. 67+250 (skrzyżowanie z DW nr 893) na odcinku pomiędzy

miejsowością Radoszyce, a miejscowością Cisna. Długość drogi objętej wnioskiem wynosi ok. 28,1 km. Przedsięwzięcie zostanie poprowadzone po istniejącym przebiegu układu drogowego, który będzie obejmował również skrzyżowania jednopoziomowe. Projektowana droga będzie drogą jednojezdniową o dwóch pasach ruchu, każdy o szerokości 3,5 m z lokalnymi poszerzeniami.

Droga objęta wnioskiem przebiega przez gminę Komańcza, powiat sanocki i gminę Cisna, powiat leski.

W ramach zadania zaplanowano między innymi:

- rozbudowa jednojezdniowej drogi wojewódzkiej nr 897 na odcinku Radoszyce - Cisna od km ok. 39+100 (skrzyżowanie z DW 892 wraz z rozbudową tego skrzyżowania) do km ok. 67+250 (skrzyżowanie z DW nr 893 i włączenia się do istniejącego ronda),
- budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 897 na odcinku Radoszyce - Cisna od km ok. 39+100 do km ok. 67+250,
- budowa, przebudowa i rozbudowa chodników, ścieżek rowerowych, ścieżek pieszo-rowerowych, zatok autobusowych i postojowych, jezdni dodatkowych,
- budowa ciągów pieszo-rowerowych w zakresie niezbędnym do prawidłowego przemieszczania się pieszych,
- rozbudowa i przebudowa skrzyżowań z drogami publicznymi,
- wzmocnienia podłoża nasypów oraz wymiana konstrukcji drogi,
- zabezpieczenie stateczności nasypu drogowego i zboczy w obszarach zagrożonych ruchami masowymi,
- korekta niwelety drogi wojewódzkiej w zakresie łuków pionowych i poziomych,
- zabudowa potoków górskich w związku z budową obiektów inżynierskich i robotami towarzyszącymi,
- budowa miejsc obsługi rowerzystów (MOR),
- budowa/przebudowa istniejących zjazdów indywidualnych i publicznych,
- budowa dodatkowych jezdni/dróg dojazdowych dla potrzeb utrzymania obiektów inżynierskich,
- budowa nowych obiektów inżynierskich (mostów, małych mostów, przepustów, kładek, konstrukcji oporowych),
- budowa/rozbudowa/przebudowa i rozbiórki infrastruktury technicznej (sieci uzbrojenia terenu), budowli i urządzeń budowlanych,
- budowa oświetlenia drogowego,
- budowa kanału technologicznego,
- budowa i przebudowa systemu odwodnienia drogi,
- rozbiórki istniejących obiektów inżynierskich,
- rozbiórki odcinków dróg,
- rozbiórki i budowy/relokacje elementów małej architektury i innych obiektów kolidujących z przedmiotowym przedsięwzięciem,
- budowa zabezpieczeń i urządzeń wynikających z decyzji środowiskowej (w przypadku konieczności),
- budowy tymczasowej infrastruktury na potrzeby realizacji inwestycji (drogi tymczasowe i obiekty tymczasowe),
- przebudowa przejazdów kolejowych krzyżujących drogę z torem Bieszczadzkiej Kolei Leśnej,
- wycinkę drzew i krzewów kolidujących z projektowanymi rozwiązaniami.

II. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów

naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

1. W celu ograniczenia nadmiernego pylenia i emisji do powietrza na etapie realizacji zadania, należy stosować następujące rozwiązania:
 - a) masy bitumiczne transportować pojazdami wyposażonymi w rozwiązania ograniczające emisję oparów asfaltu,
 - b) materiały sypkie przewozić w sposób ograniczający emisję wtórną (np. zaplankowanymi naczepami i przyczepami),
 - c) materiały sypkie magazynować tymczasowo w sposób ograniczający emisję wtórną, np. stosowanie plandek, folii,
 - d) utrzymywanie placu budowy oraz dróg wyjazdowych z terenu budowy na drogi publiczne w stanie ograniczającym pylenie, np. poprzez czyszczenie kół pojazdów budowy wyjeżdżających na drogi publiczne czy zwilżanie w okresach bezdeszczowych powierzchni dróg technologicznych,
 - e) silniki pojazdów i maszyn w czasie przerw w pracy będą wyłączane.
2. Zapewnione zostanie właściwe gospodarowanie odpadami, w tym selektywne magazynowanie w wydzielonych i przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostaniem się do środowiska zanieczyszczeń oraz przekazywanie do ponownego wykorzystania bądź unieszkodliwiania.
3. Prace budowlane w rejonie terenów chronionych pod względem akustycznym, będą wykonywane w godzinach od 06.00 do 22.00. Ograniczenie to nie dotyczy konieczności prowadzenia robót wynikających z technologii już trwających prac, niepozwalającej na ich przerwanie.
4. Place budowy i ich zaplecza oraz drogi techniczne zorganizować w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcenie jego powierzchni, a po zakończeniu prac teren przywrócić do stanu umożliwiającego jego użytkowanie.
5. Zaplecza budowy, bazy techniczne, bazy materiałowe, place postojowe maszyn budowlanych i środków transportu, miejsca magazynowania odpadów i humusu przewidziane do sytuowania poza pasem drogowym należy zlokalizować:
 - a) poza terenami zadrzewionymi, zinwentaryzowanymi miejscami występowania siedlisk przyrodniczych, stanowiskami chronionych gatunków roślin, stwierdzonymi miejscami bytowania płazów, miejscami podmokłymi i miejscami, gdzie w okresie wiosennym stagnują wody roztopowe,
 - b) poza obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią,
 - c) w odległości nie mniejszej niż 50 m od koryt cieków wodnych, zbiorników wodnych, terenów podmokłych,
 - d) w możliwie największej odległości od zabudowy mieszkaniowej.
6. W bezpośrednim sąsiedztwie cieków dopuszcza się jedynie lokalizowanie miejsc/zapleczy związanych z koniecznością realizacji remontem/ przebudową/ rozbudową/ rozbiórka/ budową obiektów inżynierskich zlokalizowanych na poszczególnych ciekach. Zaplecza i bazy materiałowe lokalizowane będą w miejscach określonych w poniższej tabeli:

Lp.	km ok.	Typ obiektu	Nazwa cieku	Charakter cieku
1	42,596	most drogowy	Oślawica	Potok górski
2	47,796	most drogowy	Smolniczek	Rzeka zwykła
3	50,088	most drogowy	Ośława	Potok górski
4	51,325	most drogowy	Ośława	Potok górski

Lp.	km ok.	Typ obiektu	Nazwa ciek	Charakter ciek
5	54,464	most drogowy	Balniczka	Rzeka zwykła
6	55,424	most drogowy	Oslawa	Rzeka zwykła
7	61,832	most drogowy	Solinka	Rzeka zwykła
8	62,430	most drogowy	Solinka	Rzeka zwykła
9	64,070	most drogowy	Solinka	Rzeka zwykła
10	65,300	most drogowy	Solinka	Rzeka zwykła
11	39,530	Przepust drogowy	Radoszanka	Potok górski
12	39,725	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
13	40,480	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
14	40,570	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
15	41,420	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
16	42,730	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
17	43,220	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
18	43,990	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
19	44,855	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
20	45,315	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
21	45,460	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
22	45,670	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
23	47,585	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
24	48,130	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
25	48,560	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
26	50,480	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
27	50,805	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
28	50,995	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
29	51,950	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
30	52,480	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
31	52,815	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
32	53,290	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
33	53,550	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
34	55,230	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
35	56,190	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
36	56,440	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski

Lp.	km ok.	Typ obiektu	Nazwa ciek	Charakter ciek
37	57,075	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
38	57,550	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
39	57,850	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
40	58,395	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
41	58,420	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
42	58,880	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
43	59,680	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
44	59,740	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
45	59,930	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
46	60,350	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
47	60,590	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
48	61,200	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
49	61,380	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
50	61,490	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
51	61,870	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
52	63,100	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
53	64,680	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
54	65,900	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
55	66,000	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski
56	67,090	Przepust drogowy	Ciek bez nazwy	Potok górski

7. Zaplecza, bazy i place należy zorganizować w sposób zabezpieczający podłoże przed zanieczyszczeniem, m.in.:
- należy utwardzić teren na którym będzie zlokalizowane zaplecze,
 - strefy, w których będzie zlokalizowany postój maszyn, pojazdów pracujących na budowie, miejsca parkingów dla pracowników, miejsca tankowania pojazdów, miejsca przechowywania materiałów niebezpiecznych (np. paliwa, materiały smarne, rozpuszczalniki, farby), miejsca magazynowania odpadów niebezpiecznych należy uszczelnić (wyłożyć materiałami izolacyjnymi np. geomembraną) przed ewentualnym przedostaniem się substancji niebezpiecznych do środowiska gruntowo-wodnego,
 - teren powierzchni szczelnej należy zabezpieczyć przed spływami wód opadowych bezpośrednio do gruntu poprzez zastosowanie opasek,
 - wody z dużą ilością zawiesiny mogące powstawać podczas odwadniania wykopów oraz w wyniku spływu z powierzchni utwardzonych należy przed odprowadzeniem do środowiska, podczyszczać z zawiesiny (np. w tymczasowych osadnikach, odstożnikach itp.)
 - wyposażyć w środki zabezpieczające przed przenikaniem szkodliwych substancji do ziemi lub do wód (np. sorbenty).

8. Powstające podczas fazy realizacji ścieki bytowe będą gromadzone w bezodpływowych zbiornikach przenośnych sanitariatów.
9. Wody z odwodnienia wykopów budowlanych przed odprowadzeniem do rowów/cieków będą oczyszczane ze względu na zawartość zawiesiny
10. Przed rozpoczęciem prac budowlanych teren inwestycji zostanie dokładnie przeszukany przez osoby pełniące nadzór przyrodniczy w celu ustalenia dokładnych stanowisk chronionych gatunków roślin. Wszystkie stanowiska tych gatunków zostaną dokładnie oznaczone i wygradzone, aby nie doszło do nieumyślnego ich zniszczenia. W przypadku stwierdzenia braku możliwości realizacji inwestycji poza stanowiskami ww. gatunków, osobniki ww. gatunków zostaną przeniesione do siedliska zastępczego właściwego pod względem biologii i ekologii gatunku lub usunięte, po wcześniejszym uzyskaniu stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków objętych ochroną prawną.
11. Wycinkę drzew i krzewów należy wykonać poza okresem lęgowym ptaków (poza okresem od marca do października). W przypadku konieczności wykonywania tych prac w ww. okresie, wycinka powinna być prowadzona pod ścisłym nadzorem ornitologa. W takim przypadku specjalista ornitolog wykona kontrolę przeznaczonych do wycinki drzew pod kątem zasiedlenia ich przez chronione gatunki ptaków nie wcześniej niż na 3 dni przed planowaną wycinką. Zaleca się, aby drzewa lub krzewy bezpośrednio przed wycinką zostały sprawdzone ponownie również pod kątem występowania siedlisk i zasiedlenia przez inne gatunki chronione: np. nietoperze przez specjalistę chiropterologa. Wszystkie drzewa i krzewy w okresie ulistnienia - od marca do listopada, powinny być sprawdzone przez ornitologa pod kątem zasiedlenia przez chronione gatunki ptaków. W okresie bezlistnym, a także w okresie ulistnienia, drzewa powinny być ponownie skontrolowane pod kątem występowania dziupli, a także miejsc lęgowych - potencjalnych siedlisk ptaków i nietoperzy. W razie podejrzenia występowania ww. gatunków wszelkie dziuple należy sprawdzić z pomocą endoskopu, jeśli ustalenie faktu zasiedlenia poprzez obserwację jest niemożliwe.
12. Zdjęcie wierzchniej warstwy gleby (humusu) wraz z roślinnością zielną, powinno zostać przeprowadzone poza głównym okresem wegetacyjnym, stanowiącym jednocześnie główny okres rozrodu większości gatunków zwierząt, tj. poza okresem od 1 marca do 15 października. W przypadku konieczności wykonywania tych prac w ww. okresie, prace te powinny być poprzedzone kontrolą specjalistów nadzoru przyrodniczego pod kątem występowania chronionych gatunków zwierząt w okresie 1-3 dni przed planowanym terminem zdjęcia humusu. Prace te należy prowadzić od środka ku brzegom terenu, przez który biegnie trasa planowanej inwestycji, aby umożliwić zwierzętom bezpieczne opuszczenie terenu prowadzonych prac ziemnych. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków, zdejmowanie humusu należy wstrzymać do momentu opuszczenia danego terenu przez te zwierzęta (np. do zakończenia lęgów, wyprowadzenia młodych) lub do momentu uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków. Skład specjalistów nadzoru przyrodniczego powinien być dostosowany do terminu i miejsca prowadzonych prac ziemnych.
13. Zdjętą wierzchnią urodzajną warstwę ziemi należy składować na placu budowy w sposób uporządkowany (pryzmy), celem jej dalszego wykorzystania do urządzania terenów zieleni przydrożnej, zagospodarowania przejść dla zwierząt, umacniania skarp, odtwarzania powierzchni terenów, itp. Zdjęty humus należy przechowywać w przyzmach lub wałach o wysokości do 4 m poza dolinami cieków i terenami podmokłymi oraz poza terenami zadrzewionymi, zinwentaryzowanymi siedliskami przyrodniczymi i stanowiskami chronionych gatunków. Pryzmy powinny być kształtowane w taki sposób, aby zachować ich stateczność i równocześnie ograniczyć zajętość terenu, możliwość rozmycia w czasie

- opadów lub zasiedlenie przez chronione gatunki (np. przez brzegówkę). Należy zapobiec degradacji humusu, związanej z przesuszeniem, zachwaszczeniem, wietrzeniem itp. Przy dłuższych okresach bez opadów składowany humus zraszać wodą, nie dopuszczać do nadmiernego zachwaszczenia (np. poprzez wykoszenie roślinności, bądź przemieszanie).
14. Ograniczyć do niezbędnego minimum zasięg wymiany gruntów, w szczególności w dolinach przekraczanych cieków wodnych oraz w miejscach kolizji inwestycji z siedliskami przyrodniczymi i terenami podmokłymi. Niezanieczyszczone masy ziemne należy w jak największym stopniu zagospodarować na terenie przedsięwzięcia.
 15. Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w zasięgu rzutu pionowego koron drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki i co najmniej 2 m na zewnątrz od tego zasięgu, należy wykonywać w sposób jak najmniej im szkodzący, tj. w szczególności:
 - a) pnie drzew zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi na czas budowy poprzez owinięcie ich np. matami wiklinowymi lub słomianymi (o wymiarach ok. 1,7 x 1,5 m, a następnie oszalowanie ich deskami do wysokości ok. 1,5 - 2 m (w zależności od wysokości drzewa),
 - b) grupy drzew wygrodzić płotem o minimalnej wysokości ok. 1,5 m, w sposób uniemożliwiający uszkodzenie pni, powierzchnia rozstawienia ogrodzenia powinna odpowiadać obszarowi wyznaczonemu przez rzuty koron powiększonemu o bufor w wielkości 1-2 m,
 - c) wykopy wykonywane w strefie korzeniowej drzew przeprowadzać ręcznie, lub niewielkimi koparkami, należy w maksymalnym stopniu wykorzystywać metody bezwykopowe,
 - d) przycinanie korzeni należy prowadzić ostrymi narzędziami tnącymi, niedopuszczalne jest rwanie i miażdżenie systemów korzeniowych; nie należy uszkadzać korzeni szkieletowych, odpowiedzialnych za statykę drzewa,
 - e) w przypadku uszkodzenia korzeni, gałęzi lub pni należy podjąć działania ochronne: uszkodzone korzenie należy przyciąć pod kątem prostym, dokonując cięcia tam, gdzie zaczyna się żywy korzeń; pielęgnować należy wyłącznie rany świeże; w przypadku ran stycznych pielęgnacja sprowadza się wyłącznie do wyrównania brzegu rany ostrym narzędziem (należy przy tym uważać, aby nadmiernie nie poszerzać i nie pogłębiać rany), w przypadku ran poprzecznych - gałąź należy przyciąć „na obrączkę”; ran nie należy powlekać impregnatami i preparatami różnego rodzaju; dopuszczalnym nietoksycznym środkiem, którym można zabezpieczyć odkrytą miążgę przed wyschnięciem, jest preparat pełniący funkcję tzw. sztucznej kory (pokrywa się nim wyłącznie brzeg rany stycznej/poprzecznej); glebę w najbliższym otoczeniu uszkodzonych korzeni zastąpić w bardziej zasobną w składniki odżywcze,
 - f) pozostawianie korzeni odsłoniętych nie powinno trwać dłużej niż 2 godziny; wyjątek stanowi pozostawianie korzeni w słońcu trwające nie dłużej niż 1 godzinę i na powietrzu w dni wilgotne nie dłużej niż 8 godz.; do zabezpieczenia korzeni przed wysychaniem należy użyć np. wilgotnego torfu, mat lub tkanin jutowych, które należy regularnie zwilżać wodą, podobnie w okresie zimowym należy zabezpieczać odsłonięte korzenie przed przemarzaniem za pomocą np. mat, koców lub warstwy torfu oszalowanego deskami;
 - g) nie lokalizować baz materiałowo-sprzętowych (magazyny, składy, bazy transportowe), urobku z wykopów i odpadów powstających podczas prowadzenia prac budowlanych w zasięgu rzutu pionowego koron drzew i co najmniej 2 m na zewnątrz od tego zasięgu; szczególnie należy unikać magazynowania w pobliżu drzew cementu, wapna i gruzu,

- h) nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m ponad pierwotny poziom terenu i krzewów powyżej wysokości 0,1 m ponad pierwotny poziom terenu,
 - i) w przypadku konieczności obniżenia poziomu gruntu, pozostawić teren wokół drzew i krzewów w zasięgu wyznaczonym przez obrys korony na wzmocnionych konstrukcyjnie wzniesieniach.
16. Znajdujące się na terenie budowy wykopy (np. pod konstrukcje nośne), studzienki, drenaże odwadniające i inne potencjalne pułapki ekologiczne, do których mogą wpadać płazy (i inne małe zwierzęta) należy zabezpieczyć w taki sposób, aby uniemożliwić im dostanie się do nich (np. poprzez stosowanie szczelnych przykryć, wygradzeń) lub też zastosować rozwiązania umożliwiające samodzielne wydostanie się z nich (np. pochylnie, pozostawianie wypłaszczenia jednej ze ścian). W przypadku wykopów liniowych powinny być one realizowane na możliwie krótkich odcinkach i możliwie szybko zasypywane. Studzienki powinny wystawać na wysokość ok. 25-30 cm ponad powierzchnię gruntu. Otwory górne studzienek muszą być szczelnie zamknięte, lub jeśli to nie jest możliwe, zabezpieczone siatką o oczkach mniejszych niż 0,5 x 0,5 cm. Tak samo powinny być zabezpieczone wszelkie wloty boczne. Codziennie rano przed rozpoczęciem robót, a następnie bezpośrednio przed zasypaniem wykopów i innych zagłębień terenowych powstałych w trakcie prac budowlanych, należy sprawdzić, czy nie zostały w nich uwięzione zwierzęta. Znajdujące się w „pułapkach” płazy i inne zwierzęta powinny być niezwłocznie uwalniane i przenoszone w odpowiednie danemu gatunkowi siedliska, poza strefę prowadzonych prac.
 17. Nie dopuścić do tworzenia się w zasięgu prowadzonych prac budowlanych zastojów z wodą, celem uniknięcia ich zasiedlenia przez płazy.
 18. W przypadku konieczności częściowej lub całkowitej likwidacji zbiorników wodnych terenów podmokłych, rozlewisk itp., osoba sprawująca nadzór herpetologiczny sprawdzi je pod kątem obecności w nich zwierząt (płazów w różnych stadiach rozwoju, gadów).
 19. Po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia należy usunąć wszelkie pozostałe po budowie zanieczyszczenia i niewykorzystane materiały, a następnie przeprowadzić uporządkowanie terenów. Nadmiar mas ziemnych powinien być usunięty z miejsc czasowego magazynowania, a teren uprzątnięty, aby zapobiec spontanicznemu rozwojowi roślinności gatunków inwazyjnych łatwo zajmujących odkryte powierzchnie. Masy ziemne nie mogą być wykorzystywane do zasypywania terenów podmokłych, zagłębień, zbiorowisk łąkowych itp. mogących stanowić tereny atrakcyjne np. dla płazów. Tereny sąsiadujące z inwestycją, których powierzchnia została zmieniona, należy przywrócić do stanu sprzed realizacji lub stanu umożliwiającego jego użytkowanie. Uszkodzone powierzchnie gruntu zaleca się obsiać mieszankami traw (mieszankami, w których występują również gatunki rodzime typowe dla siedlisk występujących na danym terenie).
 20. Prace budowlane w rejonie obiektów mostowych (tymczasowych dróg technologicznych i przepraw) oraz przepustów, a także w korytach cieków, należy prowadzić w sposób niepowodujący utrudnienia w swobodnym przepływie wód oraz poza okresami wezbrań powodziowych.
 21. Prace związane z umocnieniem i porządkowaniem koryt przekraczanych/kolidujących cieków oraz z lokalizacją wylotów wód opadowych, zostaną przeprowadzone wyłącznie w zakresie niezbędnym dla zachowania bezpieczeństwa projektowanych obiektów inżynierskich. Należy stosować wyłącznie metody i materiały naturalne (np. roślinność stabilizującą, faszynę, paliki drewniane, narzut kamienny, kaskady z kasczyc drewnianych wypełnionych kamieniem) lub geosyntetyki (zasypane warstwą gruntu). Elementy betonowe należy stosować tylko w sytuacjach koniecznych i przy braku rozwiązań alternatywnych. W przypadku konieczności zastosowania umocnień w postaci płyt ażurowych powinny one posiadać duże oczka umożliwiające spontaniczny rozwój

roślinności. Prace prowadzone w korytach, tam gdzie jest to możliwe, będą wykonywane ręcznie. Należy unikać stosowania ciężkiego sprzętu mechanicznego. Prace związane z ingerencją w koryta cieków będą prowadzone wyłącznie ze stanowisk brzegowych i etapowo (nie mogą się odbywać na obu brzegach jednocześnie). Wykonywane roboty w obrębie koryt cieków nie mogą zakłócać ciągłości przepływu w nich wody, stosunków wodnych na gruntach przyległych, jak również powodować powstawania progów piętrzących itp.

22. Wody przekraczanych cieków wodnych należy zabezpieczyć w okresie prowadzenia prac związanych z budową/rozbiórką obiektów inżynierskich przed przedostaniem się do nich odpadów i materiałów budowlanych (np. stosowanie platform roboczych, siatek metalowych o odpowiednio małych oczkach, zasieków, grodzeń itp.).
23. W fazie realizacji prace budowlane na odcinkach, w których stwierdzono przecięcie wędrówek sezonowych płazów będą wstrzymane w okresie od początku lutego do końca maja, a także w okresie od połowy września do połowy listopada (w tych okresach trwają masowe migracje tej grupy zwierząt). W trakcie prac prowadzony będzie nadzór przyrodniczy obejmujący przeszukanie odcinków terenu budowy przed jej rozpoczęciem. Wszelkie odnalezione osobniki płazów zostaną przeniesione poza obszar prac. Nadzór przyrodniczy zadba również o wyznaczenie miejsc, które należy zabezpieczyć przy użyciu płotków herpetologicznych i które mogą powstać w trakcie trwania budowy — np. zagłębienia w terenie (tzw. „doły pułapki), czy też tymczasowe (zlikwidowane po zakończeniu budowy) zagłębienia mogące wypełnić się wodą i zostać zasiedlone przez nowe populacje płazów. Wygrodenia będą wykonane z siatki, agrowłókniny, płotków plastikowych wykonanych z PE, PP lub innych tworzyw (np. metalowej siatki). Konstrukcja wygrodenia powinna składać się z powierzchni pionowej wyposażonej w trwałą przewieszkę, oraz powierzchni poziomej tworzącej płaszczyznę wiodącą - bieżnię, przeciwdziałając przerastaniu roślinności w bezpośrednim sąsiedztwie wygrodenia. Poszczególne elementy powinny być połączone trwale i szczelnie nie pozostawiając szczelin. Część nadziemna wygrodenia nie powinna być niższa niż 30 cm. Ogrodenie powinno posiadać wymaganą wysokość na całej długości. Oczka siatki powinny być nie większe niż 5 mm. Górna krawędź ogrodzenia powinna być odgięta pod kątem 45-90° w kierunku na zewnątrz placu budowy tworząc daszek o długości min. 5 cm. Sposób montażu wygrodzień powinien zostać dostosowany do miejsca jego lokalizacji. Dzięki płotkom płazy nie zostaną uwięzione, ani nie zasiedlą nowych miejsc, które docelowo będą jedynie tymczasowymi zagłębieniami wypełnionymi wodą. Nadzór przyrodniczy będzie również kontrolował teren budowy na wypadek uszkodzenia szczelności płotków zabezpieczających, czy też uwięzienia płazów w innych miejscach (np. w takich, które ze względu na rodzaj prowadzonych prac nie mogą zostać jeszcze ogrodzone płotkiem herpetologicznym). Wszystkie odnalezione osobniki będą uwalniane poza terenem budowy. W fazie użytkowania inwestycji będą zapewnione dla płazów przejścia podziemne wraz z płotkami zabezpieczająco-naprowadzającymi w miejscach przecinających trasy ich sezonowych migracji.
24. Następujące obiekty zostaną dostosowane do pełnienia funkcji przejść dla zwierząt:

Lp.	Km ok.	Oznaczenie	Rodzaj obiektu	przejście dolne małe zespolone z ciekami	przejście dolne średnie zespolone z ciekami	Obiekt wyposażony w suche półki dla płazów	Obiekt wyposażony w studnię wpadową
1	39,701	MM - 103	MM	X	-	XX	-

Lp.	Km ok.	Oznaczenie	Rodzaj obiektu	przejsie dolne male zespolone z ciekiem	przejsie dolne srednie zespolone z ciekiem	Obiekt wyposażony w suche półki dla płazów	Obiekt wyposażony w studnię wpadową
2	39,696	MK - 103	MM	X	-	XX	-
3	40,457	MM - 104	MM	X	-	XX	-
4	40,457	MK - 104	MM	X	-	XX	-
5	40,531	MM - 105	MM	X	-	XX	-
6	40,536	MK - 105	MM	X	-	XX	-
7	41,216	MM - 107	MM	X	-	XX	-
8	41,216	MK - 107	MM	X	-	XX	-
9	42,384	MK - 1k	K	X	-	nie dotyczy	-
10	42,384	WD - 1	W	X	-	nie dotyczy	-
11	42,574	MK - 2k	K	X	X	XX	-
12	42,578	MD - 2	M	X	X	XX	-
13	42,583	MT - 2o	MT	X	X	XX	-
14	42,709	MM - 109	MM	X	-	XX	-
15	42,714	MK - 109	MM	X	-	XX	-
16	43,206	PD - 110	MM	X	-	XX	-
17	43,967	MM - 111	MM	X	-	XX	-
18	43,967	MK - 111	MM	X	-	XX	-
19	44,835	MM - 112	MM	X	-	XX	-
20	44,839	MK - 112	MM	X	-	XX	-
21	45,295	MM - 113	MM	X	-	XX	-
22	45,300	MK - 113	MM	X	-	XX	-
23	45,432	MM - 114	MM	X	-	XX	-
24	45,426	MK - 114	MM	X	-	XX	-
25	45,637	MM - 115	MM	X	-	XX	-
26	47,547	MM - 116	MM	X	-	XX	-
27	47,769	MK - 3k	K	X	-	XX	-
28	47,776	MD - 3	M	X	-	XX	-
29	47,783	MT - 3o	MT	X	-	XX	-
30	48,092	MM - 117	MM	X	-	XX	-
31	48,092	MK - 117	MM	X	-	XX	-

Lp.	Km ok.	Oznaczenie	Rodzaj obiektu	przejście dolne małe zespolone z ciekciem	przejście dolne średnie zespolone z ciekciem	Obiekt wyposażony w suche półki dla płazów	Obiekt wyposażony w studnię wpadową
32	48,520	MM - 118	MM	X	-	XX	-
33	48,520	MK - 118	MM	X	-	XX	-
34	50,055	MK - 5k	K	X	-	XX	-
35	50,065	MD - 5	M	X	-	XX	-
36	50,070	MT - 5o	MT	X	-	-	-
37	50,441	MM - 121	MM	X	-	XX	-
38	50,451	MK - 121	MM	X	-	XX	-
39	50,959	MM - 123	MM	X	-	XX	-
40	50,961	MK - 123	MM	X	-	XX	-
41	51,291	MD - 6	M	X	-	XX	-
42	51,289	MT - 6o	MT	X	-	XX	-
43	51,292	MK - 6k	K	X	-	XX	-
44	51,911	MM - 125	MM	X	-	XX	-
45	52,436	MM - 126	MM	X	-	XX	-
46	52,436	MK - 126	MM	X	-	XX	-
47	52,781	MM - 127	MM	X	-	XX	-
48	52,781	MK - 127	MM	X	-	XX	-
49	53,249	MM - 128	MM	X	-	XX	-
50	53,497	MM - 129	MM	X	-	XX	-
51	54,436	MD - 7	M	X	-	XX	-
52	54,429	MT - 7o	MT	X	-	XX	-
53	54,444	MK - 7k	K	X	-	XX	-
54	55,176	MM - 130	MM	X	-	XX	-
55	55,176	MK - 130	MM	X	-	XX	-
56	55,387	MK - 8k	K	X	-	XX	-
57	55,394	MD - 8	M	X	-	XX	-
58	55,406	MT - 8o	MT	X	-	-	-
59	56,149	MM - 132	MM	X	-	XX	-
60	56,155	MK - 132	MM	X	-	XX	-
61	56,401	MM - 133	MM	X	-	XX	-

Lp.	Km ok.	Oznaczenie	Rodzaj obiektu	przejście dolne małe zespolone z ciekim	przejście dolne średnie zespolone z ciekim	Obiekt wyposażony w suche półki dla płazów	Obiekt wyposażony w studnię wpadową
62	56,408	MK - 133	MM	X	-	XX	-
63	56,768	PD - 134	P	X	-	-	-
64	56,768	PK - 134	P	X	-	-	-
65	57,029	MM - 135	MM	X	-	XX	-
66	57,029	MK - 135	MM	X	-	XX	-
67	57,490	MM - 136	MM	X	-	XX	-
68	57,490	MK - 136A	K	X	-	XX	-
69	57,810	MM - 137	MM	X	-	XX	-
70	58,341	MM - 138	MM	X	-	XX	-
71	58,420	MM - 139	MM	X	-	XX	-
72	58,826	MM - 140	MM	X	-	XX	-
73	59,683	MM - 141	MM	X	-	XX	-
74	59,743	MM - 142	MM	X	-	XX	-
75	59,954	MM - 143	MM	X	-	XX	-
76	60,357	MM - 144	MM	X	-	XX	-
77	60,603	MM - 145	MM	X	-	XX	-
78	60,606	MK - 145	K	X	X	XX	-
79	61,211	MM - 147	MM	X	-	XX	-
80	61,211	MK - 147	MM	X	-	XX	-
81	61,370	MM - 148	MM	X	-	XX	-
82	61,792	MD - 9	M	-	-	XX	-
83	61,871	MM - 150	MM	X	-	XX	-
84	62,436	MK - 10k	K	X	-	XX	-
85	62,437	MD - 10	M	X	-	XX	-
86	63,111	MM - 152	MM	-	-	XX	XXX
87	64,069	MD - 11	M	X	-	XX	-
88	64,080	MT - 11o	MT	X	-	-	-
89	64,695	MM - 155A	MM	X	-	XX	-
90	65,340	MD - 12	M	X	-	XX	-
91	65,857	MM - 158	MM	X	-	XX	-

Lp.	Km ok.	Oznaczenie	Rodzaj obiektu	przejście dolne małe zespolone z ciekkiem	przejście dolne średnie zespolone z ciekkiem	Obiekt wyposażony w suche półki dla płazów	Obiekt wyposażony w studnię wpadową
92	66,009	MM - 159	MM	X	-	XX	-
93	67,096	MM - 161	MM	X	-	XX	-

M - most, MM - mały most, MT - most tymczasowy, K - kładka, P - przepust, W - wiadukt, X - obiekt dla którego spełnione są min. wymiary przejścia dla zwierząt, XX - obiekt który będzie wyposażony w suche półki dla migracji płazów, XXX - obiekt który posiadał będzie studnię wpadową na wylocie

25. Obiekty pełniące funkcje przejść dla drobnych zwierząt należy wyposażyć w płotki naprowadzające po 50 m w każdą stronę. Płotki należy wykonać o wysokości 50 cm. Wygradzenia herpetologiczne należy wykonać np. z siatki stalowej o wielkości oczek nie przekraczających 0,5 cm x 0,5 cm, bądź prefabrykatów betonowych, stalowych lub polimerowych o wysokości 0,5 m. W przypadku wygradzeń wykonanych z siatki należy je wkopać na głębokość, co najmniej 10 cm. W przypadkach zastosowania płotków z prefabrykatów wygradzenia powinny posiadać tzw. bieżnię (stopę równoległą do podłoża) ułatwiającą przemieszczanie się i zapobiegającą rozwojowi roślinności w bezpośrednim sąsiedztwie ogrodzenia. W górnej części na szerokości ok. 10 cm wygradzenia powinny posiadać załamanie w kierunku przeciwnym do pasa drogowego, tworząc przewieszkę, uniemożliwiającą przedostawanie się płazów i gadów na drogę. Zakończenia poszczególnych linii wygradzeń powinny być wykonane w formie „U” kształtnej powodując zawrócenie w kierunku przepustu/obiektu zwierząt oddalających się od niego. Wygradzenia powinny zostać w szczelny sposób połączone z obiektami. Ponadto przepusty oraz małe obiekty mostowe o przekroju zamkniętym, w których nie ma możliwości wykształcenia półek ziemnych należy wyposażyć w inny rodzaj półek o min. szerokości 0,4 m.
26. Na najściach na obiekty, które należy dostosować do pełnienia funkcji przejść dla zwierząt zaleca się zastosowanie rowów krytych lub rowów otwartych o skarpach nachyleniu 1:2. Przy obiektach stanowiących przejścia dla zwierząt, gdzie ze względów technicznych nie będzie możliwości zlokalizowania np. osadników czy studzienek poza strefą najść na przejście - należy zastosować rozwiązania mające na celu minimalizację oddziaływania związaną z obecnością elementów odwodnienia w strefie najść. Osadniki i studzienki należy posadzić tak, aby włązy tych urządzeń znajdowały się w poziomie terenu, co pozwoli na swobodne przemieszczanie się zwierząt. Następnie w przypadku gdy osadniki lub studzienki posiadają otwory wlotowe, należy je zabezpieczyć w sposób utrudniający wpadanie drobnej zwierzyny, w tym płazów do wnętrza obiektów - poprzez wyposażenie otworów w kraty stalowe lub rząd pionowych prętów (płaskowników). Należy zastosować rozwiązanie kompromisowe pomiędzy wymaganiami ochrony płazów (im mniejsza średnica oczek, tym lepsze zatrzymywanie zwierząt), a wymaganiami hydrologicznymi (im mniejsze oczka, tym większe prawdopodobieństwo blokowania przepływu). Wielkość oczek kraty (odstępów pomiędzy prętami) powinna zapewniać przynajmniej zatrzymywanie dorosłych płazów.
- Ze względu na możliwość przedostania się małych zwierząt w tym płazów do systemu odwodnienia, w urządzeniach takich jak np. osadniki należy zastosować rury uciezkowe lub pochylnie umożliwiające samodzielne wydostanie się zwierząt na zewnątrz.
- Na wylotach kanalizacji deszczowej oraz rowów krytych zastosowanych na najściach na przejścia dla zwierząt zamontować jednokierunkowe kłapy uniemożliwiające przedostanie

- się płazów oraz małych zwierząt do systemu odwodnienia drogi.
27. Po wykonaniu nasypów i rowów wskazane jest umocnienie skarp, w miejscach gdzie jest to konieczne i obsianie ich mieszankami traw (mieszankami, w których występują również gatunki rodzime typowe dla siedlisk występujących na danym terenie), w taki sposób, aby erozja powierzchniowa została ograniczona do minimum, a frakcje tworzące zawiesiny nie przedostawały się do wód powierzchniowych.
 28. W obrębie MOR nie będą ustawione kosze na śmieci. Wykonane zostaną tablice informacyjne, informujące o konieczności zabrania śmieci ze sobą oraz braku możliwości ich pozostawienia z uwagi na występowanie w tym rejonie dużych ssaków drapieżnych.
 29. Zaplecza budowy, bazy techniczne, bazy materiałowe, place postojowe maszyn budowlanych i środków transportu, miejsca magazynowania odpadów i humusu, będą lokalizowane poza obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi, dolinami rzek, terenami podmokłymi i źródłiskowymi. W przypadku sytuowania ich poza pasem drogowym należy je lokalizować w odległości minimum 50 m od:
 - a) cieków wodnych,
 - b) zbiorników wodnych,
 - c) terenów o wysokim poziomie zalegania wód gruntowych.
 30. Miejsca postoju maszyn budowlanych, stanowiska tankowania i bieżącej konserwacji sprzętu podczas fazy realizacji będą wyznaczone na zapleczu budowy w miejscach o szczelnej nawierzchni. Wody opadowe i roztopowe pochodzące z ww. miejsc przed wprowadzeniem do odbiornika będą oczyszczane.
 31. Zaplecze budowy będzie wyposażone w sorbenty w celu neutralizacji nieprzewidzianych i awaryjnych wycieków substancji ropopochodnych i innych niebezpiecznych dla środowiska gruntowo-wodnego.
 32. Powstające podczas fazy realizacji ścieki bytowe będą gromadzone w bezodpływowych zbiornikach przenośnych sanitariatów.
 33. Wody z odwodnienia wykopów budowlanych przed odprowadzeniem do rowów/cieków będą oczyszczane ze względu na zawartość zawiesiny.
 34. Umocnienia dna i skarp cieków zostaną wykonane z naturalnych materiałów, tak aby w jak największym stopniu odwzorować naturalne warunki w cieku (np. drewno, kamień wykorzystywany do narzutów kamiennych lub opasek, palisady drewniane), natomiast elementy betonowe z okładziną kamienną będą stosowane tylko w sytuacjach, w których ww. typy umocnień nie mogą zostać technicznie wykonane z uwagi na uwarunkowania terenowe. Zastosowanie typu umocnienia w postaci bystrotoku i/lub bystrza zostanie ograniczone jedynie do umocnienia skarp brzegowych i dna potoków tylko w obrębie małych mostów i przepustów gdzie spadki podłużne cieków naturalnych nie pozwalają na zastosowanie lżejszej zabudowy.
 35. Wszelkie prace ingerujące w koryta cieków naturalnych należy prowadzić etapowo (nie mogą się odbywać na obu brzegach jednocześnie), ze stanowisk brzegowych (tj. bez wjeżdżania sprzętu mechanicznego do koryt cieków, z wyjątkiem prac przy kształtowaniu nowych koryt cieków), przy niskim stanie wód w celu ograniczenia zamulenia wód cieków i przedostawania się zanieczyszczeń do wód, przy zachowaniu ciągłości przepływu wód. Ich rozpoczęcie może nastąpić poza okresami rozrodu i migracji płazów (tj. poza okresami 1 lutego - 31 maja i 15 września - 15 listopada) oraz poza okresem tarła i inkubacji ikry (tj. poza okresami 1 marca - 31 lipca i 1 września - 31 grudnia). Ponadto będą one prowadzone pod nadzorem przyrodniczym celem wskazania ewentualnych dodatkowych działań minimalizujących. W przypadku konieczności przeprowadzenia prac budowlanych w ww. okresach, należy wykonać je po zastosowaniu działań eliminujących/ograniczających możliwe negatywne skutki prac budowlanych (np. stosując tymczasowe wygradzenia herpetologiczne uniemożliwiające dostawanie się płazów na teren prowadzonych prac).

- Po rozpoczęciu prac będą one prowadzone nieprzerwanie aż do ich zakończenia.
36. Dno i skarpy umacnianych cieków zostaną wykonane tak, aby w jak największym stopniu odwzorować istniejące warunki w ciekach naturalnych przy zastosowaniu różnych typów budowli z materiałów naturalnych. Parametry projektowanych umocnień koryt rzek i potoków zostaną tak dobrane, aby została zachowana rzeczywista wartość szerokości dna i nachylenia skarpy oraz zbliżony do natury kształt koryt cieków bez ich zawężania.
 37. Wykonywane roboty w obrębie koryt cieków nie mogą zakłócać ciągłości przepływu w nich wody, zmiany ukształtowania terenu na gruntach przyległych do wód mających wpływ na warunki przepływu wód, jak również powodować piętrzenia wody w ich korytach itp.
 38. Usuwanie z koryt systemów korzeniowych drzew i kamieni powinno być podyktowane wyłącznie realnym zagrożeniem stwarzanym przez te elementy dla danego obiektu inżynierskiego. Ewentualne uszkodzenia skarpy brzegowej i dna cieków należy niezwłocznie usunąć i przywrócić koryto do stanu poprzedniego gwarantującego stabilizację skarpy brzegowej podczas spływu wezbranych wód.
 39. Parametry projektowanych umocnień koryt rzek i potoków zostaną tak dobrane, aby została zachowana rzeczywista wartość szerokości dna i nachylenia skarpy oraz zbliżony do naturalnego kształt koryt cieków, tj. bez ich zawężania.
 40. W okresie prowadzenia prac związanych z budową/rozbiórką obiektów inżynierskich wody przekraczanych cieków naturalnych należy zabezpieczyć przed przedostaniem się do nich odpadów i materiałów budowlanych (np. poprzez zastosowanie platform roboczych, siatek metalowych o odpowiednio małych oczkach, zasieków, grodzień itp.).
 41. Realizacja przedsięwzięcia nie będzie wiązała się z: czasowym magazynowaniem wody płynącej w korycie, odprowadzaniem wody do koryta innego cieku, czy z poborem wody z cieku.
 42. Podczas prowadzonych prac budowlanych nie dopuścić do wytworzenia się w ich zasięgu zastojów z wodą, celem uniknięcia ich zasiedlenia przez płazy.
 43. Planowane przedsięwzięcie w fazie realizacji i eksploatacji nie może powodować ponadnormatywnego źródła hałasu, wibracji oraz zanieczyszczenia powietrza.
 44. Miejsca magazynowania odpadów należy zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych oraz przed negatywnym wpływem na środowisko.
 45. Wytwarzane podczas realizacji jak i eksploatacji odpady przekazywać odbiorcom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarki odpadami.

III. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym.

1. Uwzględnić zalecenia wynikające z punktu I i II niniejszej decyzji.
2. Dopuszcza się umocnienie koryt cieków istotnych w następujący sposób:

L.p.	Km proj.	ciek	Długość umocnień górna woda ok. [m]	Długość umocnień dolna woda ok. [m]	Rodzaj umocnienia
1.	39,514	Radoszanka	10,5	17,5	Dno cieku: Narzut kamienny Skarpy cieku: Kamienie naturalne osadzone w gruntobetonie i zahumusowane

L.p.	Km proj.	ciek	Długość umocnień górna woda ok. [m]	Długość umocnień dolna woda ok. [m]	Rodzaj umocnienia
2.	42,574	Oślawica		-	Projektuje się umocnienie skarp cieku narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych do cieku o sumarycznej długości ok. 32,60 m
3.	42,578	Oślawica	-	-	Projektuje się umocnienie skarp cieku narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych do cieku o sumarycznej długości ok. 20,80 m
4.	47,769	Smolniczek	-	-	umocnienie skarp cieku narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych do cieku o sumarycznej długości ok. 10,65 m
5.	47,776	Smolniczek	-	-	umocnienie skarp cieku narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych do cieku o sumarycznej długości ok. 21,50 m
6.	50,055	Ośława	-	-	umocnienie skarp cieku narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych do cieku o sumarycznej długości ok. 20,40 m
7.	50,065	Ośława	-	-	umocnienie skarp cieku narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych do cieku o sumarycznej długości ok. 22,00 m
8.	51,291	Ośława	-	-	umocnienie skarp cieku narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych do cieku o sumarycznej długości ok. 10,50 m
9.	51,292	Ośława		-	umocnienie skarp cieku narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych do cieku o sumarycznej długości ok. 20,70 m
10.	54,436	Balniczka		-	umocnienie skarp cieku narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych lub systemu KD do cieku o sumarycznej długości ok. 21,60m
11.	54,444	Balniczka			umocnienie skarp cieku narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych lub systemu KD do cieku o sumarycznej długości ok. 20,50 m

L.p.	Km proj.	ciek	Długość umocnień górna woda ok. [m]	Długość umocnień dolna woda ok. [m]	Rodzaj umocnienia
12.	55,387	Oślawa	-		umocnienie skarp cieków narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych lub systemu KD do cieków o sumarycznej długości ok. 10,00 m
13.	55,394	Oślawa	-		umocnienie skarp cieków narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych lub systemu KD do cieków o sumarycznej długości ok. 30,00 m
14.	61,370	Wołosan	12,7	8,65	Dno cieków: Narzut kamienny Skarpy cieków: Kamienie naturalne osadzone w gruntobetonie i zahumusowane
15.	61,792	Solinka			umocnienie skarp cieków narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych lub systemu KD do cieków o sumarycznej długości ok. 22,00 m
16.	61,871	Solinka	8,4	3,4	Dno cieków: Narzut kamienny + bystrze Skarpy cieków: Kamienie naturalne osadzone w gruntobetonie zahumusowane
17.	62,436	Solinka			umocnienie skarp cieków narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych do cieków o sumarycznej długości ok. 21,30 m
18.	62,437	Solinka	-	-	umocnienie skarp cieków narzutem kamiennym w miejscach wylotów rowów otwartych do cieków o sumarycznej długości ok. 21,10 m
19.	62,852 62,949	Solinka	Całkowita długość umocnienia: 81 m		umocnienie lewej skarpy brzegowej rzeki Solinka w miejscu zbliżenia do projektowanej konstrukcji oporowej - umocnienie ciężkim narzutem
20.	64,069	Solinka	-	-	umocnienie skarp cieków narzutem kamiennym w miejscach wylotów do cieków o sumarycznej długości ok. 20,60 m
21.	64,387 64,523	Solinka	Całkowita długość umocnienia: 155 m		umocnienie prawej skarpy brzegowej rzeki Solinka w miejscu zbliżenia do projektowanej konstrukcji oporowej - umocnienie ciężkim narzutem kamiennym na długości ok. 155 m

Lp.	Km proj.	ciek	Długość umocnień górna woda ok. [m]	Długość umocnień dolna woda ok. [m]	Rodzaj umocnienia
22.	64,620 64,820	Solinka	Całkowita długość umocnienia: 197 m		umocnienie prawej skarpy brzegowej rzeki Solinka w miejscu zbliżenia do projektowanej konstrukcji oporowej - umocnienie ciężkim narzutem
23.	64,695	Biała Woda	5,1		Dno ciek: Bystrze Skarpy ciek: Kamienie naturalne osadzone w gruntobetonie i zahumusowane
24.	65,340	Solinka	-	-	umocnienie skarp ciek narzutem kamiennym o sumarycznej długości ok. 172,00 m
25.	65,357 65,690	Solinka	Całkowita długość umocnienia: 361 m		umocnienie lewej skarpy brzegowej rzeki Solinka w miejscu zbliżenia do projektowanej konstrukcji oporowej - umocnienie ciężkim narzutem
26.	65,930 66,080	Solinka	Całkowita długość umocnienia: 149 m		umocnienie lewej skarpy brzegowej rzeki Solinka w miejscu zbliżenia do projektowanej konstrukcji oporowej - umocnienie ciężkim narzutem
27.	66,410 66,624	Solinka	Całkowita długość umocnienia: 79 m		umocnienie lewej skarpy brzegowej rzeki Solinka w miejscu zbliżenia do projektowanej konstrukcji oporowej - umocnienie ciężkim narzutem

3. W ciągu drogi wojewódzkiej kanalizacja deszczowa zostanie wykonana na odcinkach w km DW ok.:

Lp.	Początek [ok. km]	Koniec [ok. km]
1	39+100	39+650
2	39+780	40+380
3	40+740	41+600
4	41+440	41+600
5	42+400	42+450
6	42+500	42+620
7	42+700	42+900
8	42+980	44+550
9	45+450	45+650
10	45+800	45+900
11	46+550	46+650
12	47+450	47+820
13	47+940	48+100
14	48+280	48+880
15	48+980	49+040
16	49+280	49+320

Lp.	Początek [ok. km]	Koniec [ok. km]
17	49+580	49+840
18	50+000	50+140
19	50+700	51+350
20	51+900	51+940
21	52+460	52+640
22	53+100	53+750
23	54+400	54+660
24	55+350	55+450
25	57+650	58+100
26	58+320	58+520
27	58+800	59+460
28	59+550	59+800
29	59+950	60+250
30	60+600	60+650
31	61+320	61+500
32	61+700	63+500
33	63+800	67+200

4. Wody opadowe lub roztopowe, ujęte w kanalizację deszczową, będą odprowadzane bezpośrednio lub pośrednio poprzez rowy do cieków naturalnych: Radoszanka, Osławica, Smolniczek, Osława, Balniczka, Solinka, Roztoczka lub cieków bez nazwy.
5. W kilometrażu od ok. 66+580 do ok. 67+250 należy zaprojektować i wykonać nawierzchnię pozwalającą na redukcję emisji hałasu rzędu ok. 2 dB. Stan nawierzchni o lepszych niż standardowe właściwościach hałasowych, będzie na bieżąco kontrolowany pod kątem wystąpienia ewentualnych uszkodzeń mechanicznych. W przypadku ich stwierdzenia, będą one niezwłocznie usuwane.
6. Rowy przydrożne należy wykonać o pochyleniu skarp od 1:1,5 do 1:1 (1:1 lokalnie, jedynie w przypadku trudności terenowych).
7. W miejscach migracji zwierząt, tj. w km ok.:
 - 39+860 do 40+440,
 - 43+300 do 44+200,
 - 46+800 do 46+900,
 - 49+500 do 49+880,
 - 51+940 do 52+260,
 - 53+855 do 54+172,
 - 54+675 do 55+160,
 - 55+770 do 56+066,
 - 56+190 do 56+363,
 - 61+020 do 61+086,
 - 61+121 do 61+167,
 - 61+252 do 61+307,
należy zastosować pochylenia skarp rowów 1:2, umożliwiające zachowanie migracji zwierząt w poziomie nawierzchni jezdni. Bariery ochronne będą stosowane jedynie w celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników drogi w miejscach drogowych obiektów inżynierskich (tj. mostów, kładek, przepustów, ścian oporowych) lub na odcinkach o wysokich skarpach (tj. powyżej 3,5 m) i zagrażających bezpieczeństwu ruchu.
8. Na całym odcinku drogi zostaną zastosowane znaki specjalne „Uwaga dzikie zwierzęta”.

9. Oświetlenie drogowe zostanie wykonane tylko w miejscach niezbędnych, ze względu na bezpieczeństwo uczestników ruchu.
10. Nie projektować systemu odprowadzania wód roztopowo-opadowych za pomocą korytek krakowskich lub głębokich rowów betonowych o pochyleniu skarp większym niż 1:1.
11. W miejscach, gdzie jest to możliwe lub uzasadnione zostaną nasadzone drzewa i/lub krzewy gatunków rodzimych, dostosowanych do lokalnych warunków, tj. wierzba (iwa i biała), topola osika, brzoza brodawkowata, klon jawor oraz świerk, jarząb pospolity, róża, jałowiec, leszczyna pospolita.
12. W otoczeniu obiektów dostosowanych do pełnienia przejść dla zwierząt stworzyć mikrosiedliska, poprzez kształtowanie niskiej pokrywy roślinnej, wykładanie skupisk i pojedynczych głązów, karp korzeniowych, pni i stosów gałęzi etc.
13. W ramach działań minimalizujących dla ptaków i nietoperzy zostanie wywieszonych 10 budek: 6 dla ptaków (typ: A -2 szt. B-2 szt., D - 1szt., 1 budka drażona w pniu dla sóweczki) i 4 dla nietoperzy (preferowane są budki typu Stratmann). Budki lęgowe dla ptaków powinny być zawieszane w pewnej odległości od zabudowań, co najmniej 10 metrów od skraju drogi, w miejscu zacisznym i spokojnym, a także zacienionym. Budkę lęgową należy przytwierdzić do pnia drzewa w sposób stabilny. Budkę lęgową należy zawiesić na wysokości od ok. 3 do 5 metrów na ziemię. Budki lęgowe winny zostać wywieszane ok.km: 45+450; 50+100; 51+300;53+400; 62+00; 65+200. Lokalizacja budek dla nietoperzy powinna być usytuowana w miejscach ich koncentracji, głównie w okolicach rzek i cieków. Budki dla nietoperzy winny zostać wywieszane ok. km: 39+500; 45+500; 50+050; 61+750.
14. Kolorystyka projektowanych obiektów inżynierskich powinna być stonowana, zbliżona do kolorów występujących w bezpośrednim otoczeniu obiektów (stonowane odcienie zieleni, szarości, brązu).
15. W ciągu drogi wojewódzkiej nr 897 (zwanej dalej DW) **na potoku Balniczka** zostaną wykonane następujące obiekty inżynierskie i umocnienia:
 - a) budowa mostu MD-7 w km DW ok. 54+436, o minimalnym świetle ok. 16,30 x ok. 2,80 m, umocnienie narzutem kamiennym brzegu w miejscach wylotu rowów otwartych lub systemu kanalizacji deszczowej do cieków na sumarycznej długości ok. 21,50 m;
 - b) budowa kładki MK-7k w km DW ok. 54+444, o minimalnym świetle ok. 16,30 x ok. 3,10 m, umocnienie narzutem kamiennym brzegu w miejscach wylotu rowów otwartych do cieków na sumarycznej długości ok. 20,50 m;
16. W ciągu DW **na potoku Biała Woda** zostaną wykonane następujące obiekty inżynierskie i umocnienia:
 - a) budowa małego mostu MM-155A w km DW ok. 64+695 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m, wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 5,0 m powyżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinku jw.;
17. W ciągu DW **na potoku Radoszanka** zostaną wykonane następujące obiekty inżynierskie, umocnienia:
 - a) budowa małego mostu MM-102 w km DW ok. 39+514 o minimalnym świetle ok. 10,00 x ok. 2,15 m, wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 10,5 m powyżej obiektu i ok. 17,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
18. W ciągu DW **na rzece Oslawica** zostaną wykonane następujące obiekty inżynierskie i umocnienia:
 - a) budowa kładki MK-2k w km DW ok. 42+574, o minimalnym świetle ok. 31,10 x ok. 4,20 m, umocnienie narzutem kamiennym skarp w miejscach wylotu rowów otwartych

- do ciekłu na sumarycznej dłuękości ok. 32,5 m;
- b) budowa mostu MD-2 w km DW ok. 42+578, o minimalnym świetle ok. 31,10 x ok. 3,90 m, umocnienie narzutem kamiennym brzegu w miejscach wylotu rowów otwartych do ciekłu na sumarycznej dłuękości ok. 21 m;
19. W ciągu DW **na potoku Smolniczek** zostaną wykonane następujące obiekty inżynierskie i umocnienia:
- a) budowa kładki MK-3k w km DW ok. 47+769, o minimalnym świetle ok. 26,10 x ok. 2,35 m, umocnienie narzutem kamiennym skarp w miejscach wylotu rowów otwartych do ciekłu na sumarycznej dłuękości ok. 10,5 m;
 - b) budowa mostu MD-3 w km DW ok. 47+776, o minimalnym świetle ok. 26,10 x ok. 2,35 m, umocnienie narzutem kamiennym brzegu w miejscach wylotu rowów otwartych do ciekłu na sumarycznej dłuękości ok. 21,50 m;
20. W ciągu DW **na rzece Oslawa** zostaną wykonane następujące obiekty inżynierskie i umocnienia:
- a) budowa kładki MK-5k w km DW ok. 50+055, o minimalnym świetle ok. 32,50 x ok. 3,30 m, umocnienie narzutem kamiennym skarp w miejscach wylotu rowów otwartych do ciekłu na sumarycznej dłuękości ok. 20,5 m;
 - b) budowa mostu MD-5 w km DW ok. 50+065, o minimalnym świetle ok. 32,50 x ok. 2,90 m, umocnienie narzutem kamiennym brzegu w miejscach wylotu rowów otwartych do ciekłu na sumarycznej dłuękości ok. 22,00 m;
 - c) budowa mostu MD-6 w km DW ok. 51+291, o minimalnym świetle ok. 38,20 x ok. 2,35 m, umocnienie narzutem kamiennym brzegu w miejscach wylotu rowów otwartych do ciekłu na sumarycznej dłuękości ok. 10,50 m;
 - d) budowa kładki MK-6k w km DW ok. 51+292, o minimalnym świetle ok. 38,20 x ok. 2,70 m, umocnienie narzutem kamiennym skarp w miejscach wylotu rowów otwartych do ciekłu na sumarycznej dłuękości ok. 21 m;
 - e) budowa kładki MK-8k w km DW ok. 55+387, o minimalnym świetle ok. 13,35 x ok. 4,00 m, umocnienie narzutem kamiennym skarp w miejscach wylotów rowów otwartych lub systemu kanalizacji deszczowej do ciekłu na sumarycznej dłuękości ok. 10,0 m;
 - f) budowa mostu MD-8 w km DW ok. 55+394, o minimalnym świetle ok. 13,35 x ok. 3,75 m, umocnienie narzutem kamiennym skarp w miejscach wylotu rowów otwartych lub systemu kanalizacji deszczowej do ciekłu na sumarycznej dłuękości ok. 30,0 m;
21. W ciągu DW **na potoku Wołosań** zostaną wykonane następujące obiekty inżynierskie i umocnienia:
- a) budowa małego mostu MM-148 w km DW ok. 61+370, o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,50 m, wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na dłuękości ok. 13,00 m powyżej obiektu i ok. 9,0 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
22. W ciągu DW **na rzece Solinka** zostaną wykonane następujące obiekty inżynierskie i umocnienia:
- a) budowa mostu MD-9 w km DW ok. 61+792, o minimalnym świetle ok. 20,70 x ok. 1,00 m, umocnienie narzutem kamiennym skarp w miejscach wylotu rowów otwartych lub systemu kanalizacji deszczowej do ciekłu na sumarycznej dłuękości ok. 22,0 m;
 - b) budowa małego mostu MM-150 w km DW ok. 61+871, o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m, wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na dłuękości ok. 8,5 m powyżej obiektu i ok. 3,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
 - c) budowa kładki MK-10k w km DW ok. 62+436, o minimalnym świetle ok. 19,20 x ok. 2,10 m, umocnienie narzutem kamiennym skarp w miejscach wylotu rowów otwartych

- do cieków na sumarycznej długości ok. 21,5 m;
- d) budowa mostu MD-10 w km DW ok. 62+437, o minimalnym świetle ok. 19,20 x ok. 1,70 m, umocnienie narzutem kamiennym brzegu w miejscach wylotu rowów otwartych do cieków na sumarycznej długości ok. 21,0 m;
- e) budowa konstrukcji oporowych od strony rzeki Solinka:
- SO-58 w km DW ok. 62+852 - 62+949 o długości ok. 97 m,
 - SO-59A w km DW ok. 64+387 - 64+523 o długości ok. 137 m,
 - SO-60 w km DW ok. 64+620 - 64+820 o długości ok. 194 m,
 - SO-60B w km DW ok. 65+357 - 65+690 o długości ok. 333 m,
 - SO-60C w km DW ok. 65+930 - 66+080 o długości ok. 150m,
 - SO-62 w km DW ok. 66+410 - 66+624 o długości ok. 224 m;
- f) umocnienie podstawy konstrukcji oporowych narzutem kamiennym na odcinkach o następujących długościach:
- SO-58-ok. 81 m,
 - SO-59A-ok. 155 m,
 - SO-60 - ok. 197 m,
 - SO-60B-ok. 361 m,
 - SO-60C-ok. 149 m,
 - SO-62-ok. 79 m;
- g) umocnienie narzutem kamiennym skarpy brzegowej w obrębie ujścia cieków bez nazwy 40 o długości ok. 10 m w górę i w dół licząc od osi wylotu, tj. łącznie na odcinku ok. 20 m;
- h) budowa mostu MD-11 w km DW ok. 64+069, o minimalnym świetle ok. 16,95 x ok. 1,60 m, umocnienie narzutem kamiennym brzegu w miejscach wylotu rowów otwartych do cieków na sumarycznej długości ok. 21 m;
- i) budowa mostu MD-12 w km DW ok. 65+340, o minimalnym świetle ok. 25,00 x ok. 2,50 m, umocnienie skarp narzutem kamiennym na sumarycznej długości ok. 172,0 m;
23. W ciągu DW na ciekach bez nazwy zostaną wykonane następujące obiekty i umocnienia:
- a) ciek bez nazwy 1:
- budowa przepustu PD-102A w km DW ok. 39+533 o minimalnym świetle ok. 6,00 x ok. 2,00 m, wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 15,5 m powyżej obiektu i ok. 22 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
 - budowa małego mostu MM-103 w km DW ok. 39+701 o minimalnym świetle ok. 6,00 x ok. 2,50 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 26,5 m powyżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinku jw.;
 - budowa małego mostu MK-103 w km DW ok. 39+696 o minimalnym świetle ok. 6,00 x ok. 2,50 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 3 m powyżej obiektu i ok. 15 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- b) ciek bez nazwy 2:
- budowa małego mostu MM-104 w km DW ok. 40+457 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 1,50 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 14,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza na odcinku jw.;
 - budowa małego mostu MK-104 w km DW ok. 40+457 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 1,50 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 7,0 m powyżej obiektu i ok. 3,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza na odcinkach jw.;

c) ciek bez nazwy 3:

- budowa małego mostu MM-105 w km DW ok. 40+531 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 26 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinku jw.;
- budowa małego mostu MK-105 w km DW ok. 40+536 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 28 m powyżej obiektu i ok. 2,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

d) ciek bez nazwy 4:

- budowa małego mostu MM-107 w km DW ok. 41+216 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 15 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrotoku na odcinku jw.;
- budowa małego mostu MK-107 w km DW ok. 41+216 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 10,00 m powyżej obiektu i ok. 3 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;

e) ciek bez nazwy 5:

- budowa małego mostu MM-109 w km DW ok. 42+709 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,50 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 8,0 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinku jw.;
- budowa małego mostu MK-109 w km DW ok. 42+714 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,50 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 8,0 m powyżej obiektu i ok. 2,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

f) ciek bez nazwy 7:

- budowa małego mostu MM-III w km DW ok. 43+967 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 21,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinku jw.;
- budowa małego mostu MK-III w km DW ok. 43+967 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 11,0 m powyżej obiektu i ok. 2,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrotoku i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

g) ciek bez nazwy 8:

- budowa małego mostu MM-112 w km DW ok. 44+835 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 13 m powyżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinku jw.;
- budowa małego mostu MK-112 w km DW ok. 44+839 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 3,0 m powyżej obiektu i ok. 29,0 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;

h) ciek bez nazwy 9:

- budowa małego mostu MM-113 w km DW ok. 45+295 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 11,5 m powyżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinku jw.;
- budowa małego mostu MK-113 w km DW ok. 45+300 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 2,0 m powyżej obiektu i ok. 7,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;

i) ciek bez nazwy 10:

- budowa małego mostu MM-114 w km DW ok. 45+432 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 12,5 m powyżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinku jw.;
- budowa małego mostu MK-114 w km DW ok. 45+426 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 3,5 m powyżej obiektu i ok. 10 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;

j) ciek bez nazwy 11:

- budowa małego mostu MM-115 w km DW ok. 45+637 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 12 m powyżej obiektu i ok. 10 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.

k) ciek bez nazwy 12:

- budowa małego mostu MM-116 w km DW ok. 47+547 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 6 m powyżej obiektu i ok. 9 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

l) ciek bez nazwy 13:

- budowa małego mostu MM-117 w km DW ok. 48+092 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 10,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- budowa małego mostu MK-117 w km DW ok. 48+092 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 6 m powyżej obiektu i ok. 3 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

m) ciek bez nazwy 14:

- budowa małego mostu MM-118 w km DW ok. 48+519 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,68 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 2 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- budowa małego mostu MK-118 w km DW ok. 48+519 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,68 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 6,5 m powyżej obiektu i ok. 3,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

n) ciek bez nazwy 15:

- budowa małego mostu MM-121 w km DW ok. 50+441 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 7 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- budowa małego mostu MK-121 w km DW ok. 50+451 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 15,5 m powyżej obiektu i ok. 11,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;

o) ciek bez nazwy 17:

- budowa małego mostu MM-123 w km DW ok. 50+959 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 3,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 7 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- budowa małego mostu MK-123 w km DW ok. 50+961 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 3,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok.

6 m powyżej obiektu i ok. 4 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

p) ciek bez nazwy 18:

- budowa małego mostu MM-125 w km DW ok. 51+911 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 5,5 m powyżej obiektu i ok. 5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;

q) ciek bez nazwy 19:

- budowa małego mostu MM-126 w km DW ok. 52+436 o minimalnym świetle ok. 8,00 x ok. 3,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 13,5 m powyżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- budowa małego mostu MK-126 w km DW ok. 52+436 o minimalnym świetle ok. 8,00 x ok. 3,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 6,5 m powyżej obiektu i ok. 7,0 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;

r) ciek bez nazwy 20:

- budowa małego mostu MM-127 w km DW ok. 52+781 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 12 m powyżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;
- budowa małego mostu MK-127 w km DW ok. 52+781 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 3,0 m powyżej obiektu i ok. 5,0 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;

s) ciek bez nazwy 21:

- budowa małego mostu MM-128 w km DW ok. 53+249 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 10 m powyżej obiektu i ok. 11 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

t) ciek bez nazwy 22:

- budowa małego mostu MM-129 w km DW ok. 53+497 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 7,5 m powyżej obiektu i ok. 11 m poniżej obiektu i darniowaniem oraz umocnienia dna w postaci bystrotoku i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

u) ciek bez nazwy 23:

- budowa małego mostu MM-130 w km DW ok. 55+176 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 11,5 m powyżej obiektu oraz umocnienia dna bystrotokiem na odcinkach jw.;
- budowa małego mostu MK-130 w km DW ok. 55+176 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 4,0 m powyżej obiektu i ok. 5,0 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;

v) ciek bez nazwy 24:

- budowa małego mostu MM-132 w km DW ok. 56+149 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,50 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 13 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- budowa małego mostu MK-132 w km DW ok. 56+155 o minimalnym świetle ok. 4,00 x ok. 2,50 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 6,5 m powyżej obiektu i ok. 3,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

w) ciek bez nazwy 25:

- budowa małego mostu MM-133 w km DW ok. 56+401 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 33,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- budowa małego mostu MK-133 w km DW ok. 56+407 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 22,5 m powyżej obiektu i ok. 3,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

x) ciek bez nazwy 26:

- budowa małego mostu MM-135 w km DW ok. 57+029 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 28 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- budowa małego mostu MK-135 w km DW ok. 57+029 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 10 m powyżej obiektu i ok. 6 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrotoku i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

y) ciek bez nazwy 27:

- budowa małego mostu MM-136 w km DW ok. 57+490 o minimalnym świetle ok. 6,00 x ok. 2,50 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 12 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- budowa małego mostu MK-136A w km DW ok. 57+490 o minimalnym świetle ok. 6,00 x ok. 2,50 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 8,5 m powyżej obiektu i ok. 4 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

z) ciek bez nazwy 28:

- budowa małego mostu MM-137 w km DW ok. 57+810 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 9 m powyżej obiektu i ok. 13 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrotoku i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

aa) ciek bez nazwy 29:

- budowa małego mostu MM-138 w km DW ok. 58+341 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 11 m powyżej obiektu i ok. 18 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza, bystrotoku i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

bb) ciek bez nazwy 30:

- budowa małego mostu MM-139 w km DW ok. 58+420 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 7 m powyżej obiektu i ok. 12 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i bystrotoku na odcinkach jw.;

cc) ciek bez nazwy 31:

- budowa małego mostu MM-140 w km DW ok. 58+826 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 10,0 m powyżej obiektu i ok. 10,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i bystrotoku na odcinkach jw.;

dd) ciek bez nazwy 32:

- budowa małego mostu MM-141 w km DW ok. 59+683 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 11 m powyżej obiektu i ok. 17 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrotoku i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;

ee) ciek bez nazwy 33:

- budowa małego mostu MM-142 w km DW ok. 59+743 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 13 m powyżej obiektu oraz umocnienia dna bystrotokiem i narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- ff) ciek bez nazwy 33:
 - budowa małego mostu MM-143 w km DW ok. 59+954 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 35 m powyżej obiektu i ok. 19 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza, bystrotoku i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;
- gg) ciek bez nazwy 33:
 - budowa małego mostu MM-144 w km DW ok. 60+357 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 10,5 m powyżej obiektu i ok. 7,0 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;
- hh) ciek bez nazwy 36:
 - budowa małego mostu MM-145 w km DW ok. 60+603 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,50 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 10 m powyżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrotoku na odcinkach jw.;
 - budowa małego mostu MK-145 w km DW ok. 60+606 o minimalnym świetle ok. 11,45 x ok. 4,10 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 3 m powyżej obiektu i ok. 5 m poniżej obiektu oraz umocnieni
- ii) ciek bez nazwy 37:
 - budowa konstrukcje oporowej SO-52 w km DW ok. 60+449 - 60+519 o długości ok. 71 m;
 - budowa małego mostu MM-147 w km DW ok. 61+211 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 15 m powyżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;
 - budowa małego mostu MK-147 w km DW ok. 61+211 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 4 m powyżej obiektu i ok. 6 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- jj) ciek bez nazwy 39:
 - budowa małego mostu MM-152 w km DW ok. 63+110 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 3 m powyżej obiektu i ok. 6,5 m poniżej oraz umocnienia dna narzutem kamiennym na odcinkach jw.;
- kk) ciek bez nazwy 40:
 - budowa małego mostu MM-158 w km DW ok. 65+857 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 10 m powyżej obiektu i ok. 20,5 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrotoku na odcinkach jw.;
- ll) ciek bez nazwy 41:
 - budowa małego mostu MM-159 w km DW ok. 66+009 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 8,5 m powyżej obiektu i ok. 9 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrotoku na odcinkach jw.;
- mm) ciek bez nazwy 42:

- budowa małego mostu MM-161 w km DW ok. 67+096 o minimalnym świetle ok. 3,00 x ok. 2,00 m wraz z wykonaniem umocnienia skarp kamieniem naturalnym na długości ok. 3 m powyżej obiektu i ok. 11 m poniżej obiektu oraz umocnienia dna w postaci bystrza i narzutu kamiennego na odcinkach jw.;
24. Umocnienia w obrębie wylotów rowów otwartych odprowadzających wody opadowo-roztopowe do cieków naturalnych będą obejmowały odcinki skarpy brzegowej cieków naturalnych na długości min. 5 m przed i za wylotem rowu do cieku.
 25. W przypadku projektowanego wylotu wód opadowo-roztopowych zlokalizowanego na skarpie potoku Szczurbanówka w km ok. 56+976 dopuszcza się wydłużenie umocnienia w jego obrębie.
 26. Konstrukcje oporowe zostaną wykonane jako palisada betonowa lub prefabrykowane elementy żelbetowe bądź monolityczna ściana żelbetowa o przekroju poprzecznym w kształcie litery L.
 27. W ciągu drogi wojewódzkiej na rowach zostaną wykonane przepusty wraz z umocnieniami koryt rowów w ich obrębie w km DW ok.: 39+206, 40+692, 40+696, 41+898, 42+330, 43+206, 49+061, 55+728, 55+734, 56+769, 60+910, 62+941, 63+492, 63+708, 63+953, 65+525.
 28. Wody opadowe lub roztopowe, ujęte w rowy przydrożne i odcinkową kanalizację deszczową, będą odprowadzane bezpośrednio lub pośrednio poprzez rowy do cieków naturalnych: Solinka, Osława, Osławica, Roztoczka, Radoszanka, Smolniczek, Balniczka lub do cieków bez nazwy.
 29. Wody ujęte w system odwodnienia zasypek inżynierskich w obrębie konstrukcji oporowych zostaną odprowadzone na poziom terenu poprzez rurki wylotowe usytuowane min. 0,2 m nad poziomem terenu bądź zostaną odprowadzone do systemu odwodnienia drogi.
 30. Woda przesączająca się przez warstwy nawierzchni i podbudowy przy obiektach inżynierskich zostanie przejęta przez system odwodnienia zasypek inżynierskich i odprowadzona poza obiekty. Woda z systemu odwodnienia zasypek inżynierskich w miarę możliwości zostanie wprowadzona do projektowanej kanalizacji deszczowej, a w przypadku braku takiej możliwości - odprowadzona bezpośrednio na umocnione stożki skarpowe lub umocnione skarpy cieku.
 31. Odprowadzenie wód opadowo-roztopowych będzie odbywało się w sposób zorganizowany projektowanymi urządzeniami odwadniającymi do odbiornika ostatecznego, tj. w sposób wykluczający szkody na gruntach sąsiednich.
 32. W przypadku wykonywania umocnień wykorzystujących kamień naturalny dopuszcza się zastosowanie gruntobetonu przy jego osadzaniu.
 33. Dopuszcza się humusowanie umocnień w postaci narzutu kamiennego.
 34. Ewentualne przypadkowe uszkodzenia skarp brzegowych cieków naturalnych powstałe w wyniku prowadzonych prac, a zlokalizowane również poza terenem objętym przedmiotowym przedsięwzięciem, zostaną naprawione na koszt Inwestora, a miejsca zostaną przywrócone do stanu pierwotnego.

IV. Stwierdzam konieczność monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w zakresie:

1. W fazie realizacji:
 - a) prowadzenie stałego nadzoru przyrodniczego: roboty budowlane (zwłaszcza prace przygotowawcze, prace ziemne) na całym odcinku trasy będą prowadzone pod nadzorem przyrodniczym. Nadzór powinien obejmować kontrolę wdrażania zaproponowanych działań minimalizujących oddziaływanie fazy budowy, aktualizację stanu i zasięgu

- występowania chronionych gatunków zdiagnozowanych na potrzeby wykonania raportu, celem wykazania możliwości realizacji prac, wstrzymania prac w uzasadnionych przypadkach, ewentualne wskazanie dodatkowych działań minimalizujących na etapie budowy niezbędnych do wdrożenia;
- b) w skład nadzoru przyrodniczego wchodzić mają: ornitolog, herpetolog, teriolog, chiropterolog i botanik. Nadzór ten ma trwać od momentu rozpoczęcia prac, w których niezbędne jest zapewnienie nadzoru, do ich zakończenia.
- c) zakres zadań członków nadzoru przyrodniczego obejmować będzie w szczególności:
- szkolenie dla pracowników nadzorujących budowę,
 - nadzór nad uprzedzającymi przedsięwzięciami pracami przygotowawczymi, jak wycinka drzew i krzewów, zdejmowanie humusu, lokalizacja zaplecza budowy, prace odwodnieniowe itp.,
 - kontrolę powstających w obrębie placu budowy rozlewisk, kolein, kałuż, celem sprawdzenia przed ich zasypaniem, czy nie są one zasiedlone przez płazy w którymkolwiek stadium rozwoju,
 - zbieranie gromadzących się wzdłuż płotków tymczasowych płazów, wybieranie także tych z dołków i pojemników, kontrola przez nadzór przyrodniczy pojemników i dołków powinna odbywać się regularnie w okresie aktywności płazów, a jej częstotliwość powinna być zwiększona w okresie ich intensywnej migracji, w tym zwłaszcza bezpośrednio po przeobrażeniu się kijanek i opuszczaniu przez nie zbiorników wodnych,
 - kontrola herpetologiczna nad likwidacją zbiorników wodnych, rozlewisk, zasypywaniem wykopów z wodą,
 - sprawdzanie podczas budowy, przed rozpoczęciem robót, a następnie bezpośrednio przed zasypaniem wykopu i studzienek, czy w wykopie nie zostały uwięzione zwierzęta; osoba zajmująca się nadzorem herpetologicznym powinna dopilnować, aby wszelkie studzienki kanalizacyjne lub inne otwory, w które mogłyby wpaść płazy, były szczelnie zamknięte lub zabezpieczone, kontrola przez nadzór przyrodniczy powinna odbywać się regularnie w okresie aktywności płazów, a jej częstotliwość powinna być zwiększona w okresie ich intensywnej migracji, w tym zwłaszcza bezpośrednio po przeobrażeniu się kijanek i opuszczaniu przez nie zbiorników wodnych,
 - wydostawanie (odławianie) i przenoszenie zwierząt (w którymkolwiek stadium rozwoju) z obrębu placu budowy poza zasięg oddziaływania robót budowlanych, w odpowiadające danemu gatunkowi siedlisko,
 - nadzór nad montażem płotków ochronnych, kontrola ich stanu technicznego, nadzór nad zabezpieczeniem elementów odwodnienia i innych elementów infrastruktury mogących stanowić pułapki dla drobnych zwierząt, nadzór nad wykonaniem przejść dla zwierząt zintegrowanych z ciekami oraz zagospodarowaniem otoczenia tych przejść,
 - kontrola prac prowadzonych w korytach cieków (np. umocnienia wylotów wód opadowych, ewentualna budowa umocnień),
 - monitoring obejmujący obce gatunki roślin określone w Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz.U. 2022 r. poz. 2649 ze zm.) oraz tawułę kutnerową - przez wzgląd na jej duże zdolności adaptacyjne do siedlisk podmokłych;
- d) Z prowadzonego nadzoru przyrodniczego sporządzane będą raporty miesięczne. Zakres treści, które będą miały obejmować raporty uzgodniony zostanie z Inwestorem.
2. W fazie eksploatacji należy prowadzić monitoring przejść i przepustów dla zwierząt oraz stan ogrodzeń. Należy prowadzić całoroczny monitoring w 1 oraz 3 roku po oddaniu inwestycji, w zakresie przejść i przepustów dla zwierząt pod kątem trwałości

zagospodarowania powierzchni przejść i przepustów, stanu technicznego ogrodzeń ochronnych i naprowadzających, występowania pułapek antropogenicznych, stanu zachowania roślinności na przejściach (osłonowej, naprowadzającej) oraz pod względem penetracji przez ludzi:

- a) przejścia dla zwierząt:
- kontrola drożności dolnych przejść - usuwanie wszystkich przeszkód ograniczających przepustowość ekologiczną obiektu; w przypadku obiektów zlokalizowanych w sąsiedztwie terenów rolniczych, należy zwrócić uwagę także na niekorzystne zjawisko składowania sprzętu i odpadów pochodzących z prowadzenia gospodarki rolnej;
 - kontrola wszystkich elementów stanowiących mikrosiedliska (karpy korzeniowe, kłody, konary, stopy gałęzi) - ocena stanu pod kątem stopnia rozkładu biologicznego oraz przemieszczenia w wyniku wpływu warunków atmosferycznych i ludzkiej działalności. W przypadku stwierdzenia uszkodzeń, ubytków i zmiany lokalizacji należy podjąć działania dla przywrócenia stanu pierwotnego,
 - harmonogram i termin realizacji: co najmniej raz w roku, wczesną wiosną, najpóźniej do 15 kwietnia; w razie potrzeby liczbę kontroli należy odpowiednio zwiększyć,
- b) przepusty dla płazów oraz małych ssaków i gadów (samodzielne i zespolone z ciekami):
- kontrola drożności przepustu - usuwanie wszelkiego materiału obcego blokującego światło obiektu i przepustowość ekologiczną,
 - kontrola wszystkich elementów stanowiących mikrosiedliska (karpy korzeniowe, kłody, konary, stopy gałęzi) - ocena stanu pod kątem stopnia rozkładu biologicznego oraz przemieszczenia w wyniku wpływu warunków atmosferycznych i ludzkiej działalności. W przypadku stwierdzenia uszkodzeń, ubytków i zmiany lokalizacji należy podjąć działania dla przywrócenia stanu pierwotnego;
 - harmonogram i termin realizacji:
 - kontrola drożności przepustów suchych - zaleca się przeprowadzanie 3-krotne w ciągu roku,
 - kontrola drożności przepustów zespolonych z ciekami - na początku roku (wczesną wiosną) oraz po każdym wezbraniu wód,
 - kontrola mikrosiedlisk - co najmniej raz w roku, wczesną wiosną - najpóźniej do 15 kwietnia,
- c) ogrodzenia naprowadzające:
- kontrola szczelności ogrodzeń naprowadzających dla małych zwierząt (w tym płazów). Należy zwrócić szczególną uwagę na:
 - o połączenia ogrodzeń z obiektami inżynierskimi,
 - o szczelność ogrodzeń (wszystkich typów) przy powierzchni gruntu,
 - kontrola szczelności ogrodzeń naprowadzających dla płazów - 3 razy w ciągu roku: przed migracjami wiosennymi (luty-marzec), przed migracjami młodych osobników (koniec maja-początek czerwca), przed migracjami jesiennymi (sierpień). W trakcie sezonowych migracji płazów, kontrola szczelności ogrodzeń powinna odbywać się każdorazowo po przeprowadzonych pracach utrzymaniowych, mogących uszkodzić ogrodzenia, np. wykaszanie traw, czyszczenie rowów oraz po zdarzeniach ekstremalnych typu powódź.

Raport z monitoringu należy przekazać do informacji RDOŚ w Rzeszowie po pierwszym roku jego wykonania.

V. Stwierdzam obowiązek przeprowadzenia analizy porealizacyjnej.

Po roku od dnia oddania rozpatrywanego przedsięwzięcia do użytkowania należy przeprowadzić analizę porealizacyjną, w zakresie ochrony akustycznej terenów wymagających

ochrony przed hałasem, w celu oceny skuteczności zastosowanych rozwiązań. Pomiar hałasu należy przeprowadzić w rejonie budynku mieszkalnego, jak w tabeli niżej:

Lp.	Kilometraż	Nr punktu recepcyjnego przypisanego w analizie akustycznej
1.	ok. 66+625	45

Analiza przedstawiona zostanie Wójtowi Gminy Komańcza i Staroście Powiatu Leskiego w terminie do 18 miesięcy od dnia oddania inwestycji do użytkowania. W przypadku niedotrzymania standardów jakości środowiska, konieczne będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, technicznych bądź technologicznych, chroniących przed ponadnormatywnymi oddziaływaniami hałasu. W przypadku braku możliwości zastosowania ww. rozwiązań, należy podjąć działania mające na celu utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania.

VI. Nie stwierdzam konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania.

VII. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie ma obowiązku przeprowadzenia:

- **oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania zezwolenia na realizację inwestycji drogowej,**
- **postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.**

VIII. Charakterystyka przedsięwzięcia stanowiąca załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach winna uwzględniać zarówno istniejące, jak i planowane obiekty, z wyszczególnieniem ich charakterystycznych parametrów.

IX. Nadaję decyzji rygor natychmiastowej wykonalności

U Z A S A D N I E N I E

Inwestor – Zarząd Województwa Podkarpackiego w imieniu którego działa Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich, ul. T. Boya Żeleńskiego 19a, 35 – 105 Rzeszów, reprezentowany na moment złożenia wniosku przez Pełnomocnika Pana Piotra Szumowicza E&C Sp. z o.o., ul. Ks. G. Augustynika 1A/32, 41 – 300 Dąbrowa Górnicza w dniu 06.06.2022 r. złożył wniosek w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia **„Opracowanie dokumentacji projektowej i innej, uzyskanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz pełnienia nadzoru autorskiego dla zadania pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 897 – Etap I Radoszyce – Cisna”.**

Do wniosku załączono:

- Kartę informacyjną przedsięwzięcia (4 egz. w formie tradycyjnej,) wraz z jej zapisem w formie elektronicznej na informatycznym nośniku danych,
- Mapę ewidencyjną,
- Mapę propagację hałasu 2025 – legenda,
- Mapę propagację hałasu 2025,
- Mapę propagację hałasu 2035 – legenda,
- Mapę propagację hałasu 2035,
- Mapę rozprzestrzeniania powietrza,

- Wnioski do map rozprzestrzeniania powietrza,
- Różę wiatru,
- Pełnomocnictwo dla Pana Piotra Szumowicza (aktualnego pełnomocnika na dzień składania wniosku),
- Pełnomocnictwo dla Pana Piotra Miąso,
- Opłatę za wniosek,
- Opłatę za pełnomocnictwo.

Z uwagi na charakter wnioskowanego zamierzenia ustalono, że należy je zaliczyć do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 62 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 r., poz. 1839), tj. *„drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w §2 ust. 1 pkt 31 i 32 lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody”*.

Tym samym przedmiotowe przedsięwzięcie należało zakwalifikować do grupy mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 *ustawy ooś*, których realizacja, zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Na podstawie art. 74 ust. 3 *ustawy ooś*, w przypadku gdy liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 10 stron, stosuje się przepisy art. 49 K.p.a., przewidujący powiadomienie stron o czynnościach postępowania przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania.

Wójt Gminy Komańcza obwieszczeniem z dnia 04.07.2022 r., znak: Gn.6220.04.2022 powiadomił strony postępowania o wszczęciu postępowania administracyjnego w dniu 04.07.2022 r. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej, Biuletynie informacji publicznej Urzędu Gminy Komańcza, wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz w miejscach zwyczajowo przyjętych w sołectwach: Radoszyce, Smolnik, Nowy Łupków i Wola Michowa za pośrednictwem sołtysów.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 2, art. 64 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 *ustawy ooś* Wójt Gminy Komańcza wystąpił o opinię w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenia raportu i jego ewentualnego zakresu do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemyślu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sanoku.

Działając na podstawie art. 75 ust. 4 *ustawy ooś* Wójt Gminy Komańcza pismem z dnia 04.07.2022 r., znak: Gn.6220.04.2022 wystąpił do Wójta Gminy Cisna o wydanie opinii dla ww. przedsięwzięcia. W załączeniu przesłał wymagane dokumenty zgodnie z art. 75 ust. 5a *ustawy ooś*.

W dniu 12.07.2022 r. do Urzędu Gminy Cisna wpłynęło uzupełnienie do złożonego wniosku materiałów w wersji papierowej i elektronicznej wraz pismem przewodnim, znak. L.dz. 0435_PW_EC_0129_P2116_2022 z dnia 11.07.2022.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sanoku pismem z dnia 14.07.2022 r., znak: PSNZ.9020.4.18.2022 wyraził opinię, iż ze względów higienicznych i zdrowotnych nie jest konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko dla wyżej wymienionego przedsięwzięcia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 25.07.2022 r., znak: WOOS.4220.19.17.2022.AD.3 wyznaczył nowy termin wyrażenia opinii, ze względu na obszerny materiał dowodowy, do dnia 09.08.2022 r.

Wójt Gminy Cisna postanowieniem z dnia 25.07.2022 r., znak: GGiB.6220.14.2022 postanowił pozytywnie zaopiniować wniosek Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 27.07.2022 r, znak: RZ.ZZŚ.3.435.109.2022.UK wezwało Pełnomocnika Pana Piotra Szumowicza do uzupełnienia karty informacyjnej przedsięwzięcia przedłożonej przy wniosku Wójta Gminy Komańcza, z dnia 04.07.2022 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 09.08.2022 r., znak: WOOS.4220.19.17.2022.AD.5 wyznaczył nowy termin wyrażenia opinii, ze względu na obszerny materiał dowodowy, do dnia 23.08.2022 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 23.08.2022 r., znak: WOOS.4220.19.17.2022.AD.7 wezwał Pełnomocnika Pana Piotra Szumowicza do uzupełnienia Karty informacyjnej przedsięwzięcia.

Koordynator Projektu Pani Anna Labus-Mazur pismem 0725_PW_EC_0199_P2116_2022 z dnia 12.10.2022 r. wystąpiła do Urzędu Gminy Komańcza z prośbą o wydłużenie terminu niezbędnego do przedłożenia odpowiedzi i uzupełnienia Karty informacyjnej przedsięwzięcia o 14 dni.

W dniu 13.10.2022 r. do Urzędu Gminy Komańcza wpłynęło pismo znak: L.dz. 0734_PW_EC_0203_P2116_2022 od Pani Anny Labus-Mazur – Koordynatora Projektu, iż zwrócono się do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie z prośbą o wydłużenie terminu niezbędnego do przedłożenia odpowiedzi i uzupełnienia Karty informacyjnej przedsięwzięcia do dnia 31.10.2022 r.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem WOOS.4220.19.17.2022.NH.9 z dnia 18.10.2022 r. potwierdziła wydłużenie terminu niezbędnego do przedłożenia odpowiedzi i uzupełnienia Karty informacyjnej przedsięwzięcia do dnia 31.10.2022 r.

W dniu 02.11.2022 r. do Urzędu Gminy Komańcza przy piśmie Pani Anna Labus-Mazur – Koordynatora Projektu, z dnia 28.10.2022 r., znak: L.dz. 0766_PW_EC_0210_P2116_2022, wpłynęło uzupełnienie Karty informacyjnej przedsięwzięcia w postaci Aneksu oraz informacja, że uzupełnienie Karty informacyjnej przedsięwzięcia zostało przedłożone Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie (za pismem 0762_PW_EC_0209_P2116P2022 z dnia 28.10.2022 r.) . Do pisma dołączono stosowne pełnomocnictwo do reprezentowania Inwestora, dla nowego pełnomocnika – Pani Anny Labus-Mazur.

Wójt Gminy Komańcza pismami z dnia 09.11.2022 r., znak: Gn.6220.04.2022, przedłożył uzupełnienie do Karty informacyjnej przedsięwzięcia dla ww. przedsięwzięcia do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu oraz do Państwowego Inspektora Sanitarnego w Sanoku.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 14.11.2022 r. znak: WOOS.4220.19.17.2022.NH.13 wyznaczył nowy termin do wyrażenia opinii do dnia 28.11.2022 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sanoku pismem z dnia 15.11.2022 r. poinformował Wójta Gminy Komańcza, że opinia wydana w powyższej sprawie w dniu 14.07.2022 r., znak: PSNZ.9020.4.18.2022 pozostała aktualna.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał postanowienie, z dnia 28.11.2022 r., znak: WOOS.4220.19.17.2020.NH.15, uzgadniające potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia.

Pełnomocnik Pani Anna Labus-Mazur przesłała pismo do Urzędu Gminy Komańcza z dnia 28.11.2022 r., znak: L.dz. 0814_PW_EC_0220_P2116_2022 informujące o wystąpieniu do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu z prośbą o wydłużenie terminu niezbędnego do przedłożenia odpowiedzi i uzupełnienia materiałów do Karty informacyjnej przedsięwzięcia - na podstawie pisma znak: RZ.ZZŚ.3.435.109.2022.UK z dnia 27.07.2022 r.

W dniu 12.12.2022 r. do Urzędu Gminy Komańcza wpłynęło do wiadomości pismo od Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu, z dnia 07.12.2022 r., znak: RZ.ZZŚ.3.435.109.2022.UK przesłane do Pełnomocnika Pani Anny Labus-Mazur, o wyrażeniu zgody na przedłużenie terminu złożenia uzupełnienia Karty informacyjnej przedsięwzięcia do dnia 31.07.2023 r.

W dniu 17.02.2023 r. do Urzędu Gminy Komańcza wpłynęło pismo od Pełnomocnika Pani Anny Labus-Mazur, z dnia 13.02.2023 r., znak: L.dz.0062_PW_EC_0252_P2116_2023 do wiadomości Wójta Gminy Komańcza o wystąpieniu do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu z wnioskiem o zwolnienie z obowiązku uzupełnienia Karty informacyjnej przedsięwzięcia, jednocześnie wnioskując o określenie zakresu Raportu oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu postanowieniem z dnia 02.03.2023 r., znak: RZ.ZZŚ.3.435.109.2022.UK, postanowił, że dla ww. przedsięwzięcia wymagane jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko oraz uzgodniono zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Wójt Gminy Komańcza postanowieniem z dnia 17.03.2023 r., znak: Gn.6220.04.2022, mając na uwadze opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sanoku, postanowił uzgodnić potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla inwestycji „Opracowanie dokumentacji projektowej i innej, uzyskanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych oraz pełnienie nadzoru autorskiego dla zadania pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 897 – etap I Radoszyce – Cisna”.

Pełnomocnik Inwestora przy piśmie z dnia 23.03.2023 r., znak: L.dz. 0169_PW_EC_0274_P2116_2023, przedłożył Wójtowi Gminy Komańcza Raport o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

Wójt Gminy Komańcza przy pismach z dnia 28.03.2023 r., znak: Gn.6220.04.2022 przedłożył Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu oraz Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Sanoku, Raport, jednocześnie wnioskując o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sanoku pismem z dnia 05.04.2023 r., znak: PSNZ.9020.6.2.2023 wydał opinię sanitarną uzgadniając warunki realizacji ww. przedsięwzięcia oraz określił środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia – „Warunki wykorzystania terenu w fazie jego realizacji i eksploatacji...”, pkt od 43 do 45.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 05.04.2023 r., znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.3 wezwał Wójta Gminy Komańcza do uzupełnienia Raportu.

Pełnomocnik Inwestora przy piśmie z dnia 12.04.2023 r., znak: L.dz. 0200_PW_EC_0278_P2116_2023 przedłożył uzupełnienie Raportu w oparciu o wezwanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 05.04.2023 r., znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.3.

Wójt Gminy Komańcza przy piśmie z dnia 18.04.2023 r., znak: Gn.6220.04.2022, w związku z wezwaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia

05.04.2023 r. przedłożył uzupełnienie do Raportu o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 02.05.2023 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4360.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku do dnia 29.05.2023 roku.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 16.05.2023 r., znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.6 wezwał Pełnomocnika Inwestora do uzupełnienia Raportu o oddziaływaniu na środowisko złożonego wraz z wnioskiem Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 29.05.2023 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK wezwał Pełnomocnika Inwestora do uzupełnienia Raportu.

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 31.08.2023 r., znak: L.dz. 0496_PW_EC_0354_P2116_2023 wystąpił do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu z prośbą o wydłużenie terminu niezbędnego do przedłożenia odpowiedzi i uzupełnienia Raportu o 14 dni – pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 06.09.2023 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4360.10.2023.UK wyraził zgodę na przedłużenie terminu do uzupełnienia Raportu do 15.09.2023 r.

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 10.10.2023 r., znak: L.dz. 0545_PW_EC_0367_P2116_2023 przedłożył Wójtowi Gminy Komańcza wersję elektroniczną skorygowanego i uzupełnionego Aneksu Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko uwzględniający odniesienie się do wszystkich zgłoszonych uwag w pismach: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.6 z dnia 16.05.2023 r. oraz RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK z dnia 29.05.2023 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 13.10.2023 r., znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.9 poinformował Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu do dokonania uzgodnienia do dnia 13.11.2023 r.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 16.10.2023 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4360.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu na dzień 13.11.2023 r. nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 08.11.2023 r., znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.11 wezwał Pełnomocnika Inwestora do uzupełnienia Raportu.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 13.11.2023 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4360.10.2023.UK wezwał Pełnomocnika Inwestora do ponownego uzupełnienia Raportu.

Pełnomocnik Inwestora pismami z dnia 29.12.2023 r., znak: L.dz. 0722_PW_EC_0398_P2116_2023 do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu oraz znak: L.dz 0721_PW_EC_0397_P2116_2023 do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o wydłużenie terminu niezbędnego do przedłożenia odpowiedzi i uzupełnienia Raportu do dnia 19.02.2024 r. – pisma do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 04.01.2024 r., znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.13 skierowanym do Pełnomocnika Inwestora poinformował, że akceptuje nowy termin uzupełnienia dokumentacji do dnia 19.02.2024 r. – pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 09.01.2024 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK skierowanym do Pełnomocnika

Inwestora poinformował, że wyraża zgodę na przedłużenie terminu złożenia uzupełnienia do 19.02.2024 r. – pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Pełnomocnik Inwestora pismami z dnia 16.02.2024 r., znak: L.dz. 0104_PW_EC_0421_P2116_2024 do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemyślu oraz znak: L.dz. 0103_PW_EC_0420_P2116_2024 do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o wydłużenie terminu niezbędnego do przedłożenia odpowiedzi i uzupełnienia Raportu do dnia 19.03.2024 r. – pisma do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemyślu pismem z dnia 20.02.2024 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK skierowanym do Pełnomocnika Inwestora poinformował, że wyraża zgodę na przedłużenie terminu złożenia uzupełnienia do 19.02.2024 r. – pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 27.02.2024 r., znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.17 skierowanym do Pełnomocnika Inwestora poinformował, że akceptuje nowy termin uzupełnienia dokumentacji do dnia 29.03.2024 r. – pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Pełnomocnik Inwestora pismami z dnia 29.03.2024 r., znak: L.dz. 0228_PW_EC_0425_P2116_2024 zwrócił się do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemyślu oraz znak: L.dz. 0227_PW_EC_0424_P2116_2024 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o wydłużenie terminu niezbędnego do przedłożenia odpowiedzi i uzupełnienia Raportu do dnia 31.05.2024 r. – pisma do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemyślu pismem z dnia 29.03.2024 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK skierowanym do Pełnomocnika Inwestora poinformował, że wyraża zgodę na przedłużenie terminu złożenia uzupełnienia do 31.05.2024 r. – pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 09.04.2024 r., znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.22 skierowanym do Pełnomocnika Inwestora poinformował, że akceptuje nowy termin uzupełnienia dokumentacji do dnia 31.05.2024 r. – pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Pełnomocnik Inwestora pismami z dnia 31.05.2024 r., znak: L.dz. 0330_PW_EC_0430_P2116_2024 zwrócił się do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemyślu oraz znak: L.dz. 0329_PW_EC_0429_P2116_2024 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o wydłużenie terminu niezbędnego do przedłożenia odpowiedzi i uzupełnienia Raportu do dnia 14.06.2024 r. – pisma do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 03.06.2024 r., znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.25 skierowanym do Pełnomocnika Inwestora poinformował, że akceptuje nowy termin uzupełnienia dokumentacji do dnia 14.06.2024 r. – pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemyślu pismem z dnia 03.06.2024 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK skierowanym do Pełnomocnika Inwestora poinformował, że wyraża zgodę na przedłużenie terminu złożenia uzupełnienia do 14.06.2024 r. – pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 14.06.2024 r., znak: L.dz. 0357_PW_EC_0434_P2116_2024 przedłożył do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie uzupełniony Raport - pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 14.06.2024 r., znak: L.dz. 0358_PW_EC_0435_P2116_2024 przedłożył Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemyślu uzupełniony Raport - pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 14.06.2024 r., znak: L.dz. 0359_PW_EC_0436_P2116_2024 przedłożył do Wójta Gminy Komańcza uzupełniony Raport.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 15.07.2024 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.32 wezwał Pełnomocnika Inwestora do uzupełnienia Raportu - pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 17.07.2024 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4360.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 16.08.2024 r.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 16.08.2024 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4360.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 15.09.2024 r.

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 30.08.2024 r., znak: L.dz. 0474_PW_EC_0455_P2116_2024 wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o wydłużenie terminu niezbędnego do przedłożenia odpowiedzi i uzupełnienia Raportu do dnia 21.10.2024 r. - pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 03.09.2024 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.35 poinformował Pełnomocnika Inwestora, iż akceptuje nowy termin uzupełnienia dokumentacji do dnia 21.10.2024 r. - pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 11.09.2024 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK wniósł do Pełnomocnika Inwestora o przedłożenie zakresu wezwania celem weryfikacji, czy przygotowane uzupełnienie może wpłynąć na treść uzgodnienia w zakresie wynikającym z właściwości rzeczowej organu – pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 13.09.2024 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4360.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 15.10.2024 r.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 15.10.2024 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4360.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 14.11.2024 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 22.10.2024 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.37 poinformował Pełnomocnika Inwestora, iż akceptuje nowy termin uzupełnienia dokumentacji do dnia 28.10.2024 r. - pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 23.10.2024 r., znak: L.dz. 0646_PW_EC_0459_P2116_2024 przedłożył Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie uzupełniony Raport - pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 25.11.2024 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.40 poinformował Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu do dokonania uzgodnienia do dnia 02.01.2025 r.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 29.11.2024 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4360.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 30.12.2024 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 30.12.2024 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.42 wezwał Pełnomocnika Inwestora do uzupełnienia Raportu - pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 30.12.2024 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4360.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 29.01.2025 r.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 29.01.2025 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 28.02.2025 r.

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 28.02.2025 r., znak: L.dz. 0114_PW_EC_0483_P2116_2024 poinformował Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu o przygotowywaniu uzupełnienia Raportu i planowanym przekazaniu materiału do dnia 31.03.2025r.- pismo do wiadomości Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Wójta Gminy Komańcza.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 04.03.2025 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.45 poinformował Pełnomocnika Inwestora, iż akceptuje nowy termin uzupełnienia dokumentacji do dnia 31.03.2025 r. - pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 28.02.2025 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK poinformował Wójta Gminy Komańcza, że stanowisko w sprawie uzgodnienia Raportu z uwagi na zakres wezwania zostanie zajęte po przedłożeniu zaktualizowanej wersji Raportu.

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 07.03.2025 r., znak: L.dz. 0122_PW_EC_0485_P2116_2024 przedłożył Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie odpowiedzi na uwagi zgłoszone przez Organ - pismo wraz z załącznikami zostało przekazane również do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu oraz Wójta Gminy Komańcza.

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 02.04.2025 r., znak: L.dz. 0186_PW_EC_0505_P2116_2024 przedłożył Wójtowi Gminy Komańcza dodatkową korektę punktu 2.6 „Charakterystyka przedsięwzięcia”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 30.04.2025 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.51 poinformował Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu do dokonania uzgodnienia do dnia 30.05.2025 r.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 05.05.2025 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 03.06.2025 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 30.05.2025 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.52 poinformował Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu do dokonania uzgodnienia do dnia 30.06.2025 r.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 03.06.2025 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 03.07.2025 r.

Pismo Podkarpackiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie z dnia 03.06.2025 r., znak: PZDW-WDT/6011/897-9/453/25 skierowane do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie niezwłocznego uzgodnienia warunków realizacji ww. przedsięwzięcia – pismo do wiadomości Wójta Gminy Komańcza.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 30.06.2025 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.54 poinformował Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu do dokonania uzgodnienia do dnia 30.07.2025 r.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 03.07.2025 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 02.08.2025 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 31.07.2025 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.56 poinformował Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu do dokonania uzgodnienia do dnia 29.08.2025 r. ze względu na skomplikowany charakter sprawy.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 04.08.2025 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 01.09.2025 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 29.08.2025 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.57 poinformował Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu do dokonania uzgodnienia do dnia 29.09.2025 r. ze względu na skomplikowany charakter sprawy.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu pismem z dnia 01.09.2025 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023.UK zawiadomił Wójta Gminy Komańcza o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia wniosku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia do dnia 01.10.2025 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie w dniu 02.09.2025 r. wydał postanowienie, znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.58 uzgadniające warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 18.09.2025 r., znak: L.dz. 0579_PW_EC_0524_P2116_2025 przedłożył Wójtowi Gminy Komańcza szczegółowy tekst jednolity Raportu o oś i jego streszczenia wraz z aktualizacją plansz zagospodarowania terenu, zestawieniem obiektów, rysunków obiektów oraz aktualizacją zakresu inwestycji i obszaru oddziaływania na aktualnej mapie ewidencyjnej. W piśmie poinformowano, że jeden egzemplarz osobnym pismem został przekazany Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu (pismo znak L.dz. 0578_PW_EC_0523_P2126_2025 z dnia 17.09.2025r.).

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemysłu wydał postanowienie z dnia 25.09.2025 r., znak: RZ.ZZŚ.3.4900.10.2023 UK. uzgadniające warunki dla ww. przedsięwzięcia.

Wójt Gminy Komańcza przy piśmie z dnia 07.10.2025 r., znak: IGKiOŚ.6220.04.2022 przekazał skorygowany Raport i jednocześnie zwrócił się z prośbą do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o potwierdzenie zgodności zapisów zawartych w postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, znak: WOOS.4221,19.2.2023.NH.58 z dnia 02.09.2025 r. dotyczącym warunków realizacji inwestycji z treścią przekazanego dokumentu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 20.10.2025 r., znak: WOOS.4221.19.2.2023.NH.60 poinformował Wójta Gminy Komańcza, że w celu podtrzymania stanowiska zawartego w ww. postanowieniu lub w przypadku konieczności wydania nowego postanowienia Wójt Gminy Komańcza winien wystąpić na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1 *ustawy o oś*.

Wójt Gminy Komańcza pismem z dnia 22.10.2025 r., znak: IGKiOŚ.6220.04.2022 działając na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1 *ustawy ooś* wnioskował o wydanie nowego postanowienia w sprawie uzgodnienia warunków realizacji ww. przedsięwzięcia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie postanowieniem z dnia 29.10.2025 r., znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.62 postanowił uzgodnić warunki realizacji przedsięwzięcia pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 897 - Etap I Radoszyce – Cisna”, w wariantcie inwestycyjnym.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie w dniu 07.11.2025 r. wydała postanowienie znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.63 o sprostowaniu oczywistej omyłki w postanowieniu z dnia 29.10.2025 r., znak: WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.62 oraz zawiadomił strony postępowania o wydaniu tego postanowienia (obwieszczenie z dnia 07.11.2025r., znak WOOŚ.4221.19.2.2023.NH.64).

Wójt Gminy Komańcza działając na podstawie art. 33 ust. 1 i art. 33a w związku z art. 79 ust. 1, art. 74 ust. 3, art. 75 ust. 1 pkt 4 *ustawy ooś* oraz art. 10 i art. 49 ustawy K.p.a., w formie obwieszczenia z dnia 09.01.2026 r., znak: IGKiOŚ.6220.04.2022, zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, oraz możliwość zapoznania się z dokumentacją sprawy, składania uwag i wniosków oraz o zakończeniu postępowania. Obwieszczenie wywieszono na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy w Komańczy i Urzędu Gminy w Cisnej, ponadto obwieszczenie opublikowano na stronie internetowej Gminy Komańcza i Gminy Cisna oraz na tablicach ogłoszeń w sołectwach na terenie Gminy Komańcza i Gminy Cisna w rejonie planowanej inwestycji. Obwieszczenie wywieszono na okres 31 dni, tj. od 09.01.2026 do 09.02.2026 r.

Wójt Gminy Komańcza działając na podstawie art. 33 ust. 1 i art. 33a w związku z art. 79 ust. 1, art. 74 ust. 3, art. 75 ust. 1 pkt 4 *ustawy ooś* oraz art. 10 i art. 49 ustawy K.p.a., w formie obwieszczenia z dnia 09.02.2026 r., znak: IGKiOŚ.6220.04.2022, ponownie zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, oraz możliwość zapoznania się z dokumentacją sprawy, składania uwag i wniosków oraz o zakończeniu postępowania. Obwieszczenie wywieszono na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy w Komańczy i Urzędu Gminy w Cisnej, ponadto obwieszczenie opublikowano na stronie internetowej Gminy Komańcza i Gminy Cisna oraz na tablicach ogłoszeń w sołectwach na terenie Gminy Komańcza i Gminy Cisna w rejonie planowanej inwestycji. Obwieszczenie wywieszono na okres 31 dni, tj. od 10.02.2026 do 13.03.2026 r.

W okresach wywieszenia Obwieszczeń, do Urzędu Gminy Komańcza oraz do Urzędu Gminy Cisna nie wpłynęły żadne wnioski, ani uwagi od stron postępowania. W okresie wywieszenia nie skorzystano z możliwości zapoznania się z aktami sprawy zgromadzonymi w trakcie postępowania.

Na etapie opracowania materiałów do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 4 i pkt 5 *ustawy ooś* przeanalizowano opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia, wariant wskazany przez Inwestora oraz wariant alternatywny.

Opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia:

Niepodejmowanie przedsięwzięcia będzie skutkowało pozostawieniem terenu przeznaczonego pod zainwestowanie w stanie niezmienionym. Ponadto, w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia spodziewać się można pogorszenia oddziaływania akustycznego przedmiotowej drogi na tereny chronione akustycznie z uwagi na pogorszający się stan jej nawierzchni.

Wariant inwestycyjny i wariant alternatywny:

Najkorzystniejszym dla środowiska jest pozostawienie drogi w istniejącym śladzie, dzięki czemu nie zostaną zajęte nowe tereny biologicznie czynne. Ze względu na powyższe, jej przebieg nie podlegał wariantowaniu.

Wariant proponowany przez wnioskodawcę zakłada rozbudowę drogi na odcinku ok. 28,1 km. Początek zakresu opracowania dokumentacji projektowej ustalono w km ok. 39+100 drogi wojewódzkiej nr 897. Koniec zakresu prac zlokalizowany jest w km ok. 67+250 drogi wojewódzkiej nr 897. Jak wskazano w dokumentacji, wszelkie rozwiązania projektowe przedstawione w tym wariantcie powstały przy założeniu ograniczenia ingerencji w tereny przyległe przy jednoczesnym dążeniu do zapewnienia drodze i infrastrukturze z nią związaną parametrów zgodnych z obecnie obowiązującymi przepisami. Jest to wariant, dla którego określono warunki w niniejszym postanowieniu.

Wariant alternatywny - w przypadku realizacji inwestycji drogowej, przebiegającej po już istniejącym śladzie, nie ma uzasadnienia do proponowania alternatywnego wariantu lokalizacyjnego. W dokumentacji przedstawiono, iż jedyna forma wariantowania, możliwa w analizowanym terenie polegałaby na wariantowaniu technologii prac lub wariantowaniu niektórych elementów inwestycji jak np. skrzyżowań. Wariantowanie skrzyżowań przedstawiono poniżej:

- Wariant A - podstawowy wariant skrzyżowania zakładający:
 - budowę wyspy kanalizującej ruch na południowym wlocie skrzyżowania (DW892),
 - budowę zatoki postojowej po prawej stronie DW897, w km ok. 39+280,00,
- Wariant B - wariant skrzyżowania zakładający:
 - budowę wysp kanalizujących ruch na wszystkich wlotach skrzyżowania,
 - budowę dodatkowego pasa dla pojazdów skręcających w lewo z drogi DW897 na drogę DW892,
- Wariant C - podstawowy wariant skrzyżowania zakładający:
 - budowę miejsc postojowych w rejonie skrzyżowania drogi DW897 z drogą DP2263R, po prawej stronie drogi DP2263R,
- Wariant D - wariant skrzyżowania zakładający:
 - budowę dodatkowej wyspy kanalizującej ruch na południowym wlocie skrzyżowania (DP2263R), która będzie równocześnie pełnić funkcję strefy oczekiwania dla pieszych, wariant ten wyklucza budowę miejsc postojowych w rejonie skrzyżowania,
- Wariant E - podstawowy wariant skrzyżowania zakładający:
 - budowę skrzyżowania z drogą DP2262R w km około 48+608,00,
 - budowę zjazdu w drogę DP2262R wyokrąglonego łukiem kołowym o promieniu równym 8 m,
 - lokalizację przejścia dla pieszych na zachodnim wlocie skrzyżowania,
- Wariant F - wariant skrzyżowania zakładający:
 - budowę skrzyżowania z drogą DP2262R w km około 48+615,00,
 - budowę zjazdu w drogę DP2262R wyokrąglonego łukiem kołowym o promieniu równym 12 m, wykorzystując krawężniki leżące przy wyokrągleniu równym 8 m,
 - budowę wyspy kanalizującej ruch na wschodnim i zachodnim wlocie skrzyżowania
 - lokalizację przejścia dla pieszych na północnym i wschodnim wlocie skrzyżowania, Projektowana wyspa dzieląca zlokalizowana na wschodnim wlocie skrzyżowania pełni w tym przypadku funkcję strefy oczekiwania dla pieszych,
 - budowę dodatkowego pasa dla pojazdów skręcających w lewo z drogi DW897 na drogę DP2262R,
- Wariant G - podstawowy wariant skrzyżowania zakładający budowę skrzyżowania zwykłego,
- Wariant H - wariant skrzyżowania zakładający budowę skrzyżowania skanalizowanego poprzez budowę wyspy kanalizującej ruch na południowym wlocie skrzyżowania,

- Wariant I - podstawowy wariant skrzyżowania zakładający:
 - budowę skrzyżowania zwykłego,
 - budowę na zachodnim wlocie skrzyżowania zatoki autobusowej po lewej stronie,
 - lokalizację na wschodnim wlocie skrzyżowania przystanku autobusowego na jezdni (prawy pas ruchu) poprzez zastosowanie oznakowania poziomego P-17,
 - lokalizację przejścia dla pieszych na zachodnim wlocie skrzyżowania,
- Wariant J - wariant skrzyżowania zakładający:
 - budowę skrzyżowania skanalizowanego poprzez budowę wysp kanalizujących ruch na wschodnim i zachodnim wlocie skrzyżowania,
 - budowę dodatkowego pasa dla pojazdów skręcających w lewo z drogi DW897 w północny wlot skrzyżowania (zjazd publiczny),
 - budowę na zachodnim wlocie skrzyżowania zatoki autobusowej po lewej stronie i oddzielenie jej od jezdni boczną wyspą dzielącą,
 - budowę na wschodnim wlocie skrzyżowania zatoki autobusowej,
 - lokalizację przejść dla pieszych na północnym i wschodnim wlocie skrzyżowania. Projektowana wyspa dzieląca zlokalizowana na wschodnim wlocie skrzyżowania pełni w tym przypadku funkcję strefy oczekiwania dla pieszych,
- Wariant K - podstawowy wariant skrzyżowania zakładający budowę skrzyżowania zwykłego,
- Wariant L - wariant skrzyżowania zakładający budowę skrzyżowania o ruchu okrężnym, gdzie średnica zewnętrzna ronda wynosi 36 m.

W przypadku wariantowania technologicznego, którego rozwiązania byłyby podobne do wariantu rekomendowanego, w dokumentacji wskazano, że nieznacznie różnią się one od wariantu preferowanego. Wpływ na to mają: nieznaczna długość planowanego odcinka do przebudowy/rozbudowy, antropogeniczne otoczenie inwestycji, bardzo mała presja antropogeniczna w otoczeniu (ruch kołowy, rozwijająca się zabudowa), czy zastosowanie w fazie realizacji inwestycji typowych technologii prac stosowanych w budownictwie drogowym (przy użyciu powszechnie stosowanego sprzętu budowlanego i materiałów posiadających wszystkie wymagane prawem certyfikaty, aprobaty i dopuszczenia do stosowania).

Analiza wariantów przedstawiona w Raporcie o oś wykazała, że wariantem najkorzystniejszym dla środowiska spośród wariantów realnych do zrealizowania jest wariant preferowany przez Inwestora.

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia planuje się rozbudowę i przebudowę drogi wojewódzkiej nr 897 od km ok. 39+100 (skrzyżowanie z DW 892 wraz z rozbudową tego skrzyżowania) do km ok. 67+250 (skrzyżowanie z DW nr 893) na odcinku pomiędzy miejscowością Radoszyce, a miejscowością Cisna. Długość drogi objętej wnioskiem wynosi ok. 28,1 km. Na cele planowanej rozbudowy drogi wojewódzkiej potrzebna będzie następująca powierzchnia terenu:

- trwała zajętość terenu (w tym istniejący pas drogowy) - ok. 84,5 ha,
- czasowa zajętość terenu - ok. 15,8 ha.

Odcinek istniejącej drogi wojewódzkiej nr 897, będący przedmiotem wniosku, posiada szerokość drogi od 5 do 5,5 m oraz klasę drogi Z.

Wzdłuż całego odcinka drogi wojewódzkiej nr 897, poza dojazdami do posesji, występują włączenia dróg lokalnych i dojazdowych, obsługujących przyległe nieruchomości.

Obecnie ogólna ocena stanu nawierzchni wykonana w oparciu o przeprowadzone badania, została oceniona jako niedostateczna.

W stanie istniejącym w ciągu drogi wojewódzkiej nr 897 występują obiekty mostowe, usytuowane nad rzekami i potokami. Ponadto droga na przedmiotowym odcinku posiada liczne przepusty pod koroną drogi.

W miejscu istniejących mostów drogowych projektuje się nowe, głównie jednoprzęsłowe obiekty mostowe i wiadukty drogowy. Natomiast w miejscu istniejących przepustów drogowych projektuje się wykonanie nowych obiektów inżynierskich. W zależności od charakteru cieków (potoki górskie i rzeki podgórskie) na niektórych obiektach zachodzi konieczność zmiany obiektów z przepustów na małe mosty, zgodnie z obowiązującymi warunkami technicznymi.

Przewidziano budowę następujących mostów:

- MD-2 na potoku Osławica w km DW ok. 42+578,
- MD-3 na potoku Smolniczek w km DW ok. 47+776,
- MD-5 na rzece Osława w km DW ok. 50+065,
- MD-6 na rzece Osława w km DW ok. 51+291,
- MD-7 na potoku Balniczka w km DW ok. 54+436,
- MD-8 na rzece Osława w km DW ok. 55+394,
- MD-9 na rzece Solinka w km DW ok. 61+792,
- MD-10 na rzece Solinka w km DW ok. 62+437,
- MD-11 na rzece Solinka w km DW ok. 64+069,
- MD-12 na rzece Solinka w km DW ok. 65+340.

Przewidziano budowę następujących wiaduktów:

- WD-1 nad linią kolejową LK107 w km DW ok. 42+384,
- WD-4 nad linią kolejki wąskotorowej Bieszczadzkiej Kolejki Leśnej w km DW ok. 48+983,

Minimalne światło obiektu inżynierskiego będzie zapewniać swobodę maksymalnego przepływu bez spowodowania nadmiernego spiętrzenia wody w rzekach i potokach. Wykonanie dużych mostów będzie realizowane jednoetapowo. Podczas wykonywania robót budowlanych ruch pieszych i pojazdów będzie odbywał się obiektami tymczasowymi zlokalizowanymi wzdłuż obiektów docelowych, bądź objazdem.

Podpory (filary) istniejących mostów zostaną zlikwidowane przy dnie i usunięte w całości, co w znacznym stopniu ograniczy zasypywanie koryta materiałem z rozbiórki, a nowe obiekty mostowe nie będą posiadały podpór zlokalizowanych bezpośrednio w korytach rzek i cieków naturalnych.

Podpory tymczasowe będą lokalizowane możliwie jak najbliżej linii brzegowej.

Zaprojektowano budowę mostów tymczasowych:

- MT-2o na rzece Osławica w km DW ok. 42+578,
- MT-3o na potoku Smolniczek w km DW ok. 47+783,
- MT-5o na rzece Osława w km DW ok. 50+070,
- MT-6o na rzece Osława w km DW ok. 51+289,
- MT-7o na potoku Balniczka w km DW ok. 54+429,
- MT-8o na rzece Osława w km DW ok. 55+406,
- MT-9o na rzece Solinka w km DW ok. 61+778,
- MT-10o na rzece Solinka w km DW ok. 62+438,
- MT-11o na rzece Solinka w km DW ok. 64+080.

Zaprojektowano budowę wiaduktów tymczasowych:

- WT-1o w km DW ok. 42+384,
- WT-4o w km DW ok. 48+976.

Oprócz wyżej wymienionych obiektów przewidziano budowę małych mostów, przepustów kładek oraz konstrukcji oporowych.

Przyjęta technologia realizacji małych mostów i przepustów drogowych zakłada dwuetapowe wykonanie obiektów. Ruch pojazdów będzie odbywał się wahadłowo. Jezdnia zwięziona zostanie do jednego pasa ruchu. Na nieczynnym pasie przeprowadzona zostanie

rozbiórka części obiektu, a następnie budowa nowego. Po zakończeniu budowy ustroju nośnego ruch pojazdów zostanie położony na nową część obiektu, a prace rozpoczną się na drugiej części istniejącego obiektu.

Wykopy pod ławy fundamentowe dla nowo projektowanych obiektów mostowych wykonane zostaną w obrębie skarp brzegowych cieków naturalnych. W przypadku wystąpienia takiej konieczności wykopy zostaną zabezpieczone poprzez tymczasowe obudowy wykopów. Pozostałe prace związane z obiektami mostowymi (konstrukcja, wyposażenie, roboty wykończeniowe) będą mogły być prowadzone bez ingerencji w cieki. W zależności od warunków gestorów sieci - infrastruktura przekraczająca cieki naturalne będzie prowadzona metodą bezwykopową lub prowadzona po obiekcie inżynierskim.

W związku z realizacją zadania ingerencją w koryta cieków planuje się w minimalnym stopniu, jedynie w najbliższym sąsiedztwie obiektów inżynierskich oraz w miejscach narażonych na erozję brzegową. Do umocnień wykorzystane zostaną przede wszystkim materiały naturalne (np. narzut kamienny, drewno, faszyna). Nie przewiduje się wykorzystania do umocnień koszy oraz materacy gabionowych. Użycie materiałów typu beton lub zaprawa cementowa, ograniczone będzie do wymaganego ze względów technologicznych minimum. Zastosowanie umocnień w postaci kamienia zatopionego w gruntobetonie (kamień na zaprawie) zaprojektowano jedynie w miejscach narażonych na rozmycie/erozję dna i skarp brzegowych, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie wlotów/wylotów z/do obiektów oraz w miejscach zrzutu wód z systemu odwodnienia drogi (rowów).

Zgodnie z uzupełnieniem Raportu w przypadku wykonywania umocnień wykorzystujących kamień naturalny dopuszcza się zastosowanie gruntobetonu przy jego osadzaniu. Dopuszcza się również humusowanie umocnień w postaci narzutu kamiennego. Umocnienie skarp kamieniem na zaprawie zostanie wykonane z narzutu kamiennego 0,3 -0,5 m, który do połowy wysokości zostanie wypełniony gruntobetonem, a następnie zahumusowany. Umocnienie wspomnianego typu będzie wykorzystywane do umocnienia projektowanych stożków przepustów i małych mostów oraz skarp brzegowych cieków naturalnych przy tego typu obiektach na długościach wskazanych w załączniku do Raportu, które zamieszczono również w warunkach niniejszego postanowienia. Dna cieków w obrębie przepustów i małych mostów przewiduje się umacniać narzutem kamiennym oraz przy zastosowaniu bystrotoku i/lub bystrza w zależności od sytuacji terenowej.

W odniesieniu do dużych obiektów mostowych planowane jest zastosowanie umocnień przyczółków i podstawy stożków narzutem kamiennym o średnicy powyżej 0,5 m. Wyjątkiem jest obiekt mostowy MD-12, w przypadku którego umocnienie (umocnienie sztywne) obejmie również skarpy brzegowe rzeki Solinka.

W ramach przebudowy DW w miejscach gdzie występują trudne warunki terenowe konieczne będą do zaprojektowania konstrukcje oporowe.

W zależności od panujących lokalnie warunków geologiczno-inżynierskich oraz projektowanej wysokości ściany oporowej przyjęto dwa warianty technologiczne ich posadowienia:

- konstrukcje oporowe posadowione bezpośrednio - monolityczna lub prefabrykowana ściana żelbetowa o przekroju poprzecznym w kształcie litery L, z ewentualnym wzmocnieniem w postaci kotew,
- konstrukcje oporowe posadowione pośrednio - palisada z wierconych żelbetowych pali zwieńczonych żelbetowym ocepem, z ewentualnym wzmocnieniem w postaci kotew.

W bezpośrednim sąsiedztwie cieków naturalnych zaplanowano wykonanie tego typu obiektów, które w przedłożonej dokumentacji uzyskały następujące symbole, lokalizacje i długości:

- od strony rzeki Solinka:
 - SO-58 w km DW ok. 62+852 - 62+949 o długości ok. 97 m,

- SO-59A w km DW ok. 64+387 - 64+523 o długości ok. 137 m,
- SO-60 w km DW ok. 64+620 - 64+820 o długości ok. 194 m,
- SO-60B w km DW ok. 65+357 - 65+690 o długości ok. 333 m,
- SO-60C w km DW ok. 65+930 - 66+080 o długości ok. 150 m,
- SO-62 w km DW ok. 66+410 - 66+624 o długości ok. 224 m.
- od strony cieków bez nazwy 37:
 - SO-52 w km DW ok. 60+449 - 60+519 o długości ok. 71 m.

Ponadto konstrukcje oporowe od strony rzeki Solinka zostaną u swych podstaw umocnione narzutem kamiennym na odcinkach o następujących długościach:

- SO-58 - ok. 81 m,
- SO-59A-ok. 155 m,
- SO-60 - ok. 197 m,
- SO-60B - ok. 361 m,
- SO-60C-ok. 149 m,
- SO-62-ok. 79 m.

Odwodnienie to projektuje się jako powierzchniowe, za pomocą właściwych pochyłeń podłużnych i poprzecznych jezdni i poboczy, do istniejących i projektowanych rowów przydrożnych i projektowanej odcinkowej kanalizacji deszczowej. Ponadto projektowane odwodnienie obejmować będzie w szczególności:

- budowę rowów odwadniających przydrożnych,
- budowę przepustów na rowach i pod korpusami projektowanych dróg,
- budowę urządzeń do ujmowania wód opadowych i roztopowych z korpusu drogi takich jak: ścieki skarpowe, wpusty deszczowe, ścieki korytkowe oraz przykanalików odprowadzających te wody do rowów drogowych, bądź kanalizacji deszczowej,
- likwidację istniejących komór wpadowych, które w stanie istniejącym stanowią pułapki dla zwierząt (z wyjątkiem obiektu MM-152).

Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych będzie następowało do gruntu oraz do cieków naturalnych. W przypadku występowania warunków gruntowych sprzyjających infiltracji wód opadowych dopuszcza się podłączenie wpustów deszczowych do indywidualnych studni infiltracyjnych. System odwodnienia został zaprojektowany zgodnie z normami zakładając rezerwę przepustowości kanałów około 20%.

Odwodnienie obiektów mostowych zostanie zapewnione poprzez projektowane wpusty mostowe przejmujące wody opadowe do kolektorów podwieszonych do ustroju nośnego i odprowadzających wody do projektowanej kanalizacji deszczowej na dojazdach, a następnie do rzek Solinka i Osława oraz potoków.

Autorzy Raportu wskazują, że dla analizowanego odcinka DW natężenie ruchu średniodobowego (SDR - pojazdów/doba) szacowane jest na poziomie: w 2025 r. - 1424 poj./dobę, w 2035 r. - 1611 poj./dobę. Dla powyższych wartości zawartość zawiesiny ogólnej w wodach opadowych lub roztopowych pochodzących z powierzchni szczelnej drogi wojewódzkiej wyniesie: w 2025 r. - 33,35 mg/l, w 2035 r. - 35,59 mg/l, a zawartość węglowodorów ropopochodnych nie będzie przekraczała wartości dopuszczalnych. Ponadto zastosowanie rowów trawiastych będzie dodatkowo wspierało redukcję zanieczyszczeń. Z powyższego wynika, że parametry wód opadowo-roztopowych będą spełniać wymagania rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. *w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311), tj. zawartość zawiesiny ogólnej i węglowodorów ropopochodnych nie przekroczy odpowiednio 100 i 15 mg/l.

W trakcie użytkowania drogi wystąpi dalsze zapotrzebowanie na środki do zimowego

utrzymania jezdni - najczęściej stosowana jest i będzie mieszanka mineralno-chemiczna (mieszanka piasku z solą). Przy zachowaniu racjonalnej ilości środków do zwalczania śliskości w okresie zimowym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe analizowanego obszaru.

Woda przesączająca się przez warstwy nawierzchni i podbudowy przy obiektach inżynierskich zostanie przejęta przez system odwodnienia zasypek inżynierskich i odprowadzona poza obiekty. Woda z systemu odwodnienia zasypek inżynierskich w miarę możliwości zostanie wprowadzona do projektowanej kanalizacji deszczowej, a w przypadku braku takiej możliwości - odprowadzona bezpośrednio na umocnione stożki skarpowe lub umocnione skarpy ciekłu.

Wody ujęte w system odwodnienia zasypek inżynierskich w obrębie konstrukcji oporowych zostaną odprowadzone na poziom terenu poprzez rurki wylotowe usytuowane min. 0,2 m nad poziomem terenu bądź zostaną odprowadzone do systemu odwodnienia drogi.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 234 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo wodne*, właściciel gruntu, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej, nie może zmieniać kierunku i natężenia odpływu znajdujących się na jego gruncie wód opadowych i roztopowych ani kierunku odpływu wód ze źródeł ze szkodą dla gruntów sąsiednich. Ponadto zgodnie z § 83 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w *sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1511) nie zmienia się kierunku lub natężenia odpływu wód opadowych lub roztopowych z pasa drogowego ze szkodą dla gruntów sąsiednich ani nie odprowadza się tych wód na grunty sąsiednie. Mając na uwadze planowany do przebudowy system odwodnienia drogi tutaj. Organ uznał za zasadne nałożenie warunku realizacji przedsięwzięcia polegającego na zaprojektowaniu odprowadzenia wód opadowo-roztopowych w sposób zorganizowany urządzeniami odwadniającymi do odbiornika ostatecznego, tj. w sposób wykluczający szkody na gruntach sąsiednich.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w *sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (Dz. U. z 2023 r., poz. 300), którego zapisy weszły w życie z dniem 17 lutego 2023 r., planowane przedsięwzięcie położone jest na terenie jednolitej części wód podziemnych (dalej JCWPd), o kodzie PLGW2000168, będącej monitorowaną częścią wód, w dobrym stanie i niezagrażoną ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego, którym jest dobry stan ilościowy i chemiczny, bez derogacji. Ponadto ww. JCWPd została zaliczona do obszarów chronionych przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w *sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, teren przedsięwzięcia zlokalizowany jest w obrębie dwóch jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), tj.:

- „*Ośława*” o kodzie RW20000422299, typ RWf_krz (potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym), będącej naturalną częścią wód, monitorowaną, w złym stanie i niezagrażoną ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego, którym jest: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności ciekłu dla migracji ichtiofauny na odcinku ciekłu istotnego Ośława od ujścia do ujścia Ośławicy (dla łososia); zapewnienie drożności ciekłu według wymagań gatunków chronionych i dobry stan chemiczny. Z uwagi na warunki naturalne, tj. procesy biochemiczne; procesy ekologiczne; procesy fizykochemiczne; procesy hydromorfologiczne oraz nieosiągnięcie (lub zagrożenie) celów środowiskowych JCWP w zakresie wskaźnika EFI+PL/ IBIPL-termin realizacji ww. celów środowiskowych został wyznaczony na rok 2027.

Zlewnia omawianej JCW została przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaliczona do obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których

mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, tj. Bieszczadzki Park Narodowy PL.ZIPOP.1393.PN.7, rezerwat przyrody Źródlika Jasiołki PL.ZIPOP.1393.RP.1386, rezerwat przyrody Przełom Oślawy Pod Mokrem PL.ZIPOP.1393.RP.790, rezerwat przyrody Przełom Oślawy pod Duszatynem PL.ZIPOP.1393.RP.944, rezerwat przyrody Związło PL.ZIPOP.1393.RP.1377, Jaślicki Park Krajobrazowy PL.ZIPOP.1393.PK.16, Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy PL.ZIPOP.1393.PK.98, Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu PL.ZIPOP.1393.OCHK.184, obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego PL.ZIPOP.1393.OCHK.185, obszar Natura 2000 Beskid Niski PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180002.B, obszar Natura 2000 Bieszczady PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.B, obszar Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180021.H, obszar Natura 2000 Bieszczady PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.H, obszar Natura 2000 Ostoja Jaślicka PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180014.H, pomnik przyrody Źródło Bulgotek PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1503, pomnik przyrody bez nazwy PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1493, pomnik przyrody bez nazwy PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1494.

- „Solinka” o kodzie RW2000042213499, typ RWf_krz (potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym), będącej naturalną częścią wód, monitorowaną, w złym stanie i zagrożoną ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego, którym jest dobry stan ekologiczny, zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych i stan chemiczny dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Z uwagi na nieosiągnięcie (lub zagrożenie) celów środowiskowych JCWP w zakresie wskaźników: benzo(b)fluoranten(w), benzo(g(w), h(w), i)perylen(w) z powodu warunków naturalnych - procesy fizykochemiczne i zanieczyszczenia z przeszłości - termin realizacji ww. celów środowiskowych został wyznaczony na rok 2027.

Dla omawianej JCWP zostało ustanowione odstępstwo od osiągnięcia celów środowiskowych: mniej rygorystyczny cel środowiskowy w trybie art. 4 ust. 5 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. *ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej* (Dz. U. UE. L. z 2000 r. Nr 327, str. 1 ze zm.) w zakresie wskaźników: benzo(a)piren (występowanie w wodzie), fluoranten (występowanie w wodzie).

Zlewnia ww. JCWP została przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz została zaliczona do obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, tj.: Bieszczadzki Park Narodowy PL.ZIPOP.1393.PN.7, rezerwat przyrody Sine Wiry PL.ZIPOP.1393.RP.528, Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy PL.ZIPOP.1393.PK.98, Park Krajobrazowy Doliny Sanu PL.ZIPOP.1393.PK.14, Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu PL.ZIPOP.1393.OCHK.184, obszar Natura 2000 Bieszczady PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.B, obszar Natura 2000 Bieszczady PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.H, użytek ekologiczny Bez Nazwy PL.ZIPOP.1393.U.1821022.371, użytek ekologiczny Bez Nazwy PL.ZIPOP.1393.U.1801032.2, użytek ekologiczny Bez Nazwy PL.ZIPOP.1393.U.1821022.375, użytek ekologiczny Bez Nazwy PL.ZIPOP.1393.U.1821022.373, użytek ekologiczny Bez Nazwy PL.ZIPOP.1393.U.1821022.377.

W świetle powyższego stwierdzono, że planowane przedsięwzięcie, przy wypełnieniu warunków wymienionych w decyzji, spełni wymogi stawiane przez przepisy z zakresu ochrony środowiska gruntowo-wodnego. Jednocześnie, przedsięwzięcie nie będzie wpływać negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, wyznaczonych dla jednolitych części wód oraz dla obszarów chronionych, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. c Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

Przedmiotowe przedsięwzięcie znajduje się w granicach następujących obszarów chronionych:

- obszaru Natura 2000 Bieszczady, dla którego celem środowiskowym jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony siedlisk takich jak m.in. zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) i gatunków m.in. ryb, płazów i bezkręgowców, w tym charakteryzujących się wrażliwością na zanieczyszczenia wód (właściwy stan ochrony gatunków ryb wymaga (według najbardziej wymagającego gat.) m.in.: wartości Nowego Europejskiego Wskaźnika Ichtiologicznego (EFI+) w klasie I lub II, ponadto m.in. dla zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (*Molinion*) (6410) wymagane jest zachowanie zmiennowilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych oraz umożliwienie okazjonalnego koszenia (niekoniecznie corocznego), dla głowacza białopłetwego wymagane jest zachowanie mozaiki mikrosiedlisk dna zawierającej kryjóWKI dla osobników dorosłych, potencjalnych tarlisk oraz miejsc odrostu narybku, a dla brzanki wymagane jest zachowanie względnej liczebności na poziomie $> 0,1$ os./m², obecność wszystkich kategorii wiekowych (ADULT, YUV, YOY) oraz udział $>5\%$ w zespole ryb i minogów, dla kumaka górskiego i traszki karpackiej wymagane jest zaś zachowanie miejsc łęgowych, w postaci kompleksów drobnych zbiorników wodnych i kałuż, stałych lub okresowych, natomiast dla biegacza urozmaiconego wymagane jest podłoże błotniste, naturalny charakter potoku i strefy przypotokowej,
- Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (w części), dla którego celem środowiskowym jest zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych,
- otuliny Bieszczadzkiego Parku Narodowego, dla którego celem środowiskowym jest ochrona całości przyrody w jego granicach, minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, co wymaga zachowania mało zmienionych ekosystemów wodnych, występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, zapobiegania zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków.
- Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego, dla którego celem środowiskowym jest ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju, eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu w szczególności: rzek, potoków, olszynki górskiej, torfowisk przejściowych, torfowisk wysokich, młak, źródeł mineralnych, źródeł wapiennych, ziołorośli nadrzecznych, łągów, flory i fauny ekosystemów wodno-błotnych, zachowanie ekosystemów leśnych i nieleśnych ze szczególnym uwzględnieniem bogactwa szaty roślinnej, zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych, zapobieganie dewastacji i degradacji krajobrazu, utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów, wymagane jest również zachowanie naturalnego charakteru rzek i potoków.

W ramach przedsięwzięcia przewiduje się działania minimalizujące wpływ prac na ciek

naturalne tj.: wszelkie prace ingerujące w koryta cieków wodnych, które mogą powodować naruszenie struktury brzegów, dna oraz powstanie zawiesiny i mętnienia wody (np. związane z umocnieniem i porządkowaniem koryt potoków, zmianą ich przebiegu, umocnieniem wlotów/wylotów przepustów), będą prowadzone poza okresem rozrodu i okresów migracji płazów i pod nadzorem przyrodniczym, w celu wskazania ewentualnych dodatkowych działań minimalizujących. W przypadku konieczności przeprowadzenia prac budowlanych w ww. okresach, zostaną one wykonane przy niskich stanach wód, pod nadzorem przyrodniczym i po zastosowaniu działań eliminujących bądź ograniczających możliwe negatywne skutki prac budowlanych (np. stosując tymczasowe wygradzenia herpetologiczne uniemożliwiające dostawanie się płazów na teren prowadzonych prac ziemnych). Inwestycja nie będzie się wiązała z czasowym magazynowaniem wody płynącej w korycie, z odprowadzaniem wody do koryta innego cieku, czy z poborem wody bezpośrednio z cieku. Prace związane z ingerencją w koryta cieków będą prowadzone przy zachowaniu ciągłości jej przepływu, etapowo (nie mogą się odbywać na obu brzegach jednocześnie) wraz z zastosowaniem zabezpieczeń przed przedostaniem się do nich odpadów i materiałów z rozbiórki oraz budowy obiektów (np. stosowanie platform roboczych, siatek metalowych o odpowiednio małych oczkach, zasieków, grodzień itp.). Ponadto do prac zostanie dopuszczony wyłącznie sprawny technicznie sprzęt, a praca sprzętu ciężkiego będzie odbywała się w miarę możliwości ze stanowisk brzegowych.

Ponadto w uzasadnionych lokalizacjach na wylotach kanalizacji deszczowej oraz rowów krytych w obrębie naprowadzeń na przejścia dla zwierząt zostaną zamontowane jednokierunkowe klapy uniemożliwiające przedostanie się płazów oraz małych zwierząt do systemu odwodnienia drogi.

Jak wynika z dokumentacji zakres prac w korytach cieków związanych z budową mostów, małych mostów, przepustów i konstrukcji oporowych dotyczy niezbędnych umocnień dna i skarp brzegowych cieków naturalnych, które wykonywane będą przy wykorzystaniu materiałów pochodzenia naturalnego i będzie obejmowało swym zakresem bezpośrednie sąsiedztwo obiektów inżynierskich oraz miejsca narażone na erozję brzegową.

Parametry projektowanych umocnień koryt rzek i potoków zostaną tak dobrane, aby została zachowana rzeczywista wartość szerokości dna i nachylenia skarp oraz zbliżony do natury kształt koryt cieków bez ich zawężania. Wszystkie prace w obrębie cieków będą ograniczane do niezbędnego minimum, ponadto będą wykonywane poza okresem tarła i inkubacji ikry ryb. Umocnienia dna i skarp cieków zostaną wykonane z naturalnych materiałów, tak aby w jak największym stopniu odwzorować naturalne warunki w cieku (np. drewno i kamień w postaci narzutów kamiennych, natomiast elementy betonowe należy stosować tylko w sytuacjach w których ww. typy umocnień nie mogą zostać technicznie do wykonania z uwagi na uwarunkowania terenowe).

W przypadku umocnień poniżej i powyżej dużych mostów, umocnienia będą obejmowały wyłącznie przyczółki i podstawy stożków, za wyjątkiem obiektu mostowego MD-12, a gdzie oprócz narzutu kamiennego na skarpie brzegowej przewidziano również zabezpieczenie stoku powyżej skarpy brzegowych rzeki Solinka umocnieniem sztywnym.

Ponadto poza ww. obiektami mostowymi przewidziano do realizacji umocnienie narzutem kamiennym skarpy brzegowej w obrębie ujścia cieku bez nazwy 40 do rzeki Solinka o długości ok. 10 m w górę i w dół licząc od osi wylotu, tj. łącznie na odcinku ok. 20 m. Przewidziano również umocnienia w obrębie wylotów rowów otwartych odprowadzających wody opadowo-roztopowe do cieków naturalnych. W takich miejscach przewidziano umocnienie skarpy brzegowej cieku na długości min. 5 m przed i za wylotem rowu do cieku. Dopuszcza się możliwość wydłużenia ww. umocnienia w przypadku stwierdzenia takiej konieczności w celu zapewnienia bezpieczeństwa obiektu.

Autorzy Raportu w dokumentacji wskazują, że budowa drogi DW związana będzie

z trwałym zajęciem terenu i objemie przede wszystkim obszary rolnicze. Prace realizacyjne spowodują naruszenie wierzchniej warstwy gleby, a w przypadku wykopów - głębszych struktur geologicznych. Prace ziemne, prowadzące do trwałego przekształcenia powierzchni ziemi, związane będą z budową nasypów drogowych oraz obiektów inżynierskich i realizacją urządzeń ochrony środowiska. Zatem nastąpi zmiana ukształtowania terenu w granicach pasa drogowego. Biorąc powyższe pod uwagę oraz prace związane w korytach cieków naturalnych, które nie będą zmieniały geometrii i kształtu koryt przy napełnieniu wodą o przepływie $Q_i\%$, jak również nie ulegnie ograniczeniu przepustowość koryt, projektowane roboty nie wpłyną na warunki przepływu wód powodziowych, tym bardziej na warunki przepływu wód przy normalnych i niskich stanach.

Z uwagi na planowane prace w obrębie koryt rzek i potoków, możliwe jest negatywne oddziaływanie na populacje ryb i minogów stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001 (brzanka, głowacz białopłetwy, minóg strumieniowy). Oddziaływanie to będzie związane z płoszeniem ww. gatunków bądź zamulaniem wód na niedługich odcinkach koryt cieków. Oddziaływanie to będzie jednak tymczasowe i ograniczone jedynie do fazy realizacji inwestycji. Ponadto, wprowadzone warunki realizacji przedsięwzięcia w zakresie prac w obrębie cieków wodnych, mają za zadanie zminimalizowanie negatywnego wpływu inwestycji na te gatunki, stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady.

Omawiany obszar oddziaływania przedsięwzięcia stanowi również miejsce rozmnażania się, migracji i żerowania herpetofauny. W trakcie prac prowadzony będzie nadzór przyrodniczy obejmujący przeszukanie odcinków terenu budowy przed jej rozpoczęciem oraz w trakcie jej trwania. Wszelkie odnalezione osobniki płazów zostaną przeniesione poza obszar prac. W przypadku prowadzenia prac budowlanych w okresach wiosennych lub jesiennych migracji płazów, prace będą prowadzone podczas niskich stanów wód oraz zostanie wykonane zabezpieczenie terenu budowy przed wtargnięciem płazów na plac budowy poprzez zastosowanie tymczasowych ogrodzeń w miejscu stwierdzonej migracji płazów. Dotyczyć to będzie również miejsc, które mogą powstać w trakcie trwania budowy — np. zagłębienia w terenie (tzw. „doły pułapki”), czy też zagłębienia tymczasowe (zlikwidowane po zakończeniu budowy) zagłębienia mogące wypełnić się wodą i zostać zasiedlone przez nowe populacje płazów. Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia zostaną zapewnione dla płazów przejścia podziemne wraz z płótkami zabezpieczająco-naprowadzającymi w miejscach przecinających trasy ich sezonowych migracji na odcinkach o długości po 50 m z prawej i lewej strony.

Inwestycja będzie realizowana w przeważającej długości po istniejącym śladzie drogi wojewódzkiej nr 897, w obrębie istniejącego pasa drogowego. W ramach zamierzenia przewiduje się poszerzenia istniejącej granicy pasa drogowego, związane z koniecznością budowy ścieżki rowerowej, korekty łuków poziomych i budowy odwodnienia drogi.

W wyniku realizacji zamierzenia przedmiotowego odcinka DW897 droga posiadać będzie następujące parametry techniczne:

- klasa techniczna: G,
- szerokość jezdni: 7 m,
- szerokość pasa ruchu: 2 x 3,5 m,
- szerokość chodników: 2 m,
- szerokość poboczy: 1,25 m; 2 m,
- kategoria ruchu: KR3.

W ramach przedmiotowego zamierzenia inwestycyjnego przewidziana jest również rozbudowa istniejącego układu drogowego w niezbędnym zakresie w rejonie rozbudowywanych skrzyżowań. Drogi podporządkowane zostaną rozbudowane w zakresie wynikającym z konieczności dowiązania planowanych skrzyżowań.

Przedmiotowa inwestycja ma na celu:

- podniesienie parametrów nośności drogi wojewódzkiej nr 897,
- poprawę warunków ruchu na drodze wojewódzkiej nr 897,
- poprawę poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ruchu pieszych,
- poprawę poziomu bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego w tym rowerzystów.

Trasa drogi przebiega po terenie zróżnicowanym wysokościowo, sąsiadując z terenami o zwartej zabudowie, z pojedynczą zabudową, terenami niezabudowanymi i obszarami leśnymi.

Ścieżki rowerowe w ramach przedmiotowego zamierzenia inwestycyjnego będą prowadzone za rowem (tam gdzie jest to możliwe) lub bezpośrednio przy jezdni. Szerokość ścieżki rowerowej jest uzależniona od jej lokalizacji w przekroju poprzecznym oraz od nachylenia podłużnego ścieżki, od 2 do 3,5 m.

W związku z przedsięwzięciem zachodzi konieczność rozbiórki obiektów budowlanych, tj. mostów, przepustów, odcinków dróg, itp., kolidujących z przedmiotową inwestycją.

Przewiduje się realizację miejsc obsługi rowerzystów (MOR), w których skład wchodzić będą: stojaki rowerowe U-kształtne, ławki, stół z ławkami, wiata z dachem dwuspadowym z częściowo osłoniętymi ścianami, samoobsługowa stacja naprawy i serwisowania rowerów, tablice informacji turystyczno - krajoznawczej.

Przewidziano realizację 6 miejsc obsługi rowerzystów (MOR) w km ok.: 39+600 - L; 43+140 - L; 48+670 - L; 54+625 - L; 59+500 - L; 65+178 - L.

W celu ograniczenia zjawiska synantropizacji w obrębie MOR nie będą ustawione kosze na śmieci. W miejscu obsługi rowerzystów zostaną wykonane tablice informacyjne informujące o konieczności zabrania śmieci ze sobą i brakiem możliwości ich pozostawienia, z uwagi na występowanie w tym rejonie dużych ssaków drapieżnych.

Mosty będą wykonywane jednoetapowo. Podczas wykonywania robót budowlanych ruch pieszych i pojazdów będzie odbywał się obiektami tymczasowymi zlokalizowanymi wzdłuż obiektów docelowych, bądź objazdem.

Przyjęta technologia realizacji małych mostów i przepustów drogowych zakłada dwuetapowe wykonanie obiektów. Ruch pojazdów będzie odbywał się wahadłowo. Jezdnia zwężona zostanie do jednego pasa ruchu. Na nieczynnym pasie przeprowadzona zostanie rozbiórka części obiektu, a następnie budowa nowego. Po zakończeniu budowy ustroju nośnego ruch pojazdów zostanie przełożony na nowy obiekt, a prace rozpoczną się na drugiej części istniejącego obiektu.

Sposób podparcia konstrukcji na czas betonowania oraz sposób prowadzenia wszystkich prac będzie prowadzony tak, aby zapewnić ciągłość przepływu cieków. Ciągłość przepływu cieków będzie zapewniona poprzez prowadzenie prac przy pomocy ścian oporowych i umocnień skarp cieków. Rozwiązania techniczno-organizacyjne podczas prowadzenia prac będą realizowane w taki sposób, aby został zapewniony stały przepływ wód w ciekach. W czasie prowadzenia prac przepływ zostanie zapewniony poprzez zastosowanie by-passów, przegród tymczasowych w korytach, grodzi, ścianek szczelnych. Podpory tymczasowe będą sytuowane możliwie jak najbliżej linii brzegowej.

Wykopy fundamentowe będą wykonywane z zabezpieczeniem w postaci ścianek szczelnych lub bez, w zależności od zaistniałych warunków. Podpory i ustrój nośny wykonane będą w formach i szalunkach przestawnych.

Realizacja inwestycji będzie wymagać wykorzystania materiałów budowlanych, kruszyw oraz innych niezbędnych elementów (materiałów) drogowych. W czasie budowy woda używana będzie w procesach technologicznych pielęgnacji betonu oraz w celach socjalnych. W okresie budowy materiały do budowy tj. masa asfaltowa, beton i kruszywa kamienne oraz krawężniki dowożone będą bezpośrednio w miejsce ich wbudowania z wytwórni i zaplecza magazynowego wykonawcy.

Przedmiotowy odcinek drogi przebiega w głównej mierze przez tereny użytkowane rolniczo (przede wszystkim łąki i pastwiska, w mniejszym stopniu pola uprawne), tereny lasów (głównie mieszanych, w mniejszym stopniu liściastych i iglastych) oraz w najmniejszym procencie przez tereny zabudowane - zabudowy zagrodowej/jednorodzinnej.

W trakcie realizacji przedsięwzięcia mogą wystąpić okresowe emisje hałasu i drgań, związane m. in. z prowadzeniem robót drogowych z użyciem ciężkiego sprzętu wykonującego prace budowlane, rozbiórkowe oraz ruchem pojazdów ciężarowych, wykonywaniem prac ziemnych i asfaltowaniem jezdni.

Zgodnie z informacjami w przedłożonej dokumentacji, ze względu na przewidywane uciążliwości akustyczne związane z budową drogi dla mieszkańców terenów zabudowanych przyległych do przedsięwzięcia, prace budowlane, prowadzone będą wyłącznie w porze dziennej, tj. od godz. 6.00 do 22.00, za wyjątkiem prac, których uwarunkowania technologiczne, nie pozwalają na ich przerwanie. Na placu budowy stosowany będzie sprawny sprzęt oraz eliminowana będzie praca silników pojazdów na biegu jałowym.

Na etapie realizacji zadania wystąpią również emisje drgań i wibracji, wynikające przede wszystkim z pracy ciężkiego sprzętu budowlanego, gdzie wibracje są czynnikiem celowo wprowadzanym do urządzeń (zagęszczanie gruntu oraz warstw nawierzchni) oraz ręcznych narzędzi uderzeniowych. Ruch pojazdów budowlanych będzie również dodatkowym źródłem drgań.

Oddziaływania związane z emisją hałasu, drgań i wibracji na etapie realizacji będą miały charakter lokalny, będą postępować wraz z frontem robót i ustaną po zakończeniu prac.

Najbliższe tereny chronione pod względem akustycznym w rejonie rozpatrywanej drogi określone na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania terenu, kwalifikacji akustycznej przeprowadzonej przez Wójta Gminy Cisna i Wójta Gminy Komańcza oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112), stanowią:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla których wartości dopuszczalnych poziomów hałasu dla źródeł hałasu w postaci dróg lub linii kolejowych wynoszą dla pory dnia 61 dB(A) i dla pory nocy 56 dB(A),
- tereny mieszkaniowo-usługowe, dla których wartości dopuszczalnych poziomów hałasu dla źródeł hałasu w postaci dróg lub linii kolejowych wynoszą dla pory dnia 65 dB(A) i dla pory nocy 56 dB(A),
- tereny zabudowy zagrodowej, dla których wartości dopuszczalnych poziomów hałasu dla źródeł hałasu w postaci dróg lub linii kolejowych wynoszą dla pory dnia 65 dB(A) i dla pory nocy 56 dB(A).

Prognozowane natężenie ruchu pojazdów po projektowanej drodze zostało określone na podstawie prognozy ruchu, wykonanej metodą uproszczoną (wskaźnikową). Wykonawca przyjął metodykę określoną przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, w dokumencie pn. „Stadia i skład dokumentacji projektowej dla dróg i mostów w fazie przygotowania zadań”.

Zgodnie z ww. prognozą ruchu, prognozowane natężenie ruchu pojazdów na drodze wojewódzkiej objętej wnioskiem szacowane jest na poziomie w 2025 r. od 1122 do 2234 poj./dobę, w 2035 r. od 1122 do 2522 poj./dobę. Jak wyjaśniono, przedmiotowe zamierzenie, nie będzie miało wpływu na wzrost natężenia ruchu na drodze.

W Raporcie przedstawiono obliczenia akustyczne, w oparciu o powyższe założenia, wykonane programem SoundPlan (wersja 8.2).

Obliczenia wykonano dla dwóch horyzontów czasowych: 2025 r. (rok po oddaniu inwestycji do użytkowania) oraz 2035 r. (10 lat po oddaniu drogi do użytku).

Z uwagi na fakt, że budynek oznaczony receptorem nr 45 pełni funkcję mieszkalną od strony północno-zachodniej (od strony podwórka), natomiast od strony drogi budynek posiada

funkcję usługową (powyższe znajduje odzwierciedlenie w piśmie Gminy Cisna z dnia 27 marca 2024 r., znak: GGiB.IV.0717.13.2024), Inwestor zdecydował o wykonaniu cichej nawierzchni na odcinku od km ok. 66+580 do km ok. 67+250.

Przeprowadzona analiza akustyczna wykazała, że realizacja zadania nie będzie powodować przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, w porze dziennej i porze nocnej, dla roku 2025 i dla roku 2035.

Ze względu na możliwe niedoszacowanie skali ruchu na drodze, niedokładność programu obliczeniowego i analiz dla ustalenia wielkości emisji rozprzestrzeniania się hałasu, zasadnym jest przeprowadzenie analizy porealizacyjnej obejmującej pomiar hałasu, w lokalizacjach, minimum jak w tabeli w punkcie V niniejszego postanowienia. Na podstawie wyników pomiarów rzeczywistych zostanie przeprowadzona weryfikacja przyjętych (dla całego odcinka drogi objętego wnioskiem) rozwiązań chroniących klimat akustyczny. W razie konieczności podjęte zostaną działania skutkujące dotrzymaniem dopuszczalnych poziomów hałasu lub zostaną podjęte działania mające na celu ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania.

Głównymi czynnikami mającymi wpływ na powietrze na etapie budowy będą: zapylenie powstające w wyniku przemieszczania mas ziemnych przez maszyny wykonujące roboty ziemne oraz transport materiałów, spaliny pochodzące z silników pracujących maszyn i środków transportu oraz węglowodory, emitowane w czasie układania i utwardzania mas bitumicznych. W celu ograniczenia nadmiernego pylenia i emisji zanieczyszczeń do powietrza na etapie realizacji zadania, zostaną zastosowane m. in. następujące rozwiązania: stosowanie sprawnych maszyn i środków transportu, skrzynie ładunkowe pojazdów transportujących materiały pyliste będą szczelnie zakrywane, materiały pyliste magazynowane będą w sposób ograniczający wtórną emisję, odsłonięty teren zraszany będzie wodą przy pogodzie suchej i wietrznej, silniki pojazdów i maszyn w czasie przerw w pracy będą wyłączane.

Emisje i uciążliwości powstające na etapie realizacji przedsięwzięcia będą miały charakter przemijający, odcinkowy, okresowy i ustąpią z chwilą zakończenia ww. prac.

Podczas eksploatacji drogi występować będzie niezorganizowana emisja zanieczyszczeń do powietrza ze spalania paliw w silnikach pojazdów poruszających się po przedmiotowej drodze. Kształtować ją będą poruszające się po drodze pojazdy różnych kategorii. Zgodnie z dokumentacją, analizując oddziaływanie na powietrze przedmiotowego układu drogowego w trakcie jego funkcjonowania, uwzględniono m. in. natężenie ruchu pojazdów zgodnie z prognozą na 2025 r. i 2035 r. oraz rodzaj poruszających się pojazdów.

Cała trasa została podzielona na odcinki biorąc pod uwagę m. in. różne: natężenie ruchu, wysokości odcinków obliczeniowych. Ze względu na charakter i rodzaj przedsięwzięcia, nie nałożono warunków na etapie jego eksploatacji w tym zakresie. Przewiduje się, że realizacja przedmiotowego zamierzenia wpłynie na poprawę płynności ruchu i stanu powietrza atmosferycznego w tym rejonie.

Sposoby zagospodarowania odpadów będą zgodne z zapisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.). Magazynowanie odpadów odbywać się będzie w sposób selektywny z podziałem na poszczególne rodzaje odpadów, w wyznaczonych miejscach. Wszystkie odpady powstające na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia będą przekazywane do odzysku lub unieszkodliwienia uprawnionym podmiotom.

Teren przedsięwzięcia koliduje w z rzeką Smolniczek, rzeką Osława, rzeką Balniczka rzeką Solinka, potokiem Osławica, potokiem Radoszanka, potokiem Wołosan i potokiem Biała Woda. Ponadto, droga koliduje z mniejszymi potokami bez nazwy oraz rowami.

Przedmiotowe przedsięwzięcie znajduje się poza głównymi zbiornikami wód podziemnych. Analizowany zakres robót nie koliduje z ujęciami wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych oraz ich strefami ochronnymi. Zgodnie z danymi

Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (<http://mapy.isok.gov.pl/imap/>) zakres robót odcinkowo znajduje się w granicach obszarów zagrożenia powodziowego.

W sąsiedztwie inwestycji w odległości do 250 m brak jest dużych zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 0,5 ha. Zidentyfikowano jedynie trzy mniejsze zbiorniki - stawy na końcowym odcinku przedmiotowego odcinka drogi wojewódzkiej:

- po prawej stronie drogi w km ok. 67,180 w odległości ok. 90 m od inwestycji,
- po lewej stronie drogi w km ok. 67,250 w odległości ok. 140 m od inwestycji,
- po lewej stronie drogi w km ok. 67,250 w odległości ok. 160 m od inwestycji.

Zapotrzebowanie na wodę na etapie realizacji inwestycji do celów spożywczych, sanitarnych oraz budowlanych zapewnione zostanie z sieci wodociągowej. Szacunkowe zużycie wody do celów spożywczych i sanitarnych wyniesie w przybliżeniu około 453,6 m³ w ciągu roku. Szacunkowe zużycie wody do celów budowlanych wyniesie w przybliżeniu około 100 m³ w ciągu roku.

Prace budowlane w rejonie obiektów mostowych (tymczasowych dróg technologicznych i przepraw) oraz przepustów, a także w korytach cieków, będą prowadzone w sposób niepowodujący utrudnienia w swobodnym przepływie wód oraz poza okresami wezbrań powodziowych.

W ramach robót konserwacyjnych na rowach melioracyjnych, do których odprowadzane będą wody opadowe, będą wykonane wykoszenia skarp, usunięcie namułu z dna rowu, usunięcie namułu z istniejących przepustów, przycięcie nierówności na skarpach, uzupełnienie skarpy rowów. Ponowna konserwacja rowów melioracyjnych będzie wykonana po zakończeniu robót ziemnych i obiektowych. Konserwacji podlegać będą odcinki rowów o długości ok. 20 m znajdujące się poniżej końca przebudowy rowów melioracyjnych, do których odprowadzane będą wody opadowe.

Na odcinkach, gdzie trasa przecina brzegi zbiorników i cieków wodnych prace prowadzone będą z zastosowaniem rozwiązań technicznych i organizacyjnych zabezpieczających przed zamulaniem wód powierzchniowych. Na terenach, gdzie prace prowadzone są w pobliżu cieków narażonych na ryzyko zamulenia - hałdy i przyzmy będą ogradzane przegrodami przeciwmułowymi/płótkami z geowłókniny.

Podczas prowadzonych prac nie będą zasypywane zbiorniki wodne. Będą one oznakowane i wygradzone oraz w razie konieczności zostaną zabezpieczone ich skarpy.

Podczas prowadzenia prac budowlanych sprzęt nie będzie wjeżdżał do rzeki, prace prowadzone będą ze stanowisk brzegowych oraz etapowo (nie mogą się odbywać na obu brzegach jednocześnie).

Do umocnień wykorzystane zostaną przede wszystkim materiały naturalne (np. narzut kamienny, drewno, faszyna). Nie przewiduje się wykorzystania do umocnień koszy oraz materacy gabionowych. Użycie materiałów typu beton lub zaprawa cementowa, ograniczone będzie do wymaganego ze względów technologicznych minimum. Podczas prac zachowany zostanie nienaruszalny przepływ wód. Nie przewiduje się umocnień cieków w innych lokalizacjach niż w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów inżynierskich.

Wszelkie prace ingerujące w koryta cieków wodnych, które mogą powodować naruszenie struktury brzegów, dna oraz powstanie zawiesiny i mętnienia wody (np. związane z umocnieniem i porządkowaniem koryt potoków, zmianą ich przebiegu, umocnieniem wlotów/wylotów przepustów), będą prowadzone poza okresem rozrodu i okresów migracji płazów i pod nadzorem przyrodniczym, w celu wskazania ewentualnych dodatkowych działań minimalizujących. W przypadku konieczności przeprowadzenia prac budowlanych w ww. okresach, będą one wykonywane przy niskich stanach wód, pod nadzorem przyrodniczym i po zastosowaniu działań eliminujących/ograniczających możliwe negatywne skutki prac budowlanych (np. stosując tymczasowe wygradzenia herpetologiczne uniemożliwiające dostawanie się płazów na teren prowadzonych prac ziemnych).

Wody przekraczanych cieków będą zabezpieczane w okresie prowadzenia prac związanych z budową obiektów inżynierskich przed przedostaniem się do nich odpadów i materiałów z rozbiórki oraz budowy obiektów (np. stosowanie platform roboczych, siatek metalowych o odpowiednio małych oczkach, zasieków, gradzeń itp.).

Na potrzeby realizacji inwestycji konieczne będzie wyznaczenie obszaru pod zaplecze budowy baz technicznych, baz materiałowych i paliw, placów postojowych maszyn budowlanych i środków transportu, oraz miejsc magazynowania odpadów i mas ziemnych. Lokalizacje ww. zapleczy, baz i placów zostaną określone przez Wykonawcę robót, w szczególności na terenach przekształconych antropogenicznie.

Ww. zaplecza, bazy i place będą zorganizowane w sposób zabezpieczający podłoże przed zanieczyszczeniem, m.in.:

- poprzez utwardzenie terenu, na którym będzie zlokalizowane zaplecze,
- strefy, w których będzie zlokalizowany postój maszyn, pojazdów pracujących na budowie, miejsca parkingów dla pracowników, miejsca tankowania pojazdów, miejsca przechowywania materiałów niebezpiecznych (np. paliwa, materiały smarne, rozpuszczalniki, farby), miejsca magazynowania odpadów niebezpiecznych będą uszczelniane (wyłożenie materiałami izolacyjnymi np. geomembraną) celem zabezpieczenia przed ewentualnym przedostaniem się substancji niebezpiecznych do środowiska gruntowo-wodnego,
- teren powierzchni szczelnej zostanie zabezpieczony przed spływami wód opadowych bezpośrednio do gruntu poprzez zastosowanie opasek,
- zaplecze budowy będzie wyposażone w szczelne sanitariaty, których zawartość będzie usuwana przez uprawnione podmioty,
- przyjęta technologia robót budowlanych będzie minimalizować ryzyko wystąpienia zanieczyszczenia gruntu i wód podziemnych,
- wody z dużą ilością zawiesiny mogące powstawać podczas odwadniania wykopów oraz w wyniku spływu z powierzchni utwardzonych będą przed odprowadzeniem do środowiska, podczyszczane z zawiesiny (np. w tymczasowych osadnikach, odstojnikach itp.).

Nie przewiduje się, aby zastosowany system odwodnienia drogi ograniczył możliwość przemieszczania się zwierząt, zarówno tych małych, jak i dużych i średnich. Na najściach na obiekty, które będą dostosowane do pełnienia funkcji przejść dla zwierząt, zaleca się zastosowanie rowów krytych lub rowów otwartych o skarpach 1:2. Przy obiektach stanowiących przejścia dla zwierząt, gdzie ze względów technicznych nie będzie możliwości zlokalizowania np. osadników czy studzienek poza strefą najść na przejście, będą zastosowane rozwiązania mające na celu minimalizację oddziaływania związaną z obecnością elementów odwodnienia w strefie najść. Osadniki i studzienki zostaną posadowione tak, aby włązy tych urządzeń znajdowały się w poziomie terenu, co pozwoli na swobodne przemieszczanie się zwierząt. W przypadku gdy osadniki lub studzienki posiadają otwory wlotowe, będą one zabezpieczane w sposób utrudniający wpadanie drobnej zwierzyny, w tym płazów do wnętrza obiektów - poprzez wyposażenie otworów w kraty stalowe lub rząd pionowych prętów (płaskowników). Zastosowane będą rozwiązania kompromisowe pomiędzy wymaganiami ochrony płazów (im mniejsza średnica oczek, tym lepsze zatrzymywanie zwierząt), a wymaganiami hydrologicznymi (im mniejsze oczka, tym większe prawdopodobieństwo blokowania przepływu). Wielkość oczek kraty (odstępów pomiędzy prętami) powinna zapewniać przynajmniej zatrzymywanie dorosłych płazów.

Ze względu na możliwość przedostania się małych zwierząt w tym płazów do systemu odwodnienia w urządzeniach takich jak np. osadniki będą zastosowane rury ucieczkowe lub pochylnie umożliwiające samodzielne wydostanie się zwierząt na zewnątrz.

Nie przewiduje się, aby rowy zastosowane wzdłuż drogi wpłynęły na możliwość

przemieszczania się zwierząt gdyż będą to płytkie i stosunkowo wąskie urządzenia. Na wylotach kanalizacji deszczowej oraz rowów krytych zastosowanych na najściach na przejścia dla zwierząt zostaną zamontowane jednokierunkowe kłapy uniemożliwiające przedostanie się płazów oraz małych zwierząt do systemu odwodnienia drogi.

Dla przedmiotowego odcinka drogi natężenie ruchu średniodobowego (SDR - pojazdów/doba) szacowane jest w zależności od odcinka w 2025 r. na poziomie 1122 do 2234 poj./dobę, w 2035 r. -1122 do 2522 poj./dobę. Mając na uwadze powyższe natężenie ruchu w treści Raportu ooś wykazano, iż wody opadowe będą spełniać wymagania rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311). W trakcie użytkowania drogi wystąpi zapotrzebowanie na środki do zimowego utrzymania jezdni.

Trasa projektowanej do przebudowy drogi zlokalizowana jest w granicach:

- otuliny Bieszczadzkiego Parku Narodowego,
- Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVII/991/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 1945 ze zm.),
- Wchodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVII/998/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 1945 ze zm.),
- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 1950 ze zm.).

Teren, na którym planowana jest realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia położony jest również w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Bieszczady PLC180001 - funkcjonującego na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 ze zm.) (dalej: OSOP) oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Bieszczady PLC180001 funkcjonującego na mocy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001) (Dz. U z 2023 r. poz. 2342) (dalej: SOOS).

Teren przewidziany pod realizację przedsięwzięcia położony jest w granicach korytarza ekologicznego Bieszczady GKK-1 wyznaczonego w *Projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce* (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M. 2005; zaktualizowanym w latach 2010 - 2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży), celem zapewnienia łączności ekologicznej, zarówno w skali całego kraju jak i w skali europejskiej.

Obszar Natura 2000 Bieszczady, obejmuje jedno z najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym pasm górskich w Polsce i zajmuje powierzchnię ok. 112 tys. ha. Ze względu na górzysty charakter, obszar ten tworzą głównie tereny leśne. Według dokumentacji do projektu Planu Ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady - Operat Ogólny, część wstępna, Krameko Sp. z o.o. Kraków 2014 r., lasy stanowią około 70 % powierzchni tego obszaru. Tereny otwarte i półotwarte, w obrębie których znajdują się siedliska łąkowe, murawowe stanowią w obszarze Natura 2000 Bieszczady tylko 30% jego powierzchni.

OSOP i SOOS Bieszczady PLC180001 mają wspólne granice i jeden Standardowy Formularz Danych (SDF). Bieszczady to najwartościowszy obszar Natura 2000 na Podkarpaciu i jeden z najcenniejszych w Polsce. SDF wykazuje 68 przedmiotów ochrony, jednak po weryfikacji danych, 4 z nich: gąsiorek, jarzębatka, zimorodek i płochacz halny, nie osiągnęły wymaganego progu reprezentatywności (0,5 % populacji krajowej) i po zmianie oceny nie kwalifikują się do uznania za przedmioty ochrony. Obszar ten stanowi jedną z najwartościowszych w Europie ostoje fauny puszczańskiej ze wszystkimi wielkimi drapieżnikami - niedźwiedziem *Ursus arctos* (gatunek priorytetowy), wilkiem *Canis lupus* (gatunek priorytetowy) i rysiem *Lynx lynx*. W Bieszczadach utrzymują się również bardzo silne populacje wydry, traszki karpackiej (endemit karpacki) oraz jedna z 5 w Polsce, wolnożyjących populacji żubra (gatunek priorytetowy). Ww. obszar Natura 2000 charakteryzuje się także bogatą florą roślin naczyniowych z wieloma rzadkimi i zagrożonymi gatunkami, w tym prawnie chronionymi oraz kilkoma endemitami wschodniokarpackimi.

W całym obszarze Natura 2000 Bieszczady odnotowano 28 typów siedlisk przyrodniczych. Natomiast w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem terenu znajdującego się w granicach Bieszczadzkiego Parku Narodowego, występują 23 typy siedlisk przyrodniczych, w tym m.in. siedliska łąkowe kod 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) i kod 6520 łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion* i *Arrhenatherion*), siedliska leśne kod 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Sa/icetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe. Obszar Natura 2000 Bieszczady to także cenna ostoja ptaków. Liczebności 20 gatunków mieszczą się w kryteriach wyznaczania ostoje ptaków wprowadzonych przez BirdLife International. Bieszczady to jedna z najważniejszych w Polsce i na Podkarpaciu ostoje orła przedniego *Aquila chrysaetos*, a także orlika krzykliwego *Clanga pomarina* oraz bociana czarnego *Ciconia nigra*. Jest to także obszar występowania silnych populacji dzięcioła białogrzbietego *Dendrocopos leucotos* i trójpalczastego *Picoies tridactylus*, a także sów, w tym puszczyka uralskiego *Strix uralensis* i puchacza *Bubo bubo*. Przedmiotem ochrony jest także trzmiełojad *Pernis apivorus*.

Dla obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001 sporządzony został projekt Planu ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001 z wyłączeniem Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Dokument ten identyfikuje wszystkie zagrożenia oraz określa adekwatne do nich działania ochronne.

W odniesieniu do obszarów Natura 2000 zauważyć należy, że zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.), zabrania się zastrzeżeniem art. 34 ww. ustawy podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ww. ustawy o ochronie przyrody „Jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich - dyrektor właściwego urzędu morskiego, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000”.

W ramach oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowej inwestycji wykonano inwentaryzację przyrodniczą, która miała na celu zidentyfikowanie cennych siedlisk przyrodniczych występujących w obrębie inwestycji oraz ukierunkowana była na identyfikację gatunków roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową.

Zgodnie z przedłożoną dokumentacją inwentaryzacja przyrodnicza obejmowała:

- siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt wymienione w Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, ze zmianami (Dyrektywa Siedliskowa) - załącznik II i załącznik IV (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1302),
- gatunki ptaków wymienione w Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków, ze zmianami (Dyrektywa Ptasia), przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 i pozostałymi gatunkami chronionymi na mocy przepisów prawa krajowego (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348),
- gatunki roślin, zwierząt i grzybów (w tym porostów) chronione prawem krajowym (ochrona ścisła i częściowa) - (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409), rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 2183); rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., Poz. 1408),
- gatunki roślin rzadkich, cennych i zagrożonych;
- gatunki roślin opisane w Czerwonej Księdze Karpat Polskich,
- pozostałe gatunki roślin występujących na obszarze objętym inwentaryzacją,
- ssaki kopytne i łowne nie chronione prawem krajowym.

Inwentaryzacja obejmowała teren inwestycji wraz z buforem 500 m po każdej stronie od osi drogi. Przedstawiono również szczegóły dotyczące terminów i warunki podczas kontroli terenowych. Inwentaryzacja prowadzona została w okresie obejmującym cały rok - od 1 czerwca 2021 do 30 sierpnia 2022 r., w sumie w ramach projektu przeprowadzono 45 wyjść terenowych.

Inwentaryzacja przyrodnicza była wykonana w oparciu o przeprowadzone badania terenowe, na które składały się:

- rekonesans terenu, pozwalający na poznanie potencjalnych siedlisk bytowania gatunków i ich szlaków wędrówek oraz występowania siedlisk przyrodniczych na terenie potencjalnego oddziaływania przedsięwzięcia;
- obserwacje bezpośrednie i pośrednie metodami dostosowanymi do specyfiki przedmiotu inwentaryzacji;
- kartowanie stanowisk z wykorzystaniem odbiornika GPS i oprogramowania GIS z precyzją pozwalającą na przedstawienie na mapach w skali co najmniej 1:5 000;
- ocena powierzchni płatów siedlisk i jeśli to możliwe, liczebności osobników lub zajmowanej powierzchni i szacunkowych zagęszczeń;
- wykonanie dokumentacji fotograficznej przedstawiającej obiekty cenne lub ich charakterystyczne biotopy.

Inwentaryzację roślin przeprowadzono na obszarze wyznaczonym pod planowaną

inwestycję, a także w strefie buforowej. W skali naszego kraju, Bieszczady są wyjątkowym obiektem przyrodniczym ze względu na zróżnicowanie flory obserwowane w różnych piętrach roślinno-klimatycznych, obecność wielu endemicznych, unikatowych oraz rzadkich gatunków roślin. Ponadto na tym obszarze można obserwować gatunki, które są dość częste na obszarze Bieszczad (lokalnie). Inwentaryzację roślin naczyniowych przeprowadzono na całym obszarze objętym badaniami botanicznymi, czyli w buforze 500 m od osi drogi, ze szczególnym ujęciem gatunków występujących w pasie drogowym.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji flory stwierdzono, że szata roślinna obszaru inwestycji charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem. W zachodniej części (na odcinku Radoszyce-Wola Michowa) ukształtowana jest przez czynniki antropogeniczne związane z gospodarką rolną - dominują tu użytki zielone (łąki i pastwiska). W związku z niekorzystnymi warunkami klimatycznymi i glebowymi udział pól uprawnych wśród gruntów rolnych nie jest duży. Wśród zbiorowisk półnaturalnych dominują pratocenozy o charakterze górskich łąk użytkowanych ekstensywnie, nawiązujące do zbiorowisk ze związku *Arrhenatherion elatioris*. Są tu również obecne niewielkie fragmenty łąk nawiązujących do fitocenoz ze związku *Polygono-Trisetion*. Znaczny udział stanowią ponadto pastwiska nawiązujące do zbiorowisk ze związku *Cynosurion*. Łąki i pastwiska są obecne również w środkowej i wschodniej części obszaru przedsięwzięcia, choć w związku z większymi wysokościami zbiorowiska te mają charakter górski. Na terenach o zróżnicowanym poziomie wód gruntowych rozwijają się łąki zmiennowilgotne nawiązujące do zbiorowisk ze związku *Molinion ceruleae*, choć o kadłubowej kompozycji florystycznej, zdominowane przez śmiełek darniowy *Deschampsia caespitosa*. W miejscach stale wilgotnych, w zagłębieniach terenowych znajduje się roślinność o charakterze torfowisk przejściowych i trzęsawisk nawiązująca do zbiorowisk z klasy *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*. U podstaw wzgórz, na niewielkich źródłiskach rozwija się roślinność górskich młak i turzycowisk. W środkowej i wschodniej części obszaru badań dominują zbiorowiska leśne, które ukształtowane są w znacznej mierze przez gospodarkę leśną. Największą powierzchnię zajmują lasy bukowe i bukowo-jodłowe, nawiązujące do żyznej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum*. Mniej liczne są ubogie lasy bukowe, zajmujące uboższe siedliska, nawiązujące do kwaśnych buczyn górskich *Luzulo luzuloidis-Fagetum*. Żyzne i cieplejsze siedliska porastają lasy zboczowe nawiązujące do grądów subkontynentalnych *Tilio cordatae-Carpinetum betuli* oraz jaworzyn ze związku *Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani*. Poza dobrze wykształconymi zbiorowiskami o charakterze zbliżonym do naturalnego liczne są nasadzenia o charakterze produkcyjnym, przeważnie o drzewostanach świerkowych, modrzewiowych i sosnowych. Bardzo cennym elementem szaty roślinnej są łągi, które znajdują się na obszarach zalewowych w dolinach potoków i rzek (m. in. Osławy, Solinki). Są to zbiorowiska nawiązujące do nadrzecznej olszyny górskiej *Alnetum incanae* oraz podgórskiego łągu jesionowego *Carici remotae-Fraxinetum*.

W obszarze przedsięwzięcia stwierdzono występowanie 10 typów siedlisk przyrodniczych:

- 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- 6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 6520 - górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*),
- 7140 - torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
- 7230 - górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- 9110 - kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- 9130 - żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- 9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-*

Carpinetum), - 9180 - jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*)*,

- 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.

W obrębie terenu prowadzonej inwentaryzacji stwierdzono występowanie 23 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną prawną, w tym w pasie zajętości 11 gatunków - 3 objęte ochroną ścisłą (gołka długoostrogowa *Gymnadenia conopsea*, kukułka Fuchsa *Dactylorhiza fuchsii*, storczyk męski *Orchis mascula*) oraz 8 objętych ochroną częściową (goryczka trojeściowa *Gentiana asclepiadea*, gruszyczka mniejsza *Pyrola minor*, kukułka szerokolisnta *Dactylorhiza majalis*, orlik pospolity *Aquilegia vulgaris*, parzydło leśne *Aruncus sylvestris*, pierwiosnek wyniosły *Primula elatior*, podkolan biały *Platanthera bifolia* i cebulica dwulistna *Scilla bifolia*).

Ponadto na badanym terenie wykazano obecność 6 chronionych gatunków mchów - 5 objętych ochroną częściową (gajnik lśniący *Hylocomium splendens*, płonnik cienki *Polytrichum strictum*, raketnik pospolity *Pleurozium schreberi*, szurpek porosły *Orthotrichum lyellii* i widłoząb miotlasty *Dicranum scoparium*) oraz 1 objętego ochroną ścisłą (widłoząb zielony *Dicranum viride*). Wskazano również stanowiska 3 cennych porostów - 2 objętych ochroną częściową (żółtlica chropowata *Flavoparmelia caperata*, pustułka rurkowata *Hypogymnia tubulosa*) oraz 1 wpisanego na Czerwoną listę roślin i grzybów Polski (z kategorią NT) - mąkla tarniowa *Evemia prunastri*.

Na metody inwentaryzacji ptaków składały się:

- aktywne poszukiwanie gatunków w ich specyficznych siedliskach oraz obserwacje bezpośrednie przy użyciu lornetki lub lunety ornitologicznej;
- obserwacje pośrednie: nasłuchy, charakterystyczne ślady żerowania, opuszczone gniazda itp.
- w trakcie prac terenowych mapowanie wszystkich gatunków stacjonarnych (związanych z obszarem inwentaryzacji) bez notowania osobników migrujących na wysokim pułapie w określonym kierunku wraz z określaniem ich liczebności;
- badania obejmowały kontrole dzienne oraz dwie kontrole wieczorno-nocne polegające na liczeniu i mapowaniu gatunków z wykorzystaniem stymulacji głosowej i nasłuchów gatunków o aktywności wieczorno-nocnej.

Inwentaryzacją objęto teren ograniczony buforem o szerokości 500 m, wyznaczonym wokół obszaru inwestycji. W przypadku ptaków szponiastych, notowano także stwierdzenia w rejonach dolin sąsiadujących z obszarem inwestycji, wykraczających poza przyjętą wielkość buforu. Prace terenowe w odniesieniu do awifauny lęgowej prowadzono w okresie lęgowym 2021 (lipiec) oraz 2022 (kwiecień-lipiec). Prace terenowe w odniesieniu do ptaków migrujących prowadzono w okresie wrzesień-październik 2021.

W obrębie terenu prowadzonej inwentaryzacji awifauny stwierdzono występowanie 73 gatunków ptaków, w tym kilkanaście gatunków ptaków zamieszczonych w załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego I Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie dzikiego ptactwa tj.: sóweczka (*Glaucidium passerinum*), puszczyk uralski (*Strix uralensis*), orlik krzykliwy (*Clanga pomarina*), jarząbek (*Tetrastes bonasia*), dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), dzięcioł białogrzbiety (*Dendrocopos leucotos*), bocian czarny (*Ciconia nigra*), bocian biały (*Ciconia ciconia*), gąsiorek (*Lanius collurio*) i muchołówka białoszyja (*Ficedula albicollis*) oraz 3 gatunki zamieszczone w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt występujące w granicach obszaru badań tj.: dzięcioł białogrzbiety (*Dendrocopos leucotos*), sóweczka (*Glaucidium passerinum*) i puszczyk uralski (*Strix uralensis*). Większość ww. gatunków ptaków wraz z derkaczem (*Crex crex*) i dzięciołem zielonosiwym (*Picus canus*) są również przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001.

Na metody inwentaryzacji ssaków składały się:

- piesze transekty w poszukiwaniu tropów, odchodów, znakowań terenu, śladów żerowania, schronień oraz innych śladów obecności ssaków;
- obserwacje bezpośrednie, dzienne oraz wieczorne;
- poszukiwanie zwierząt zabitych przez pojazdy wzdłuż dróg przebiegających przez teren badań;
- kartowanie stanowisk oraz określanie kierunków migracji stwierdzonych gatunków, przy pomocy fotopułapek umieszczonych naprzeciwległe w zadrzewieniach.

Inwentaryzacją objęto teren ograniczony buforem o szerokości 500 m, wyznaczonym wokół obszaru inwestycji. Inwentaryzacja drobnych ssaków obejmowała brzegi wzdłuż cieków wodnych, tereny leśne oraz siedliska ekotonowe. W przypadku ssaków kopytnych oraz drapieżnych notowano także stwierdzenia w rejonach sąsiadujących z obszarem inwestycji, wykraczających poza przyjętą wielkość bufora. Prace terenowe prowadzono w okresie letnim 2021 oraz kontynuowano w kolejnym roku.

W trakcie inwentaryzacji fauny nietoperzy wykorzystano następujące metody:

- wstępny rekonesans terenu, pozwalający na poznanie potencjalnych siedlisk bytowania nietoperzy zasiedlających teren potencjalnego oddziaływania przedsięwzięcia oraz ich potencjalnych szlaków przemieszczania się. Wykonywano nasłuchy detektorowe poszukiwanie miejsc formowania kolonii rozrodczych, kwater przejściowych, miejsc rojenia i hibernacji. Informacje o aktywności wokalnej nietoperzy zbierane były przy pomocy detektorów i rejestratorów ultrasonicznych.

Metodyka inwentaryzacji schronień obejmowała inwentaryzację i kontrolę obiektów mogących być potencjalnymi kryjówkami letnimi, schronieniami zimowymi i miejscami rojenia nietoperzy (strychy budynków, kościoły, jaskinie, piwnice, mosty, obumierające, dziuplaste lub dojrzałe drzewa itp.) znajdujące się w obrębie jak i bliskim sąsiedztwie inwestycji. W związku z tym, że wizualna kontrola w obrębie niektórych obiektów (strychy kościołów - brak zgody gospodarza na kontrolę) przy budynkach tych prowadzono obserwacje wieczorne i nasłuchy detektorowe. Przy poszukiwaniu nietoperzy w szczelinach mostu i szczelinach i dziuplach drzew posługiwano się okazjonalnie endoskopem.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji teriofauny w obszarze oddziaływania przedmiotowej inwestycji stwierdzono obecność siedlisk rzadkich i chronionych gatunków ssaków. Obszar ten stanowi niewątpliwie miejsce ich całorocznego bytowania oraz żerowania (lub sezonowego w przypadku nietoperzy), dobowych i sezonowych migracji oraz potencjalne miejsce rozmnażania się, hibernacji i możliwe miejsce wychowu młodych. W czasie prac terenowych odnotowano gatunki ssaków, kilka z nich to gatunki wymienione w II Załączniku Dyrektywy Siedliskowej, z czego 2 z nich są wymienione jako priorytetowe w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej (dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory), a są to: wilk (*Canis lupus*), niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*), ryś (*Lynx lynx*). Ww. ssaki wraz z bobrem (*Castor fiber*) i żbikiem (*Felis silvestris*) są również przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Obecność wilka odnotowano w okolicach km 51+100-51+700 oraz 61+500-61+900, natomiast obecność niedźwiedzia oraz rysia odnotowano w okolicach km 55+200-55+600 analizowanej drogi.

Na etapie rozpoznania terenowego nie zidentyfikowano w terenie obecności nietoperzy. Należy jednak zaznaczyć, iż potencjalne oddziaływanie na nietoperze może nastąpić w fazie planowanych wyburzeń obiektów mostowych, poprzez likwidację ich potencjalnych schronień letnich.

W przypadku płazów i gadów inwentaryzacją objęto teren ograniczony buforem o szerokości 500 m, wyznaczonym wokół obszaru inwestycji. Sieć rzeczna na badanym obszarze jest stosunkowo bogato rozwinięta, sumaryczna długość cieków wodnych jest

znaczna. Brak dużych zbiorników wodnych, występują jedynie trzy stawy na końcowym odcinku przedmiotowego odcinka drogi wojewódzkiej. W przypadku gadów spodziewane jest występowanie jedynie gatunków plastycznych, o szerokich wymaganiach siedliskowych, dla których klimat górski nie jest czynnikiem wykluczającym ich obecność. W trakcie prac terenowych płazów weryfikowano ich lokalizację oraz wyszukiwano inne miejsca potencjalnie dogodne do ich rozrodu, wcześniej niezidentyfikowane w ramach prac przygotowawczych (zbiorniki i zastoiska śródleśne, kąpieliska kopytnych (babrzyska). Wszystkie rozpoznane miejsca kontrolowano w obu sezonach badań (2021 i 2022) w okresach aktywności godowej gatunków objętych inwentaryzacją. W okresie godowym w zbiornikach wodnych poszukiwano osobników dorosłych, natomiast w okresie larwalnym poszukiwano skrzeku/jaj lub/i larw płazów. Ponadto w ciągu całego okresu wegetacyjnego w obu latach badań cały obszar objęty inwentaryzacją przeszukiwano pod kątem wykrycia dorosłych płazów w czasie ich aktywności lądowej. Kontrolowano w szczególności sąsiedztwo cieków i zbiorników wodnych, młaki i inne miejsca o podwyższonym uwilgotnieniu, miejsca z dużym nagromadzeniem wilgotnego (zwykle silnie rozłożonego) martwego drewna.

Poszukiwania gadów prowadzono w obu sezonach badań (2021 i 2022) w ciągu całego okresu wegetacyjnego. W obszarze badań kontrolowano wybrane miejsca, w których istniało duże prawdopodobieństwo występowania gadów, w szczególności osobników wygrzewających się. Kontrolowano w szczególności nasłonecznione części budynków (podmurówki, ściany, elewacje), skały, głązowiska i pojedyncze kamienie, silnie nasłonecznione fragmenty martwego drewna oraz murawy dogodne do wygrzewania się zwierząt. Dodatkowo notowano wszystkie inne, przygodne obserwacje gadów w całym obszarze objętym pracami inwentaryzacyjnymi.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji herpetofauny w obszarze badań (poza pasem zajętości inwestycji) stwierdzono występowanie 3 gatunków gadów tj. jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*) i padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*), oraz 6 gatunków płazów tj.: objętych ochroną gatunkowa ścisłą tj.: kumak górski (*Bombina variegata*), żaba wodna (*Pelophylax esculentus*), żaba jeziorkowa (*Pelophylax lessonae*) i żaba śmieszka (*Pelophylax ridibundus*).

W przypadku ryb w ramach prac terenowych dokonano połowu na dwóch stanowiskach, wyznaczonych wstępnie na podstawie map i danych literaturowych. Zdecydowano, że prace terenowe zostaną wykonane w okresie czerwiec-sierpień i ostatecznie realizowano je w okresie od 1 do 13 lipca 2021 r., przy czym: - najpierw opracowano metodykę i strategię połowu, przygotowano sprzęt; - wykonano obserwacje w wytypowanych odcinkach cieków. Stwierdzono występowanie strzebli potokowej (*Phoxinus phoxinus*).

Z ważniejszych gatunków bezkręgowców stwierdzono m.in. gatunki tj.: czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*), krasopani hera (*Callimorpha quadripunctaria*), czy zgniotek cynobrowy (*Cucujus cinnaberinus*), objęte ścisłą ochroną gatunkową.

Natomiast inwentaryzacja dendrologiczna została wykonana zgodnie z wymogami ww. ustawy o ochronie przyrody i objęto nią zarówno drzewa jak i krzewy, rosnące wzdłuż analizowanego odcinka DW 897.

Badania dendrologiczne wykonano w miesiącach sierpień - wrzesień 2022 r. Dokonano pomiarów drzew i krzewów rosnących w pasie drogowym określając ich podstawowe parametry tj:

- obwód pnia na wysokości 5 cm,
- obwód pnia na wysokości 1,3 m - pierśnica,
- wysokość,
- zdrowotność.

Dokonano również oceny pod kątem zasiedlenia drzew i krzewów przez chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów. Następnie wyznaczono drzewa i krzewy przeznaczone do

wycinki. Rozpatrując zasadność usunięcia lub pozostawienia drzewa lub krzewu dokonano także oceny analizowanych okazów pod kątem ich stanu fitosanitarnego, w tym stanu zdrowotnego korony, pnia z określeniem zaobserwowanych oznak występowania patogenów lub/i szkodników. Jeżeli było to możliwe, ocenie podlegał również stan systemu korzeniowego, proporcje wysokości drzewa do wysokości posadowienia korony, wraz z wpływem tak ukształtowanej korony na jego statykę. Pod uwagę wzięto również obecne i przyszłe warunki rozwoju drzewa (warunki przestrzenne i siedliskowe dla względnie prawidłowego rozwoju poszczególnych okazów). Ostatnim analizowanym zagadnieniem była ocena obecnego poziomu ryzyka powodowanego przez drzewo lub krzew (prawdopodobieństwo zaistnienia negatywnego zdarzenia - złamania, wywrotu, uszkodzenia bądź zniszczenia elementów budowlanych). Odrębną kwestię stanowiło rozpoznanie wpływu konkretnego egzemplarza drzewa lub krzewu na środowisko. Zakres planowanej wycinki będzie mniejszy niż wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji. Dokładne wskazanie drzew i płatów lasu koniecznych do wycinki będzie elementem projektu budowlanego. Wyznaczone zostaną wówczas tylko okazy kolidujące z zakresem prac budowlanych. Wzdłuż przedmiotowego odcinka DW 897 zinwentaryzowano łącznie 340 szt. drzew i krzewów. Zinwentaryzowano również płaty zadrzewień i zakrzewień w ilości 671 szt. o łącznej powierzchni ok. 28,44 ha. Wykonano zestawienia z podziałem na pojedyncze zinwentaryzowane drzewa, jak i powierzchniowe płaty zadrzewień rosnących w skupiskach. Drzewostan tworzą okazy w różnym wieku, roślinność o charakterze półnaturalnym stanowi marginalną część drzewostanu rosnącego w inwentaryzowanym buforze wzdłuż odcinka DW 897. W składzie gatunkowym dominują drzewa liściaste tj. klony jawory, olsze, wierzby i buki. Z drzew iglastych najczęstsze są to świerki i jodły. Niewielką część zinwentaryzowanych drzew i krzewów stanowią okazy ozdobne, rosnące przed prywatnymi posesjami. Planowana wycinka drzew powinna być wykonana poza okresem lęgowym ptaków (poza okresem od marca do października). W przypadku prowadzenia wycinki w okresie lęgowym powinna być ona prowadzona pod ścisłym nadzorem ornitologa. W takim przypadku specjalista ornitolog wykona kontrolę przeznaczonych do wycinki drzew pod kątem zasiedlenia ich przez chronione gatunki ptaków nie wcześniej niż na 3 dni przed planowaną wycinką. Zaleca się, aby drzewa lub krzewy bezpośrednio przed wycinką zostały sprawdzone ponownie również pod kątem występowania siedlisk i zasiedlenia przez inne gatunki chronione: np. nietoperze przez specjalistę chiropterologa. Podczas prowadzonych badań nie stwierdzono w inwentaryzowanych drzewach występowania owadów, grzybów i porostów podlegających ochronie gatunkowej. Wszystkie drzewa i krzewy w okresie ulistnienia - od marca do listopada, powinny być sprawdzone przez ornitologa pod kątem zasiedlenia przez chronione gatunki ptaków. W okresie bezlistnym, a także w okresie ulistnienia, drzewa powinny być ponownie skontrolowane pod kątem występowania dziupli, a także miejsc lęgowych - potencjalnych siedlisk ptaków i nietoperzy. W razie podejrzenia występowania ww. gatunków wszelkie dziuple należy sprawdzić z pomocą endoskopu, jeśli ustalenie faktu zasiedlenia poprzez obserwację będzie niemożliwe.

W obszarze przedsięwzięcia stwierdzono występowanie 10 typów siedlisk przyrodniczych wyżej wymienionych, spośród których zniszczeniu w wyniku kolizji z inwestycją ulegnie 5 z nich, o następującej powierzchni:

Lp.	Nazwa siedliska przyrodniczego	Kod siedliska przyrodniczego	Powierzchnia zniszczenia w wyniku kolizji z przedmiotowym odcinkiem drogi
1	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	6410	0,84% (0,2205 ha)
2	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	6510	0,09% (3,0985 ha)
3	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygonum-Trisetion)	6520	0,04% (0,7321 ha)
4	Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum)	9110	0,05% (1,8402 ha)
5	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	9130	0% (1,8402 ha)

Jak wskazuje dokumentacja, oddziaływaniem niekorzystnym w stosunku do flory przedmiotowego terenu będzie przede wszystkim planowana wycinka oraz zniszczenia wynikające z adaptacji terenu do pełnienia funkcji ciągu komunikacyjnego. W ramach inwestycji konieczne będzie zniszczenie części pokrywy roślinnej występującej na projektowanym terenie zajętości, głównie roślinności drzewiastej i krzewiastej, jak również roślinności zielnej, usuwanej wraz ze zdjęciem warstwy humusowej z terenu inwestycji. Zakres wycinki obejmuje drzewa i krzewy zlokalizowane w bezpośredniej kolizji z projektowanym przebiegiem drogi, mogące stanowić zagrożenie dla ruchu pojazdów. Zaznaczyć należy, iż zbiorowiska znajdujące się w obrębie inwestycji charakteryzują się wysokimi walorami przyrodniczymi. Jednakże ze względu na niewielki zakres prac - ograniczający się jedynie do najbliższego sąsiedztwa budowanej drogi i ze względu na obszar planowanych wycinek, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania inwestycji na szatę roślinną obszaru.

Zgodnie z Raportem o oś, przedsięwzięcie nie będzie powodować trwałego negatywnego wpływu na siedliska przyrodnicze kolidujące z przedmiotową inwestycją, stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Ponadto, jak wskazano w dokumentacji, realizacja i użytkowanie inwestycji nie spowoduje pogorszenia warunków siedlisk gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001, zlokalizowanych poza pasem projektowanej drogi oraz poza obszarem tymczasowego zajęcia terenu, w związku z czym w ocenie autorów Raportu o oś nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania inwestycji zarówno w fazie jej realizacji, jak i użytkowania.

W przedłożonym Raporcie o oś dokonano identyfikacji i oceny możliwych oddziaływań przedmiotowej inwestycji (na każdym etapie jej realizacji i eksploatacji) na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (w tym również na korytarze ekologiczne i krajobraz) oraz na powierzchniowe formy ochrony przyrody. W przeprowadzonej ocenie oddziaływania uwzględniono również aspekt oddziaływania skumulowanego.

W Raporcie o oś przeanalizowano powiązania przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami o podobnym charakterze i zlokalizowanymi w bezpośrednim sąsiedztwie,

co może sprzyjać kumulowaniu się oddziaływań. W rejonie przedmiotowego przedsięwzięcia zaplanowano realizację przedsięwzięć, których oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań - na styku zakresu prac etapu I (Radoszyce-Cisna) i etapu II (Cisna-Wetlina) rozbudowy DW 897. Obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie znajduje się w odległości 100 m od granic teren, na którym będzie ono realizowane. Droga wojewódzka nr 897 na przebudowywanym odcinku, zarówno w stanie obecnym jak i stanie projektowanym, krzyżuje się z istniejącymi drogami. Realizacja inwestycji nie wpłynie w sposób bezpośredni na wzrost natężenia ruchu pojazdów poruszających się po drodze.

Ponadto równocześnie z przedmiotowym postępowaniem toczyły się lub toczą postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sprawie rozbudowy:

- etapu I Radoszyce - Cisna (ok. 28 km) - przedmiotowa inwestycja,
- etapu II Cisna-Wetlina (ok. 12 km),
- etapu III - Wetlina - Ustrzyki (ok. 16 km),
- etapu IV „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 896 Ustrzyki Dolne - Ustrzyki Górne (ok. 45 km) na: * odcinku I od m. Ustrzyki Dolne do m. Czarna Górna, * II od m. Czarna Górna do m. Smolnik, * odcinku III od m. Smolnik do m. Ustrzyki Górne.

Realizacja wszystkich ww. inwestycji wraz z przedmiotowym przedsięwzięciem wiązać się będzie z ingerencją w następujące siedliska przyrodnicze:

- 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- 3220 pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków,
- 6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion — płaty bogate florystycznie),
- 6430 ziołorośla górskie *Adenostylin alliariae* i ziołorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium*,
- 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*,
- 6520 górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie *Polygono-Trisetion*,
- 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska,
- 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, - 9110 kwaśne buczyny *Luzulo-Fagenion*,
- 9130 żyzne buczyny *Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*,
- 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*,
- 9180 jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach *Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*,
- 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinosae*,
- 9410 dolnoregłowy bór jodłowo-świerkowy.

Jak wskazują autorzy Raportu ooś, realizacja planowanej inwestycji nie będzie związana z ingerencją w cenne siedliska przyrodnicze, w zakresie, który mógłby negatywnie wpłynąć na ich stan zachowania - zarówno stopień zachowania ich struktury, funkcji i możliwość odtworzenia.

Analizując możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych związanych z drożnością korytarzy ekologicznych, z planowanymi pracami związanymi z rozbudową/przebudową pozostałych odcinków drogi wojewódzkiej, ryzyka takiego nie stwierdzono. Bez względu na to, czy zwierzęta w granicach korytarza ekologicznego przemieszczają się na linii wschód - zachód, czy północ - południe, poszczególne przewidziane do przebudowy/rozbudowy odcinki dróg wojewódzkich nie są położone równolegle do siebie, stwierdzono więc brak ryzyka nakładania się na siebie ewentualnego efektu barierowego. Teoretycznie możliwe jest kumulowanie się efektów barierowych w rejonie końców przylegających do siebie odcinków, w przypadku równoczesnego prowadzenia prac budowlanych. Prace te zaplanowane zostaną jednak w taki sposób, aby uniknąć ryzyka

wystąpienia tego typu oddziaływań.

Przedmiotowy odcinek drogi, w przeważającej części będzie stanowić obecny już element w dotychczasowym krajobrazie. W pasie objętym drogą trwałą zmianie podlegać będą obszary leśne, łąki. W efekcie może to spowodować rozcięcie pejzażu oraz obniżenie walorów widokowych i krajobrazowych terenów, przez które zaplanowano przebieg rozbudowywanej trasy. Najbardziej widoczne będzie to na odcinkach biegnących przez tereny otwarte np. łąki oraz tereny z zabudową. Natomiast biorąc pod uwagę projektowanie inwestycji w istniejącym śladzie DW897 oraz bez znacznych korekt wysokościowych, wykonana inwestycja wpisze się w aktualny krajobraz.

Natomiast szlaki migracji zwierząt zostaną docelowo odtworzone w formie dedykowanych przejść dla zwierząt po powierzchni. W miejscach wypłaszczeń zaplanowano skarp w stosunku 1:2 z uwagi na możliwość pełnienia przejść po powierzchni. Leśne otoczenie przedsięwzięcia sprawia, że takich wrażliwych punktów jest wiele. Obecność obiektów inżynierskich dostosowanych do pełnienia przejść dla zwierząt zapewni możliwość migracji zwierząt zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami.

Lokalizacja budek lęgowych została wyznaczona ze względu niezbędną wycinkę, rekompensatę miejsc gniazdowych, a także na mozaikowatość terenu i znaczne zagęszczenie ptaków w tych okolicach. Budki dla nietoperzy winny służyć jako schronieniaienne.

Zgodnie z przedłożonym Raportem o oś, realizacja inwestycji nie będzie wiązać się z powstaniem zagrożeń mogących wpłynąć negatywnie na zachowanie właściwego stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001. W celu zminimalizowania negatywnego wpływu inwestycji na faunę, zaproponowano szereg działań minimalizujących. Roboty budowlane planowane w fazie realizacji inwestycji będą obejmowały m.in. humusowanie i obsianie trawą terenów zielonych zlokalizowanych w obrębie pasa drogowego. Do obsiania terenów zielonych zostaną wykorzystane nasiona pozyskane z pokosów łąk występujących w pobliżu inwestycji. W związku z realizacją inwestycji, mogą pojawić się gatunki obce inwazyjne wnikające do zbiorowisk roślinnych rozwijających się na siedliskach antropogenicznych (dotyczy to obszaru zlokalizowanego w odległości jedynie do kilku metrów od drogi) na skutek nawiezienia na kołach samochodów. Możliwość ich ewentualnego pojawienia się na terenie inwestycji zostanie zminimalizowana dzięki pracom wykończeniowym obejmującym m.in. humusowanie i obsianie trawą.

Powstanie inwestycji nie będzie również związane ze stałym negatywnym oddziaływaniem barierowym w obszarze korytarzy ekologicznych. Migracja gatunków nadal będzie możliwa w obszarze korytarzy ekologicznych, a więc integralność obszaru i spójność sieci obszarów Natura 2000 zostanie zachowana. Należy zaznaczyć, że planowanym zakresem prac jest rozbudowa drogi. Droga wojewódzka jest istniejącą drogą i będzie rozbudowana, poszerzana do ustawowych wymogów oraz dobudowana będzie ścieżka rowerowa. Na czas budowy zostanie powołany nadzór przyrodniczy, który w czasie prowadzenia prac gatunki chronione roślin czy drzewa nieprzeznaczone do wycinki oznaczy i zabezpieczy w taki sposób, aby nie zostały zniszczone lub uszkodzone podczas budowy. Rolą nadzoru przyrodniczego będzie m.in. zabezpieczenie terenu budowy przed wtargnięciem płazów na plac budowy poprzez zastosowanie tymczasowych ogrodzeń w miejscu stwierdzonej migracji płazów. Ponadto ze względu na powszechną obecność na badanym obszarze przedstawicieli herpetofauny wykonane nowe obiekty będą zintegrowane z ciekami w celu ich dostosowania do pełnienia funkcji przejść dla małych zwierząt.

W Raporcie o oś przedstawiono szereg działań minimalizujących możliwy negatywny wpływ przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, powierzchniowe formy ochrony przyrody i korytarze ekologiczne.

Z uwagi na fakt, iż inwestycja w stosunkowo niewielkim stopniu ingeruje w nowy obszar niebędący obecnie drogą oraz z uwagi na niewielką ingerencję w siedliska będące przedmiotem

ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001 nie przewiduje się znaczącego odbiegającego od obecnego oddziaływania na ten obszar. Inwestycja nie wpłynie na integralność obszaru oraz na spójność sieci obszarów Natura 2000. Możliwość migracji zwierząt miejscami zostanie poprawiona np. w przypadku płazów. Szlaki migracyjne płazów w miejscach kolizji zostaną zabezpieczone. Możliwość migracji dużych ssaków zostanie zachowana w dotychczasowym stopniu i nie będzie ograniczona.

Realizacja planowanej inwestycji, pod warunkami zawartymi w niniejszym rozstrzygnięciu nie powinna w sposób istotnie negatywny oddziaływać na główny korytarz ekologiczny Głównego Korytarza Ekologicznego Bieszczady GKK-1, jak również na zidentyfikowane lokalne szlaki migracyjne ssaków oraz szlaki migracyjne płazów. Ponadto, w ocenie autorów Raportu o oś realizacja inwestycji nie wpłynie na przyrodę i krajobraz Ciśniańsko - Wetlińskiego Parku Krajobrazowego, Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu czy Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

Planowane przedsięwzięcie, głównie z uwagi na lokalizację, jego zakres i charakter, skalę i rodzaj generowanych oddziaływań związanych z jego realizacją i eksploatacją, nie będzie w sposób znacząco negatywny oddziaływać na zasoby, twory i składniki przyrody, o których mowa w art. 2 ust. 1 ww. ustawy o ochronie przyrody, w tym na przedmioty i cele ochrony ww. obszarów Natura 2000, na ich integralność i spójność sieci Natura 2000.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie zezwala na przeprowadzenie czynności zakazanych w stosunku do gatunków chronionych. W przypadku, gdy realizacja inwestycji będzie wiązała się z naruszeniem zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków objętych ochroną, przeprowadzenie tych czynności może nastąpić dopiero po uzyskaniu stosownego zezwolenia na odstępstwo od zakazów w stosunku do gatunków chronionych, na podstawie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Przedsięwzięcie nie zalicza się do mogących spowodować wystąpienie poważnej awarii przemysłowej, na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 138).

Droga wojewódzka nr 897 na rozbudowywanym odcinku, zarówno w stanie obecnym jak i stanie projektowanym, krzyżuje się z istniejącymi drogami. Zgodnie z wyjaśnieniami w Raporcie o oś, realizacja zamierzenia nie wpłynie w sposób bezpośredni na wzrost natężenia ruchu pojazdów poruszających się po drodze.

Istniejąca inwestycja jest jednym z trzech etapów rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 897. Ze względu na fakt, że inwestycje dotyczą kontynuacji rozbudowy drogi wojewódzkiej na kolejnych odcinkach, nie dochodzi do kumulacji oddziaływań inwestycji. Kolejne odcinki rozbudowy drogi wojewódzkiej są ze sobą koordynowane, dowiązane sytuacyjnie i wysokościowe. We wszystkich etapach rozbudowa drogi prowadzi do osiągnięcia parametrów drogi klasy G.

Podczas realizacji zadania jego wpływ na klimat będzie się przejawiał przez emisję gazów i pyłów do powietrza, niemniej jednak prognozowana wielkość tej emisji będzie nieznaczną. Emisja gazów cieplarnianych, w tym CO₂ na etapie budowy będzie emisją nieorganizowaną, chwilową, krótkookresową, odwracalną, przemieszczającą się wraz z frontem robót. Należy zaznaczyć, że oddziaływania te na tym etapie będą miały charakter czasowy i przemijający. W fazie eksploatacji nie przewiduje się pogorszenia oddziaływań, negatywnego wpływu na klimat. Podczas prac projektowych przedmiotowego przedsięwzięcia uwzględniono najważniejsze czynniki klimatyczne, które mogą oddziaływać na drogę oraz towarzyszącą jej infrastrukturę. Zrealizowanie przedmiotowego zamierzenia umożliwi usprawnienie płynności ruchu i skrócenie czasu podróży na odcinku drogi objętej wnioskiem, co przełoży się na zmniejszenie ilości wprowadzanych do powietrza zanieczyszczeń gazowych

i pyłowych na tych obszarach. W związku z zapotrzebowaniem na prąd elektryczny na etapie realizacji i eksploatacji dojdzie do pośredniej emisji gazów cieplarnianych, która będzie powstawać w miejscu wytworzenia energii.

W zakresie adaptacji do zmian klimatu przewidziano, że zaproponowana technologia wykonania drogi pozwoli na właściwe dostosowanie przedsięwzięcia do zagrożeń będących ich następstwem, m. in. nawierzchnia będzie odporna na wysokie i niskie temperatury.

Droga oraz infrastruktura towarzysząca zostaną wykonane z materiałów trudnozapalnych, utrudniających rozprzestrzenianie się pożaru, w sposób umożliwiający dostęp służb ratowniczych do miejsca zdarzenia, a także niepowodujący wydłużenia czasu dojazdu służb ratowniczych oraz nieograniczający dostępu do zaopatrzenia wodnego dla celów ratowniczych.

Nawiązując do analizy ryzyka wystąpienia poważnych awarii lub katastrof naturalnych uznaje się, że oddziaływanie drogi na środowisko w przypadku wystąpienia takich zjawisk będzie nieznaczące. Stosowana technologia podczas wykonywania prac będzie technologią typową, powszechnie wykorzystywaną w budownictwie drogowym. Przedsięwzięcie dzięki zastosowanym rozwiązaniom organizacyjnym, technicznym i technologicznym, nie będzie powodować zagrożeń wystąpienia poważnej awarii i katastrofy budowlanej. Realnym niebezpieczeństwem dla środowiska, będzie wydostanie się płynów eksploatacyjnych (paliw/olejów) z poruszających się po drodze pojazdów oraz transportowanych towarów niebezpiecznych do środowiska gruntowo-wodnego. Przedmiotowa droga wykonana zostanie w sposób zabezpieczający ją przed klęskami żywiołowymi, takimi jak: fale upałów, susze, pożary, katastrofalne opady śniegu, fale mrozu.

Przedsięwzięcie nie wymaga ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania.

Z uwagi na odległość od najbliższej granicy państwa oraz lokalny zasięg oddziaływań przedsięwzięcia wskutek wprowadzanych do środowiska substancji i energii, nie wystąpi oddziaływanie o charakterze transgranicznym w żadnym komponencie środowiska. Wobec powyższego nie określono uwarunkowań w tym zakresie.

Z uwagi na charakter i zakres przedsięwzięcia (rozbudowa istniejącej drogi) oraz uznania, iż posiadane na etapie wydawania niniejszej decyzji dane na temat przedsięwzięcia i elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zawarte w zebranej dokumentacji, pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływanie na środowisko, przedmiotowe przedsięwzięcie nie wymaga przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji realizacyjnej.

Ze względu na konieczność zachowania wymogów ochrony środowiska uznano za niezbędne nałożenie dodatkowych warunków opisanych w punkcie I, II, III, IV i V niniejszej decyzji. Warunki te są rozstrzygnięciami indywidualnymi. Niezależnie od nich dla przedsięwzięcia konieczne jest przestrzeganie ogólnie obowiązujących przepisów na etapie jego realizacji, eksploatacji i likwidacji.

Z przeprowadzonego postępowania, w tym analizy całości zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie, m. in. Karty informacyjnej przedsięwzięcia, Raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko z uzupełnieniami i aneksami, uzgodnień organów, że realizacja i eksploatacja przedsięwzięcia, przy zachowaniu warunków wymienionych w sentencji niniejszej decyzji spełni wymogi stawiane przez przepisy z zakresu ochrony środowiska.

Z uwagi na powyższe okoliczności uznano, że przedsięwzięcie spełni wymogi stawiane przez przepisy z zakresu ochrony środowiska, co mając na uwadze na podstawie przepisów przywołanych w podstawie prawnej, orzeczono jak w sentencji.

Pełnomocnik Inwestora pismem znak 0145_PW_EC_0529_P2116_2026 z dnia 13.04.2026 r. złożył wniosek o nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Zgodnie z art. 108 § 1 K.p.a. rygor natychmiastowej wykonalności nadaje się, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego, niezbędne dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami lub niezbędne ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony.

Jedną z przesłanek określonych w art. 108 K.p.a. jest zatem "niezbędność" niezwłocznego wprowadzenia rozstrzygnięcia decyzji w życie. Wnioskodawca zaznaczył, iż obecny stan nawierzchni drogi i odwodnienia wymaga podjęcia natychmiastowych działań celem zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego. Ponadto zwrócił uwagę na konieczność zapewnienia właściwej stabilności korpusu drogowego. Ich dalsza degradacja spowoduje daleko idące szkody w środowisku i może spowodować olbrzymie straty finansowe związane nie tylko z ich odbudową, ale także z koniecznością wyznaczenia innych tras drogowych. Z uwagi na powyższy czynnik i fakt, iż lokalizacja inwestycji znajduje się w cennych obszarowych formach ochrony przyrody, realizacja dodatkowej drogi w nowym śladzie nie byłaby elementem pożądanym. Stąd natychmiastowe podjęcie działań związanych z realizacją inwestycji jest niezwykle istotne także z punktu widzenia zabezpieczenia gospodarstwa narodowego.

Ponadto w ramach inwestycji zlikwidowane zostaną miejsca, które w chwili obecnej stanowiły pułapki dla zwierząt, wiele obiektów zostanie dostosowane do funkcji umożliwiającej migrację zwierząt, zostaną wprowadzone ograniczenia i oznakowania na drodze, a w niektórych lokalizacjach zostaną zastosowane wypłaszczenia skarp, których celem jest zmniejszenie kolizji pojazdów z migrującą zwierzyną. Zatem kolejna przesłanka tj. „ze względu na inny interes społeczny” jest spełniona.

Przez wyjątkowo ważny interes strony organ rozumie możliwość niezwłocznego podjęcia dalszego działania zmierzające do realizacji przedsięwzięcia w oparciu o fundusze pozyskane własne lub źródeł zewnętrznych.

Wniosek zawierał zatem argumentację, która po wnikliwej analizie przez organ, pozwoliła na uwzględnienie ww. prośby w niniejszej decyzji.

Realizacja niniejszej inwestycji jest zatem uzasadniona ważnym interesem społecznym ze względu na ochronę zdrowia i życia ludzkiego, zapewnia zabezpieczenie gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami, jest istotna ze względu na inny interes społeczny oraz obejmuje wyjątkowo ważny interes strony.

Inwestycja poprzez poprawę nawierzchni, realizację chodników, poprawę systemu odwodnienia, przebudowę istniejących obiektów i dostosowaniu ich parametrów do funkcji przejść dla zwierząt oraz dostosowaniu światła obiektów do funkcji przepływu wód powodziowych w korytach cieków - wpłynie bez wątpienia nie tylko na zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, ale także na poprawę życia mieszkańców oraz na zachowanie środowiska przyrodniczego. Działania te przyczynią się również do zdecydowanego zmniejszenia ilości wypadków i kolizji, przede wszystkim z udziałem pieszych i zwierząt. Dodatkowo realizacja ścieżki rowerowej wpłynie na zwiększenie turystyki rowerowej w powiecie sanockim i leskim.

Ze względu na konieczność zachowania wymogów ochrony środowiska uznano za niezbędne nałożenie warunków opisanych w punkcie II i III niniejszej decyzji. Warunki te są rozstrzygnięciami indywidualnymi, niezależnie od nich dla przedsięwzięcia konieczne jest przestrzeganie ogólnie obowiązujących przepisów na etapie jego realizacji, eksploatacji i likwidacji. Warunki nałożone na Inwestora niniejszą decyzją są odzwierciedleniem warunków wskazanych przez organy opiniujące i uzgadniające w toku prowadzonego postępowania. Niektóre z nich, z uwagi na powtarzalność w ww. rozstrzygnięciach zostały dostosowane do właściwego brzmienia.

Nie nałożono obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

P O U C Z E N I E

1. Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krośnie za pośrednictwem Wójta Gminy Komańcza, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.
2. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może się zrzec prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia Wójtowi Gminy Komańcza oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

Otrzymują:

1. Pełnomocnik wnioskodawcy Pani Anna Labus-Mazur, E&C Sp. z o.o.
2. Strony postępowania za pośrednictwem Bip i tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Gminy Komańcza i budynku Urzędu Gminy Cisna oraz tablice ogłoszeń w sołectwach na terenie Gminy Komańcza i Gminy Cisna, zgodnie z art. 49 K.p.a., w związku z art. 74 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
3. a/a Gn

Do wiadomości:

1. Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie, Al. Ciepłińskiego 4, 35-010 Rzeszów;
2. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Al. Józefa Piłsudskiego 38, 35 – 001 Rzeszów;
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sanoku, ul. Jezierskiego 39, 38-500 Sanok;
4. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemyślu, ul. Wyb. Ojca Św. Jana Pawła II 6, 37 – 700 Przemyśl;
5. Wójt Gminy Cisna, Cisna 49, 38-607 Cisna.

Charakterystyka przedsięwzięcia

Inwestora – Zarządu Dróg Województwa Podkarpackiego w imieniu, którego działa Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich, ul. T. Boya Żeleńskiego 19a, 35 – 105 Rzeszów, reprezentowany przez Pełnomocnika Panią Annę Labus – Mazur, E&C Sp. z o.o., ul. 3 Maja 32/16, 41 – 300 Dąbrowa Górnicza.

Droga objęta wnioskiem przebiega przez gminę Komańcza, powiat sanocki i gminę Cisna, powiat leski.

Przedmiotowa inwestycja obejmowała będzie rozbudowę i przebudowę drogi wojewódzkiej nr 897 od km ok. 39+100 (skrzyżowanie z DW 892 wraz z rozbudową tego skrzyżowania) do km ok. 67+250 (skrzyżowanie z DW nr 893) na odcinku pomiędzy miejscowością Radoszyce, a miejscowością Cisna. Długość drogi objętej wnioskiem wynosi ok. 28,1 km.

W ramach zadania zaplanowano m. in.:

- rozbudowa jednojezdniowej drogi wojewódzkiej nr 897 na odcinku Radoszyce - Cisna od km ok. 39+100 (skrzyżowanie z DW 892 wraz z rozbudową tego skrzyżowania) do km ok. 67+250 (skrzyżowanie z DW nr 893 i włączenia się do istniejącego ronda),
- budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 897 na odcinku Radoszyce - Cisna od km ok. 39+100 do km ok. 67+250,
- budowa, przebudowa i rozbudowa chodników, ścieżek rowerowych, ścieżek pieszo-rowerowych, zatok autobusowych i postojowych, jezdni dodatkowych,
- budowa ciągów pieszo-rowerowych w zakresie niezbędnym do prawidłowego przemieszczania się pieszych,
- rozbudowa i przebudowa skrzyżowań z drogami publicznymi,
- wzmocnienia podłoża nasypów oraz wymiana konstrukcji drogi,
- zabezpieczenie stateczności nasypu drogowego i zboczy w obszarach zagrożonych ruchami masowymi,
- korekta niwelety drogi wojewódzkiej w zakresie łuków pionowych i poziomych,
- zabudowa potoków górskich w związku z budową obiektów inżynierskich i robotami towarzyszącymi,
- budowa miejsc obsługi rowerzystów (MOR),
- budowa / przebudowa istniejących zjazdów indywidualnych i publicznych,
- budowa dodatkowych jezdni / dróg dojazdowych dla potrzeb utrzymania obiektów inżynierskich,
- budowa nowych obiektów inżynierskich (mostów, małych mostów, przepustów, kładek, konstrukcji oporowych),
- budowa/rozbudowa/przebudowa i rozbiórki infrastruktury technicznej (sieci uzbrojenia terenu), budowli i urządzeń budowlanych,
- budowa oświetlenia drogowego,
- budowa kanału technologicznego,
- budowa i przebudowa systemu odwodnienia drogi,
- rozbiórki istniejących obiektów inżynierskich,
- rozbiórki odcinków dróg,

- rozbiórki i budowy/ relokacje elementów małej architektury i innych obiektów kolidujących z przedmiotowym przedsięwzięciem,
- budowa zabezpieczeń i urządzeń wynikających z decyzji środowiskowej (w przypadku konieczności),
- budowy tymczasowej infrastruktury na potrzeby realizacji inwestycji (drogi tymczasowe i obiekty tymczasowe),
- przebudowa przejazdów kolejowych krzyżujących drogę z torem Bieszczadzkiej Kolei Leśnej,
- wycinkę drzew i krzewów kolidujących z projektowanymi rozwiązaniami.

Inwestycja będzie realizowana w przeważającej długości po istniejącym śladzie drogi wojewódzkiej nr 897, w obrębie istniejącego pasa drogowego. W ramach zamierzenia przewiduje się poszerzenia istniejącej granicy pasa drogowego, związane z koniecznością budowy ścieżki rowerowej, korekty łuków poziomych i budowy odwodnienia drogi.

W wyniku realizacji zamierzenia przedmiotowego odcinka DW897 droga posiadać będzie następujące parametry techniczne:

- klasa techniczna: G,
- szerokość jezdni: 7 m,
- szerokość pasa ruchu: 2 x 3,5 m,
- szerokość chodników: 2 m,
- szerokość poboczy: 1,25 m; 2 m,
- kategoria ruchu: KR3.

W ramach przedmiotowego zamierzenia inwestycyjnego przewidziana jest również rozbudowa istniejącego układu drogowego w niezbędnym zakresie w rejonie rozbudowywanych skrzyżowań. Drogi podporządkowane zostaną rozbudowane w zakresie wynikającym z konieczności dowiązania planowanych skrzyżowań.

Przedmiotowa inwestycja ma na celu:

- podniesienie parametrów nośności drogi wojewódzkiej nr 897,
- poprawę warunków ruchu na drodze wojewódzkiej nr 897,
- poprawę poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ruchu pieszych, poprawę poziomu bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego w tym rowerzystów.

Przewiduje się realizację miejsc obsługi rowerzystów (MOR), w których skład wchodzić będą: stojaki rowerowe U-kształtne, ławki, stół z ławkami, wiata z dachem dwuspadowym z częściowo osłoniętymi ścianami, samoobsługowa stacja naprawy i serwisowania rowerów, tablice informacji turystyczno - krajoznawczej.

Przewidziano realizację 6 miejsc obsługi rowerzystów (MOR) w km ok.: 39+600 - L; 43+140 - L; 48+670 - L; 54+625 - L; 59+500 - L; 65+178 - L.

Wariant proponowany przez wnioskodawcę zakłada rozbudowę drogi na odcinku ok. 28,1 km. Początek zakresu opracowania dokumentacji projektowej ustalono w km ok. 39+100 drogi wojewódzkiej nr 897. Koniec zakresu prac zlokalizowany jest w km ok. 67+250 drogi wojewódzkiej nr 897. Wszelkie rozwiązania projektowe przedstawione w tym wariantcie powstały przy założeniu ograniczenia ingerencji w tereny przyległe przy jednoczesnym dążeniu do zapewnienia drodze i infrastrukturze z nią związaną parametrów zgodnych z obecnie obowiązującymi przepisami. Jest to wariant, dla którego określono warunki w niniejszej decyzji.

W miejscu istniejących mostów drogowych projektuje się nowe, głównie jednoprzęsłowe obiekty mostowe i wiadukty drogowe. Natomiast w miejscu istniejących przepustów drogowych projektuje się wykonanie nowych obiektów inżynierskich. W zależności od charakteru cieku (potoki górskie i rzeki podgórskie) na niektórych obiektach zachodzi konieczność zmiany obiektów z przepustów na małe mosty, zgodnie

z obowiązującymi warunkami technicznymi.

Przewidziano budowę następujących mostów:

- MD-2 na potoku Osławica w km DW ok. 42+578,
- MD-3 na potoku Smolniczek w km DW ok. 47+776,
- MD-5 na rzece Osława w km DW ok. 50+065,
- MD-6 na rzece Osława w km DW ok. 51+291,
- MD-7 na potoku Balniczka w km DW ok. 54+436,
- MD-8 na rzece Osława w km DW ok. 55+394,
- MD-9 na rzece Solinka w km DW ok. 61+792,
- MD-10 na rzece Solinka w km DW ok. 62+437,
- MD-11 na rzece Solinka w km DW ok. 64+069,
- MD-12 na rzece Solinka w km DW ok. 65+340.

Przewidziano budowę następujących wiaduktów:

- WD-1 nad linią kolejową LK107 w km DW ok. 42+384,
- WD-4 nad linią kolejki wąskotorowej Bieszczadzkiej Kolejki Leśnej w km DW ok. 48+983,

Minimalne światło obiektu inżynierskiego będzie zapewniać swobodę maksymalnego przepływu bez spowodowania nadmiernego spiętrzenia wody w rzekach i potokach. Wykonanie dużych mostów będzie realizowane jednoetapowo. Podczas wykonywania robót budowlanych ruch pieszych i pojazdów będzie odbywał się obiektami tymczasowymi zlokalizowanymi wzdłuż obiektów docelowych, bądź objazdem.

Podpory (filary) istniejących mostów zostaną zlikwidowane przy dnie i usunięte w całości, co w znacznym stopniu ograniczy zasypywanie koryta materiałem z rozbiórki, a nowe obiekty mostowe nie będą posiadały podpór zlokalizowanych bezpośrednio w korytach rzek i cieków naturalnych.

Podpory tymczasowe będą lokalizowane możliwie jak najbliżej linii brzegowej.

Zaprojektowano budowę mostów tymczasowych:

- MT-2o na rzece Osławica w km DW ok. 42+578,
- MT-3o na potoku Smolniczek w km DW ok. 47+783,
- MT-5o na rzece Osława w km DW ok. 50+070,
- MT-6o na rzece Osława w km DW ok. 51+289,
- MT-7o na potoku Balniczka w km DW ok. 54+429,
- MT-8o na rzece Osława w km DW ok. 55+406,
- MT-9o na rzece Solinka w km DW ok. 61+778,
- MT-10o na rzece Solinka w km DW ok. 62+438,
- MT-11o na rzece Solinka w km DW ok. 64+080.

Zaprojektowano budowę wiaduktów tymczasowych:

- WT-1o w km DW ok. 42+384,
- WT-4o w km DW ok. 48+976.

Oprócz wyżej wymienionych obiektów przewidziano budowę małych mostów, przepustów, kładek oraz konstrukcji oporowych.

W związku z realizacją zadania ingerencją w koryta cieków planuje się w minimalnym stopniu, jedynie w najbliższym sąsiedztwie obiektów inżynierskich oraz w miejscach narażonych na erozję brzegową. Do umocnień wykorzystane zostaną przede wszystkim materiały naturalne (np. narzut kamienny, drewno, faszyna). Nie przewiduje się wykorzystania do umocnień koszy oraz materacy gabionowych. Użycie materiałów typu beton lub zaprawa cementowa, ograniczone będzie do wymaganego ze względów technologicznych minimum. Zastosowanie umocnień w postaci kamienia zatopionego w gruntobetonie (kamień na zaprawie) zaprojektowano jedynie w miejscach narażonych na rozmycie/erozję dna i skarp

brzegowych, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie wlotów/wylotów z/do obiektów oraz w miejscach zrzutu wód z systemu odwodnienia drogi (rowów).

Dopuszcza się również humusowanie umocnień w postaci narzutu kamiennego. Umocnienie skarp kamieniem na zaprawie zostanie wykonane z narzutu kamiennego 0,3 - 0,5 m, który do połowy wysokości zostanie wypełniony gruntobetonem, a następnie zahumusowany. Umocnienie wspomnianego typu będzie wykorzystywane do umocnienia projektowanych stożków przepustów i małych mostów oraz skarp brzegowych cieków naturalnych przy tego typu obiektach na długościach wskazanych w załączniku do Raportu ooś, które zamieszczono również w warunkach niniejszego postanowienia. Dna cieków w obrębie przepustów i małych mostów przewiduje się umacniać narzutem kamiennym oraz przy zastosowaniu bystrotoku i/lub bystrza w zależności od sytuacji terenowej.

W odniesieniu do dużych obiektów mostowych planowane jest zastosowanie umocnień przyczółków i podstawy stożków narzutem kamiennym o średnicy powyżej 0,5 m. Wyjątkiem jest obiekt mostowy MD-12, w przypadku którego umocnienie obejmie również skarpy brzegowe rzeki Solinka.

W ramach przebudowy DW w miejscach gdzie występują trudne warunki terenowe konieczne będą do zaprojektowania konstrukcje oporowe.

W zależności od panujących lokalnie warunków geologiczno-inżynierskich oraz projektowanej wysokości ściany oporowej przyjęto dwa warianty technologiczne ich posadowienia:

- konstrukcje oporowe posadowione bezpośrednio - monolityczna lub prefabrykowana ściana żelbetowa o przekroju poprzecznym w kształcie litery L, z ewentualnym wzmocnieniem w postaci kotew.
- konstrukcje oporowe posadowione pośrednio - palisada z wierconych żelbetowych pali zwieńczonych żelbetowym ocepem, z ewentualnym wzmocnieniem w postaci kotew.

W bezpośrednim sąsiedztwie cieków naturalnych zaplanowano wykonanie tego typu obiektów, które w przedłożonej dokumentacji uzyskały następujące symbole, lokalizacje i długości:

- od strony rzeki Solinka:
 - SO-58 w km DW ok. 62+852 - 62+949 o długości ok. 97 m,
 - SO-59A w km DW ok. 64+387 - 64+523 o długości ok. 137 m,
 - SO-60 w km DW ok. 64+620 - 64+820 o długości ok. 194 m,
 - SO-60B w km DW ok. 65+357 - 65+690 o długości ok. 333 m,
 - SO-60C w km DW ok. 65+930 - 66+080 o długości ok. 150 m,
 - SO-62 w km DW ok. 66+410 - 66+624 o długości ok. 224 m.
- od strony cieku bez nazwy 37:
 - SO-52 w km DW ok. 60+449 - 60+519 o długości ok. 71 m.

Ponadto konstrukcje oporowe od strony rzeki Solinka zostaną u swych podstaw umocnione narzutem kamiennym na odcinkach o następujących długościach:

- SO-58 - ok. 81 m,
- SO-59A-ok. 155 m,
- SO-60 - ok. 197 m,
- SO-60B - ok. 361 m,
- SO-60C-ok. 149 m,
- SO-62-ok. 79 m.

Odwodnienie projektuje się jako powierzchniowe, za pomocą właściwych pochyłeń podłużnych i poprzecznych jezdni i poboczy, do istniejących i projektowanych rowów przydrożnych i projektowanej odcinkowej kanalizacji deszczowej. Ponadto projektowane odwodnienie obejmować będzie w szczególności:

- budowę rowów odwadniających przydrożnych,

- budowę przepustów na rowach i pod korpusami projektowanych dróg,
- budowę urządzeń do ujmowania wód opadowych i roztopowych z korpusu drogi takich jak: ścieki skarpowe, wpusty deszczowe, ścieki korytkowe oraz przykanalików odprowadzających te wody do rowów drogowych, bądź kanalizacji deszczowej,
- likwidację istniejących komór wpadowych, które w stanie istniejącym stanowią pułapki dla zwierząt (z wyjątkiem obiektu MM-152).

Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych będzie następowało do gruntu oraz do cieków naturalnych. W przypadku występowania warunków gruntowych sprzyjających infiltracji wód opadowych dopuszcza się podłączenie wpustów deszczowych do indywidualnych studni infiltracyjnych. System odwodnienia został zaprojektowany zgodnie z normami zakładając rezerwę przepustowości kanałów około 20%.

Odwodnienie obiektów mostowych zostanie zapewnione poprzez projektowane wpusty mostowe przejmujące wody opadowe do kolektorów podwieszonych do ustroju nośnego i odprowadzających wody do projektowanej kanalizacji deszczowej na dojazdach, a następnie do rzek Solinka i Osława oraz potoków.

Przedmiotowe przedsięwzięcie znajduje się w granicach następujących obszarów chronionych:

- obszaru Natura 2000 Bieszczady, dla którego celem środowiskowym jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony siedlisk takich jak m.in. zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) i gatunków m.in. ryb, płazów i bezkręgowców, w tym charakteryzujących się wrażliwością na zanieczyszczenia wód (właściwy stan ochrony gatunków ryb wymaga (według najbardziej wymagającego gat.) m.in.: wartości Nowego Europejskiego Wskaźnika Ichtiologicznego (EFI+) w klasie I lub II, ponadto m.in. dla zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (*Molinion*) (6410) wymagane jest zachowanie zmiennowilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych oraz umożliwienie okazjonalnego koszenia (niekoniecznie corocznego), dla głowacza białopłetwego wymagane jest zachowanie mozaiki mikrosiedlisk dna zawierającej kryjówek dla osobników dorosłych, potencjalnych tarlisk oraz miejsc odrostu narybku, a dla brzanki wymagane jest zachowanie względnej liczebności na poziomie $> 0,1 \text{ os./m}^2$, obecność wszystkich kategorii wiekowych (ADULT, YUV, YOY) oraz udział $> 5\%$ w zespole ryb i minogów, dla kumaka górskiego i traszki karpackiej wymagane jest zaś zachowanie miejsc lęgowych, w postaci kompleksów drobnych zbiorników wodnych i kałuż, stałych lub okresowych, natomiast dla biegacza urozmaiconego wymagane jest podłoże błotniste, naturalny charakter potoku i strefy przypotokowej,

- Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (w części), dla którego celem środowiskowym jest zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych,

- otuliny Bieszczadzkiego Parku Narodowego, dla którego celem środowiskowym jest ochrona całości przyrody w jego granicach, minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, co wymaga zachowania mało zmienionych ekosystemów wodnych, występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, zapobiegania zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków.

- Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego, dla którego celem środowiskowym jest ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju, eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu w szczególności: rzek, potoków, olszynki górskiej, torfowisk przejściowych, torfowisk wysokich, młak, źródeł mineralnych, źródeł wapiennych, ziołorośli nadrzecznych, łągów, flory i fauny ekosystemów wodno-błotnych, zachowanie ekosystemów leśnych i nieleśnych ze szczególnym uwzględnieniem bogactwa szaty roślinnej, zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód

powierzchniowych, zapobieganie dewastacji i degradacji krajobrazu, utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów, wymagane jest również zachowanie naturalnego charakteru rzek i potoków.

W ramach przedsięwzięcia przewiduje się działania minimalizujące wpływ prac na ciek naturalne tj.: wszelkie prace ingerujące w koryta cieków wodnych, które mogą powodować naruszenie struktury brzegów, dna oraz powstanie zawiesiny i mętnienia wody (np. związane z umocnieniem i porządkowaniem koryt potoków, zmianą ich przebiegu, umocnieniem wlotów/wylotów przepustów), będą prowadzone poza okresem rozrodu i okresów migracji płazów i pod nadzorem przyrodniczym, w celu wskazania ewentualnych dodatkowych działań minimalizujących. W przypadku konieczności przeprowadzenia prac budowlanych w ww. okresach, zostaną one wykonane przy niskich stanach wód, pod nadzorem przyrodniczym i po zastosowaniu działań eliminujących bądź ograniczających możliwe negatywne skutki prac budowlanych (np. stosując tymczasowe wygradzenia herpetologiczne uniemożliwiające dostawanie się płazów na teren prowadzonych prac ziemnych). Inwestycja nie będzie się wiązała z czasowym magazynowaniem wody płynącej w korycie, z odprowadzaniem wody do koryta innego cieku, czy z poborem wody bezpośrednio z cieku. Prace związane z ingerencją w koryta cieków będą prowadzone przy zachowaniu ciągłości jej przepływu, etapowo (nie mogą się odbywać na obu brzegach jednocześnie) wraz z zastosowaniem zabezpieczeń przed przedostaniem się do nich odpadów i materiałów z rozbiórki oraz budowy obiektów (np. stosowanie platform roboczych, siatek metalowych o odpowiednio małych oczkach, zasieków, grodzień itp.). Ponadto do prac zostanie dopuszczony wyłącznie sprawny technicznie sprzęt, a praca sprzętu ciężkiego będzie odbywała się w miarę możliwości ze stanowisk brzegowych.

Zaplecza budowy (bazy materiałowo- sprzętowe) będą lokalizowane w granicach linii rozgraniczających. W przypadku sytuowania poza pasem drogowym będą one lokalizowane poza obszarami dolin rzecznych oraz w odległości minimum 50 m od: cieków wodnych, zbiorników wodnych i terenów o wysokim poziomie zalegania wód gruntowych. Zaplecza budowy, bazy materiałowe, składowiska odpadów niebezpiecznych będą lokalizowane poza terenem, gdzie wody podziemne wykazują podatność na zanieczyszczenie lub przy zastosowaniu uszczelnienia powierzchni terenu. Teren zaplecza będzie utwardzony. Strefy, w których będzie zlokalizowany postój maszyn, pojazdów pracujących na budowie, miejsca parkingów dla pracowników, miejsca tankowania pojazdów, miejsca przechowywania materiałów niebezpiecznych (np. paliwa, materiały smarne, rozpuszczalniki, farby), miejsca magazynowania odpadów niebezpiecznych zostaną uszczelnione (tj. wyłożone materiałami izolacyjnymi np. geomembraną) przed ewentualnym przedostaniem się substancji niebezpiecznych do środowiska gruntowo-wodnego. Teren powierzchni szczelnej zostanie zabezpieczony przed spływami wód opadowych bezpośrednio do gruntu poprzez zastosowanie opasek.

Miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną (tj. benzyny, oleje napędowe, smarowe i płyny hydrauliczne oraz cement, mogący wpływać na znaczną alkalizację), a także terenowe stacje obsługi samochodów i maszyn roboczych (miejsca tankowania) zostaną do czasu zakończenia budowy wyłożone materiałami izolacyjnymi oraz wyposażone w odpowiednią ilość sorbentów.

Do transportu surowców wykorzystywanych w procesie realizacji wykorzystywana będzie istniejąca sieć dróg. Powstające w trakcie realizacji inwestycji masy ziemne oraz warstwa próchniczna zdejmowana z placu budowy magazynowane będą oddzielnie oraz poza siedliskami przyrodniczymi, siedliskami gatunków chronionych roślin, siedliskami gatunków chronionych zwierząt, a także w odległości min. 50 m od cieków naturalnych. Zdjęcie humusu odbędzie się pod nadzorem przyrodniczym. W obrębie otuliny Bieszczadzkiego Parku

Narodowego w miarę możliwości będzie używany humus i materiały powstałe z wykopów z terenu ww. otuliny pod warunkiem spełniania wymogów określonych dla danego materiału w specyfikacji. Jeśli to będzie niemożliwe, gleba do humusowania będzie odchwaszczona, aby nie spowodować rozprzestrzeniania się obcych gatunków flory. Ponadto na etapie realizacji przedsięwzięcia w granicach otuliny Bieszczadzkiego Parku Narodowego w miejscach, gdzie pojazdy będą zjeżdżały poza obecny pas drogowy, będą wyłożone maty dezynfekcyjne oraz urządzenia do czyszczenia opon podczas budowy.

Ewentualny nadmiar mas ziemnych zostanie przekazany uprawnionym podmiotom zgodnie ze wskazaniem w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r. W przypadku ziemi zanieczyszczonej postępowanie będzie prowadzone zgodnie z przepisami ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r.